

gemeente
Zuidplas

Zomernota 2026

Raad 14 juli 2026

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2	Programma 4	Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	74	
Inleiding	3	Product 4.1	Ruimtelijke ordening	75	
Bestuurlijke samenvatting.....	5	Product 4.2	Wonen.....	77	
Financiële samenvatting.....	7	Product 4.3	Economie	82	
Programma 1	Bestuur en organisatie	12	Product 4.4	Verkeer en vervoer	85
Product 1.1	Bestuur, organisatie en participatie.....	13	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling	96
Product 1.2	Dienstverlening	18	Product 4.6	Duurzaamheid.....	99
Product 1.3	Veiligheid.....	20	Programma 5	Fysieke omgeving	113
Programma 2	Sociaal Domein	33	Product 5.1	Beheer buitenruimte.....	114
Product 2.1	Algemeen sociaal domein	34	Product 5.2	Afval, riolering en begraven	120
Product 2.2	Werk en inkomen	42	Product 5.3	Vastgoed	123
Product 2.3	Jeugd.....	46	Programma 6	Financiële producten.....	132
Product 2.4	Maatschappelijke ondersteuning	49	Product 6.1	Algemene dekkingsmiddelen	132
Product 2.5	Volksgezondheid	51	Bijlage 1	Verbonden partijen	137
Programma 3	Maatschappelijk domein.....	61	Bijlage 2	Mutaties op de investeringen	140
Product 3.1	Sport.....	62	Bijlage 3	Mutaties op de reserves en voorzieningen	142
Product 3.2	Onderwijs	64	Bijlage 4	Financieel technische uitgangspunten	143
Product 3.3	Cultuur.....	68			

Inleiding

Het college biedt u de zomernota 2026 aan.

Deze jaarlijkse zomernota geeft inzicht in de voortgang van het huidige begrotingsjaar 2026. We monitoren de realisatie van de doelstellingen, inspanningen en effectindicatoren. Ook vermelden we de actuele ontwikkelingen op de beleidsterreinen. Als er sprake is van noodzakelijke en gewenste budgetaanpassingen, zijn deze opgenomen in de zomernota.

In deze zomernota zijn de beleidsmatige en financieel technische uitgangspunten waarop we de programmabegroting 2027-2030 gaan uitwerken, niet opgenomen.

De zomernota geeft een globaal beeld van de stand van de verwachte begroting 2026. Tevens geeft deze een doorkijk van wat er op ons afkomt vanuit het bestaande beleid.

Het beeld van de zomernota 2026 maakt duidelijk dat er financiële uitdagingen liggen voor de gemeente Zuidplas. Het streven is een structureel sluitende en realistische begroting. Om dit te realiseren zijn er keuzes gemaakt. In de zomernota is het bestaande beleid welke onvermijdelijk is verwerkt als ook eerdere toezeggingen op te nemen in de zomernota 2026.

De meicirculaire 2026 wordt te laat ontvangen om nog te kunnen verwerken in de zomernota. De voorlopige ramingen van de aanvullende opbrengsten op de algemene uitkering, vanuit de voorjaarsnota van het Rijk, zijn berekend. Deze berekeningen zijn opgenomen in de zomernota. Hierbij lopen we vooruit op de feitelijke toekenning algemene uitkering in de meicirculaire 2026. De met de berekende opbrengsten samenhangende uitgaven zijn ook opgenomen in de zomernota. De berekende prijs- en loonindexatie noemen we als voorbeeld. De feitelijke uitwerking van de meicirculaire wordt nagezonden. In de nazending geven we een doorkijk van de algemene reserve en, van het resultaat, inclusief meicirculaire 2026 waarbij opbrengsten en uitgaven betrokken worden.

Tot slot: met het aantreden van een nieuwe raad en straks een nieuw college, begint ook een nieuwe periode voor de P&C-producten. In lijn met eerdere wensen van de raad zijn we gestart met de doorontwikkeling van de producten binnen de P&C-cyclus. Dit doen we stap voor stap. om te komen tot een goed leesbaar en transparant document.

Dat betekent dat dit de laatste Zomernota is in de huidige vorm. Volgend jaar presenteren we u graag een Zomernota in een vernieuwde opzet. Mogelijk ziet u bij de komende Begroting al de eerste verbeteringen terug.

Leeswijzer

Deze zomernota is opgebouwd in grofweg 2 delen. Het eerste deel geeft inzicht op hoofdlijnen. Het tweede deel biedt een verdieping voor de lezer die meer achtergrondinformatie zoekt.

Het eerste deel bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)
- [De programma's](#)

Het tweede deel met verdiepende informatie bestaat uit de volgende hoofdstukken:

- [Bijlage 1 Verbonden partijen](#)
- [Bijlage 2 Mutaties op de investeringen](#)
- [Bijlage 3 Mutaties op de reserves en voorzieningen](#)
- [Bijlage 4 Financieel technische uitgangspunten](#)

Bestuurlijke samenvatting

Na de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 staat de gemeente Zuidplas, tijdens het opstellen van de Zomernota, aan de vooravond van een nieuwe coalitie en college. Deze Zomernota is dan ook het laatste P&C-product van het college 2022-2026. Zoals sinds 2018 gebruikelijk is, biedt het college een beleidsarme Zomernota aan de gemeenteraad aan in een jaar waarin gemeenteraadsverkiezingen zijn geweest. Hiermee wordt er aan een nieuwe coalitie en college ruimte gegeven. In de Programmabegroting 2027-2030 kan een nieuw college dan de ambities van een nieuwe coalitie vertalen in doelen en concrete acties, samen met de financiële uitwerking daarvan. Ondanks het beleidsarme karakter stelt het college voor om een besluit te nemen over een aantal zaken die niet langer kunnen wachten.

Het college is trots op de resultaten die in het eerste half jaar zijn gerealiseerd, die u hieronder terug kunt lezen.

Kansrijk en Gezond Zuidplas

In mei 2026 is het convenant “Onderwijs aan anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs in Zuidplas” afgesloten. Gemeente en schoolbesturen geven met het convenant vorm aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid als het gaat om kansengelijkheid in het onderwijs en het zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijsvoorzieningen. Het college is verheugd dat scholen hun verantwoordelijkheid blijven nemen.

In februari heeft de gemeenteraad een positief advies gegeven over de realisatie van een Regionale Opvanglocatie (ROL) in Nieuwerkerk aan den IJssel. Met deze ROL vult Zuidplas haar aandeel in voor de spreidingswet. We bieden vluchtelingen een kans hun leven in Nederland op te bouwen.

Duurzaam Zuidplas

We zijn trots op het erfgoed in Zuidplas. Daarom zetten we verder in op het verduurzamen van het erfgoed in de gemeente. In mei is daarvoor de [Groene Menukaart](#) gelanceerd en is er ook een gratis spreekuur om eigenaren van erfgoed te ondersteunen bij de verduurzamingsopgave.

Daarnaast zijn er diverse middelen beschikbaar gekomen voor de aanpak van Aardgasvrij en energie- en klimaatbeleid. We werken aan bijstelling van het Programmaplan Duurzaamheid. De huidige ambitie energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig in 2050 vraagt om herijking. De herijking van de duurzaamheidsambitie vraagt om een zorgvuldig proces. Het nieuwe college gaat het gesprek aan met de raad over de toekomst van duurzaamheid in Zuidplas. Op basis daarvan kan het programma worden bijgesteld.

Vitaal en (Be)Leefbaar Zuidplas

Het college is ten aanzien van Cortelande verheugd met de herijking van de Nota van Uitgangspunten zoals deze op 14 januari 2026 plaatsvond. De gemeenteraad heeft in deze vergadering het stedenbouwkundig casco voor fase 1A en voor het bedrijventerrein Doelwijk II, vastgesteld. Ook heeft de gemeenteraad de grondexploitatie voor fase 1A vastgesteld, waarmee de ontwikkeling richting de uitvoering kan. Hiermee is een belangrijke stap gezet in de realisatie van Cortelande.

Naast het bestuurlijke traject vinden tal van andere ontwikkelingen plaats die bijdragen aan de totstandkoming van Cortelande. Een voorbeeld hiervan is de in mei ondertekende intentieovereenkomst voor een ZLT-netwerk (Zeer Lage Temperaturen) met NetVerder en Dunea Warmte & Koude. Met dit systeem kunnen woningen straks duurzaam worden verwarmd in de winter en gekoeld in de zomer. Warmte en koude worden slim opgeslagen en hergebruikt.

Groeiend Zuidplas

Zuidplas heeft verder geïnvesteerd in de uitbreiding van deelmobiliteit. Zowel het aanbod van deelauto's als deelfietsen is vergroot. Inwoners hebben meer mogelijkheden om flexibel en duurzaam te reizen. Het aantal locaties waar deelmobiliteit beschikbaar is, zijn uitgebreid. De voorzieningen zijn hierdoor beter bereikbaar en toegankelijk.

Financiën en Organisatie

Als gemeente willen we in de krappe arbeidsmarkt zichtbaar en aantrekkelijk zijn voor verschillende doelgroepen. Denk aan professionals in het sociaal domein, handhaving, jeugd, ondersteuning en IT. Om talent aan te trekken is het belangrijk dat we ons sterk profileren als werkgever. Om deze reden is het nieuwe werkgeversmerk "*Groots denken, samen doen*" gelanceerd.

Tot slot kunt u in de financiële samenvatting lezen dat Zuidplas in een zorgelijke financiële positie verkeert. Stijgende kosten binnen het sociaal domein en bij onze verbonden partijen leiden meerjarig tot meer uitgaven. Tegelijkertijd pakt de herverdeling van het gemeentefonds slecht uit voor de gemeente. Onze inkomsten stijgen onvoldoende mee met onze kosten. Hier ligt een belangrijke opgave voor de raad en het college om hierin de juiste keuzes te maken.

Financiële samenvatting

Deze Zomernota 2026 vindt plaats in een bijzondere politieke context. Na de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart vindt het proces van nieuwe coalitie- en collegevorming plaats. Deze Zomernota wordt aan uw raad aangeboden door het “demissionaire” college. Om bescheidenheid richting het nieuwe college te betrachten, bevat deze zomernota alleen onvermijdelijke financiële mutaties en uitwerkingen van eerdere toezeggingen.

De zomernota heeft een dubbele functie:

- Bijsturing op het lopende financiële en beleidsmatige jaar 2026;
- Financieel perspectief, een meerjarige doorkijk van de begrotingsjaren 2027-2030.

Het financieel perspectief vraagt aandacht. Voor het derde jaar op rij sluit Zuidplas een jaarrekening af met negatieve cijfers. De kostenstijgingen in met name het sociaal domein hebben structurele effecten. Extra geld van het Rijk is niet realistisch om te verwachten. De afgelopen jaren waren er diverse incidentele initiatieven die vragen om structureel geld om deze te kunnen continueren.

De onderstaande tabel geeft een beknopt overzicht van het financieel perspectief (met verschillen groter dan € 200.000 vermeld):

Ontwikkeling saldo Begroting 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
Actueel begrotingssaldo Begroting 2026 + vastgestelde wijzigingen	163	-927	-2.195	-3.494	-3.494
Zomernota 2026					
Structurele effecten uit de Jaarrekening (met name sociaal domein)	-5.233	-4.858	-4.858	-4.858	-4.858
Extra middelen energietransitie/aardgasvrij	3.294	3.294	3.294	3.294	3.294
Voorlopige reservering middelen energietransitie	-3.294	-3.294	-3.294	-3.294	-3.294
Autonome ontwikkelingen: gemeentefonds en rente	-877	-587	-1.721	-830	-543
Beheerplannen openbare ruimte (onderhoud en kapitaalslasten)					-1.797
Kostenstijging verbonden partijen (hoger dan index gemeentefonds)		-804	-804	-804	-804
Kostenstijging sociaal domein (hoger dan index gemeentefonds)		-365	-365	-365	-365
Taakstelling "kosten doorbelasten naar gebruikers" vastgoed	-325				
Maatschappelijke weerbaarheid	-200				
Overige budgetaanpassingen	-865	-58	330	223	233
Totaal mutaties Zomernota	-7.500	-6.671	-7.418	-6.634	-8.134
Nieuw saldo na Zomernota	-7.337	-7.598	-9.613	-10.128	-11.628

Onvermijdelijke & beleidsrijke financiële voorstellen

De financiële mutaties in deze Zomernota betreffen voorstellen die de toets van onvermijdelijk hebben doorstaan óf voortkomen uit eerdere raadskeuzes. Bij onvermijdelijk is gekeken naar de 3 O's: onvermijdbaar, onvoorzien en onuitstelbaar.

Nadrukkelijk wordt vermeld dat er ook beleidsrijke keuzes te maken zijn op diverse beleidsterreinen. Dit zijn bijvoorbeeld uitbreidingen van bestaand beleid. Het is aan het nieuwe college samen met de raad om hier afwegingen in te maken. Voor vrijwel alle beleidsrijke keuzes geldt dat er geen eigen dekking beschikbaar is en dat deze het exploitatiesaldo zouden kunnen verslechteren.

Huidige bezuinigingstaakstellingen om rekening mee te houden

- Er is in de meerjarenbegroting een taakstelling preventie sociaal domein opgenomen, van € 375.000 in 2028 en € 500.000 vanaf 2029 (besluit Zomernota 2025). Er zal nog gewerkt moeten worden aan een concrete invulling hiervan.
- Er is in de Begroting 2024 een bezuinigingstaakstelling van € 325.000 op vastgoed ingeboekt, door kosten door te belasten naar gebruikers. Deze gebruikers zijn vaak ook partijen die subsidie van ons ontvangen. De taakstelling is in 2024, 2025 en 2026 nog niet gerealiseerd vanwege lopende contracten met gebruikers of het ontbreken van de Nota Vastgoed. Hier ligt een opgave om deze te realiseren vanaf 2027.
- In de meerjarenbegroting is een oplopende taakstelling op Jeugdhulp opgenomen: € 775.000 in 2026 en € 900.000 vanaf 2027. De beleidstheorie is dat de inspanningen van o.a. preventieve maatregelen, zoals praktijkondersteuners GGZ bij huisartsen, zorgen voor lagere kosten aan maatwerkvoorzieningen. In 2024 hebben we gedeeltelijk effect gezien van deze maatregelen. Nu deze preventieve maatregelen sinds enkele jaren ingezet zijn, verwachten wij niet meer bezuinigingspotentieel van deze maatregelen en daarom stellen wij voor deze taakstelling te laten. Dit hebben wij ook zo verwerkt in deze Zomernota.

Wat kunnen we verwachten in het gemeentefonds?

Bij de Meicirculaire 2026 volgt voor 2,5% indexatie vanaf 2027. Dit is te weinig voor onze normale kostenstijgingen; hier moeten we dus extra dekking voor vinden. Mogelijk volgt er in deze circulaire een aantal geldstromen voor nieuwe taken, maar er worden geen grote wijzigingen verwacht. De enige grote wijziging is een incidenteel voordeel van € 510.000 in 2027 omdat het kabinet 1 jaar later wil starten met de inkomensafhankelijke bijdrage van de Wmo.

De herverdeling van het gemeentefonds dreigt nadelig uit te pakken voor Zuidplas. Zuidplas heeft al € 1,8 miljoen nadeel geïncasseerd. Uit voorzorg is in de meerjarenbegroting vanaf 2027 elk jaar een tranche van € 480.000 nadeel verwerkt (= € 10 per inwoner). De Raad voor Openbaar Bestuur heeft recent geadviseerd om geen wijzigingen door te voeren in 2027. Dat zou voor ons een voordeel van € 480.000 betekenen. Meer duidelijkheid wordt verwacht bij de Meicirculaire 2026.

Voortgang diverse moties en toezeggingen

Uw raad heeft via diverse moties richting meegegeven over de financiën van de gemeente. Ook heeft het college diverse toezeggingen gedaan. Hieronder wordt de stand van zaken toegelicht.

Diverse moties en toezeggingen die zijn afgewikkeld

- [Sturen op behoud voldoende weerstandscapaciteit](#) (2025M62)

Deze motie gaat over het belang van voldoende reserves, mede met het oog op de ontwikkeling van Cortelande. In de Begroting 2026 heeft de raad een aantal besluiten genomen ter versterking van de algemene reserve, met name door een aantal bestemmingsreserves op te heffen. De Jaarrekening 2025 laat

tekorten zien. Samen met andere raadsbesluiten ontwikkelt de algemene reserve zich van circa € 22 miljoen per 1-1-2025 naar € 11,3 miljoen per 31-12-2026. Dit is nog exclusief tekorten in de meerjarenbegroting.

Deze motie beschouwen wij als afgedaan. Er is urgentie om te sturen op voldoende weerstandscapaciteit wat continu aandacht vraagt van de politiek-bestuurlijke besluitvorming.

- [Kosten ROL doorbelasten aan COA](#) (2025M91) en toezegging 2073: duidelijkheid over financiële uitwerking afspraken COA

Op 3 februari 2026 is een samenwerkingsovereenkomst getekend door Zuidplas met het COA. Deze overeenkomst is een nadere uitwerking van de al eerder vastgestelde bestuursovereenkomst ROL (A23.001712). In deze overeenkomst zijn ook afspraken gemaakt over de financiële consequenties, die voortvloeien uit de samenwerking. De kosten over 2024 en 2025 zijn in rekening gebracht bij het COA. Deze cijfers zijn in de Jaarrekening 2025 verwerkt. Voor 2026 is afgesproken de kosten per kwartaal in rekening te brengen.

Deze financiële consequenties zijn begrotingstechnisch verwerkt in de Zomernota 2026. Een en ander verloopt budgettair neutraal, overeenkomstig de afspraak/uitgangspunt in de bestuursovereenkomst. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting op de financiën onder Programma 2, product 2.1, onderwerp Regionale Opvanglocatie.

De motie en toezegging worden hiermee beschouwd als afgedaan.

- [Meerjarig sluitende begroting \(n.a.v. grondexploitatie Cortelande\)](#) (2025M122)

Deze motie roept op om in de Zomernota 2026 een begin te maken met het presenteren van maatregelen die uitzicht bieden op structureel meerjarig sluitende begrotingen. Dit met als onderliggende argumentatie dat de gebiedsontwikkeling van Cortelande alleen verantwoord is wanneer de onderliggende begroting structureel sluitend is. In deze Zomernota is hiermee een begin gemaakt. Er zijn meer ingrijpendere maatregelen nodig om een sluitende begroting te kunnen presenteren en dat is ook aan de politiek om keuzes te maken. Net als bij de hierboven toegelichte motie 2025M62 is dit een proces dat continu de aandacht vraagt van de politiek-bestuurlijke besluitvorming.

Deze motie beschouwen wij hiermee als afgedaan.

- Toezegging 2071: toegankelijke manier presenteren P&C

Er is nieuwe software aangeschaft waarmee P&C-informatie overzichtelijker en toegankelijker wordt gepresenteerd voor inwoners, inclusief beter inzicht in beleidsimpact. Daarnaast wordt gewerkt aan een vernieuwde opzet van de Begroting 2027, passend bij de prioriteiten van het nieuwe college.

Hiermee is invulling gegeven aan de toezegging en kan deze als afgedaan worden beschouwd.

Motie en toezegging nog af te wikkelen:

- [Zero Based Projecting](#) (2025M72) en toezegging 2058: doorontwikkeling Inzicht en Wendbaarheid

Deze motie roept op tot het verder doorontwikkelen van het project Inzicht en Wendbaarheid, dat geleid heeft tot een [informatiepakket](#) met inzicht in onze begroting. Het college heeft toegezegd om met een startnotitie naar de raad te komen. De motie vraagt aandacht voor inzicht in de personele budgetten. De

motie introduceert het concept “zero based projecting”: inzicht in beschikbare ambtelijke capaciteit bij beleid en uitvoering, zodat de raad gericht kan sturen op de prioritering van gemeentelijke inzet.

Wij zijn bezig met de afwikkeling van deze motie en toezegging en informeren u in Q3.

Ontwikkeling van reserves

In de Begroting 2026 zijn diverse reserves opgeheven. Behalve diverse kapitaallastenreserves zijn nu nog de volgende bestemmingsreserves:

1. Algemene reserve
2. Reserve Grondexploitatie
3. Reserve Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO)
4. Reserve Ontwikkeling Ambonwijk
5. Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing
6. Reserve Noodopvang Ontheemden
7. Reserve Gebiedsgericht werken
8. Reserve Sociaal Domein

Toelichting per reserve:

1. De omvang van de algemene reserve neemt de komende jaren af en komt in het negatief. Deze ontwikkeling is in de tabel hieronder weergegeven. Dit geeft aan dat er noodzaak is om op de begroting bij te sturen.
2. en 3. Bij het raadsvoorstel voor het nieuwe Meerjarenprogramma Grondexploitatie (MPG) zal een voorstel volgen voor een nieuwe ordening van de reserves Grondexploitatie en PRO. Hierin zal het voorstel opgenomen worden om een specifieke reserve voor de risicoreservering van Cortelande in het leven te roepen.
4. De reserve Ontwikkeling Ambonwijk betreft een reservering uit het verleden voor herontwikkeling in dit gebied. Geadviseerd wordt om dit bedrag in stand te houden.
5. en 6. De egalisatiereserve Afvalstoffenheffing en reserve Noodopvang Ontheemden zorgen voor egalisatie van kosten en opbrengsten van deze beleidsterreinen (“gesloten systeem”). Geadviseerd wordt om deze in stand te houden.
7. en 8. De reserve Gebiedsgericht werken en reserve Sociaal Domein hebben onttrekkingen begroot in 2026 en 2027 voor incidentele kosten, en eindigen daarna op nul.

Algemene reserve	2025	2026	Saldo 1-1-2027	Saldo 1-1-2028	Saldo 1-1-2029	Saldo 1-1-2030
Saldo 1 januari	22.089	18.337	10.594	3.057	-4.542	-14.155
Jaarrekeningresultaat 2024	-1.858					
Vermeerderingen:						
Budgetoverheveling 2025>2026 jaarschijf 2025	1.119					
JR25 terugstorten nadelig resultaat 2023 afvalstoffenheffing	223					
Verminderingen:						
JR24 Bestemming resultaat 2024	-1.261					
Budgetoverheveling 2024>2025 jaarschijf 2025	-975					
Budgetoverheveling 2025>2026 jaarschijf 2026		-1.119				
Regionale Belastinggroep Transitiekosten R25.000152	-1.000					
Organisatieontwikkeling 2 jr (Zomernota 2025)		-200	-200			
Onderwijshuisvesting Primair Onderwijs R25.000120		-1.030				
Jaarrekeningresultaat 2025		-3.810				
Resultaatbestemming JR2025: beschikbaar houden budgetten		-1.584				
Huidige meerjarenbegroting 2026-2029*			163	-927	-2.195	-3.494
Structurele effecten jaarrekening (in Zomernota 2026)*			-5.233	-4.858	-4.858	-4.858
Overige mutaties Zomernota 2026*			-2.267	-1.814	-2.560	-1.776
Saldo 31 december	18.337	10.594	3.057	-4.542	-14.155	-24.283

* Resultaat 2026 wordt in 2027 toevoegd/ onttrokken aan algemene reserve, in andere jaren net zo (t+1)

Programma 1 Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Inleiding

De gemeente Zuidplas stelt de inwoner centraal in haar handelen. We werken aan een toegankelijke en dienstverlenende overheid die zichtbaar aanwezig is in de samenleving. Dit doen we door laagdrempelig contact met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties, en door te zorgen voor een veilige leefomgeving en een vlotte, zorgvuldige afhandeling van producten zoals reisdocumenten. Onze digitale dienstverlening via www.zuidplas.nl wordt steeds vaker gebruikt voor het regelen van gemeentelijke zaken. Via www.maakzuidplas.nl betrekken we inwoners actief bij beleid en plannen. Heldere communicatie is daarbij essentieel. We zijn transparant over de ruimte voor participatie, over de manier waarop inbreng wordt verwerkt en over de afwegingen die aan bestuurlijke keuzes ten grondslag liggen. Zo versterken we het draagvlak en de legitimiteit van ons lokaal bestuur.

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Ons doel is om samen met inwoners, ondernemers en organisaties te bouwen aan een betrokken, toegankelijke en toekomstgerichte gemeente en het waarborgen van een goed functionerende en democratisch gelegitimeerde gemeentelijke organisatie. Dit omvat het faciliteren van bestuurlijke besluitvorming, het versterken van de interne organisatie, het bevorderen van een veilige leefomgeving en een heldere communicatie met onze lokale samenleving met ruimte voor participatie waarbij ieders inbreng serieus genomen wordt.

Ontwikkelingen

Participatie

In 2025 zijn het Kader Participatie en de Verordening Inspraak en Participatie geactualiseerd met als doel beter aan te sluiten op de huidige inzichten en praktijkervaringen. Na vaststelling van het Kader door de raad in het eerste kwartaal van 2026 is gestart met de implementatie en een traject voor deskundigheidsbevordering. Zoals toegezegd bij de behandeling van het kader participatie, werken we aan inzicht in de kosten van participatie. In de begroting 2027 zullen we een voorstel doen voor de financiële consequenties van de uitvoering van het kader participatie.

Maatschappelijk verantwoord inkopen

In 2025 zijn het inkoopbeleid en de regionale spelregels rondom SROI geactualiseerd en vastgesteld. In het beleid is ook de milieukostenindicator opgenomen, wat als onderdeel van aanbestedingen meegenomen wordt in het kader van maatschappelijk verantwoord inkopen. Per 1 januari 2026 is de contractregistratie gecentraliseerd, waarmee dossiervorming overzichtelijk en compleet is en we rechtmatig en doelmatig handelen aantoonbaar kunnen maken. De eerste resultaten hiervan zullen meegenomen worden in de najaarsnota. Het project om de groslijstmethodiek te actualiseren ten behoeve van lokaal ondernemerschap en inkoop is gestart in maart 2026.

Organisatieontwikkeling

Om als organisatie relevant en toekomstbestendig te blijven, is het essentieel dat we ons continu blijven ontwikkelen. De wereld om ons heen verandert snel, en dat vraagt om flexibiliteit, reflectie en gerichte groei. Om richting te geven aan deze ontwikkeling hebben we een [Koersdocument Zuidplas](#) opgesteld. Dit document beschrijft waar we naartoe willen en welke ambities we daarbij nastreven. Deze koers is vervolgens concreet vertaald naar een Ontwikkelagenda voor de komende jaren, waarin de belangrijkste prioriteiten en acties zijn uitgewerkt. Met deze combinatie van visie en uitvoering werken we gericht aan een

wendbare, krachtige en toekomstbestendige organisatie. Daarbij investeren we in de verdere ontwikkeling, binding en duurzame inzetbaarheid van medewerkers. Om deze ontwikkeling te ondersteunen en ook op langere termijn te beschikken over voldoende deskundige medewerkers, is gestart met de ontwikkeling van een gemeentebrede Employer Value Proposition (EVP). Hiermee versterken we de arbeidsmarktpositie van Zuidplas en bouwen we aan een organisatie waarin medewerkers zich langdurig willen verbinden, ontwikkelen en bijdragen aan kwalitatieve en toekomstbestendige dienstverlening.

WOO

Het aantal WOO-verzoeken blijft toenemen. De uitvoering van de Wet open overheid vraagt daardoor om een groeiende, tweesporige inzet van de organisatie. Aan de voorkant gaat het om registratie en coördinatie, maar in de uitvoering is vaak inzet nodig van meerdere vakambtenaren uit verschillende teams. Dat maakt het lastig om vooraf goed in te schatten hoeveel tijd en capaciteit een individueel WOO-verzoek vraagt.

Op basis van een recente ureninventarisatie is berekend dat de behandeling van WOO-verzoeken in 2025 circa € 200.000 aan organisatiebrede inzet heeft gekost. Dit staat los van de formatie voor de WOO-functionaris en de aanvullende kosten die bij juridische zaken worden gemaakt. Deze kosten hangen niet alleen samen met het aantal verzoeken, maar ook met de complexiteit en de mate waarin afstemming tussen verschillende onderdelen van de organisatie nodig is.

Bedrijfscontinuïteit in het kader van weerbaarheid

De maatschappelijke en geopolitieke ontwikkelingen van de afgelopen jaren laten zien dat gemeenten zich nadrukkelijker moeten voorbereiden op langdurige verstoringen en crisissituaties. Denk hierbij aan grootschalige stroomuitval, digitale verstoringen, uitval van telecomvoorzieningen, hybride dreigingen of andere situaties waarbij de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening onder druk komt te staan. Dit vraagt niet alleen iets van crisisbeheersing vanuit het veiligheidsdomein, maar raakt de gemeentelijke organisatie in de volle breedte.

Een goed functionerende en democratisch gelegitimeerde overheid is juist in crisissituaties van groot belang. Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente bereikbaar, zichtbaar en handelingsbekwaam blijft, ook onder uitzonderlijke omstandigheden. Naast dat dit thema nationaal hoog op de agenda staat roept dit lokaal voor de gemeente ook vragen op. Daarbij gaat het onder meer om vragen als: Welke gemeentelijke processen moeten altijd doorgang kunnen vinden, hoe organiseren we de interne en externe communicatie bij langdurige uitval van reguliere voorzieningen, welke medewerkers en middelen zijn cruciaal om minimaal operationeel te blijven en hoe ondersteunen en informeren we de samenleving in dergelijke situaties?

Vanuit de thematiek maatschappelijke weerbaarheid wordt daarom in 2026 ingezet op een bredere verkenning naar de crisisbestendigheid en bedrijfscontinuïteit van de gemeentelijke organisatie. Aangezien aan deze thematiek ook vanuit de Veiligheidsregio een taakstelling ligt is hierover een tekstpassage opgenomen onder product 1.3 veiligheid. Hierbij wordt onder andere uitgegaan van scenario's zoals een langdurige stroomuitval van 72 uur en wordt door de Veiligheidsregio richting gegeven aan de pilot 'noodsteunpunten'. De verkenning en bijbehorende kosten richten zich op de inventarisatie van de organisatorische, bestuurlijke, personele, digitale en facilitaire randvoorwaarden om als gemeente, ook in uitzonderlijke omstandigheden, haar essentiële taken te kunnen blijven uitvoeren. Tevens wordt gekeken naar de rol van de gemeente in relatie tot de zelfredzaamheid en weerbaarheid van de samenleving.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1. De huidige gemeentelijke schriftelijke communicatie is 80% op B2 niveau en 20% op B1 niveau. Op de gemeentelijke website is de verhouding 61% op B2 niveau en 35% op taalniveau B1. Bij de voorjaarsnota is besloten geen extra geld hiervoor beschikbaar te maken. Daarom blijft gedurende het collegeprogramma 2022-2026 dit communicatieniveau gehandhaafd.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
Communicatie B1 niveau (schriftelijk)	20%	20%	20%	20%	20%	20%	20%		
Communicatie B1 niveau (website)	35%	35%	35%	35%	35%	35%	35%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?**Middelen****Verantwoording**

1.1 Middels de Zuidplas academie worden de collega's getraind om met de schrijfwijzer te kunnen schrijven op B1 niveau.

Bij het introductieprogramma van nieuwe medewerkers is het schrijven op B1-niveau onderdeel van het programma.

Participatie

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.”* uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

- 1.1.2. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces. Dit gebeurt conform Verordening Inspraak en Participatie Gemeente Zuidplas 2023, geldig per 25 maart 2023 tot op heden.
- 1.1.3. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?**Middelen****Verantwoording**

Uitvoeren van de uitkomsten van de in 2024 uitgevoerde bestuursopdracht over participatie, waarbij gekeken is naar het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. Met de bestuursopdracht werken we toe naar een verbeterde werkwijze voor het vastleggen van participatietrajecten in de gemeente (projecten en beleid van de gemeente als initiatiefnemer). Zo moet deze werkwijze bijdragen aan eenduidigheid en praktische uitvoerbaarheid. Op deze manier

Voor de jaren 2026 en verder zetten we in op het duurzaam borgen van de verbeterde participatiewerkwijze. In de Begroting 2027 zullen we een voorstel doen voor de financiële consequenties van de uitvoering van het kader participatie.

ontstaat een zorgvuldig, voorspelbaar en navolgbaar proces van informeren en betrekken van de omgeving. Belangrijk is dat we vooraf belangen en kaders afwegen voordat besluitvorming plaatsvindt. <u>Voorstel aanpassing inspanning:</u> 1.1.2.1 Bij initiatieven van de gemeente wordt consequent het Kader Participatie 2026 toegepast. 1.1.2.2 Bij initiatieven van particulieren en ondernemers worden zij door de gemeente erop gewezen gebruik te maken van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag. 1.1.2.3 In 2026 wordt het vastgestelde kader participatie uitgevoerd, om te komen tot verdere verbetering van de toepassing van participatie.		
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.4. In 2026 streven we naar een maximaal Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemingsklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed. In 2025 wordt er gewerkt conform het vernieuwde inkoopbeleid.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1.4.1 In 2026 geven we uitvoering aan de verdere implementatie van het hernieuwde inkoopbeleid		Het geactualiseerde inkoopbeleid staat. Het project om het lokale ondernemerschap en inkoop te stimuleren door middel van een nieuwe groslijst is van start.
1.1.4.2 Team inkoop wordt ingericht op basis van de actualisering van het beleid.		Team inkoop is ingericht op basis van de actualisering van het beleid. Er is een inkoopadviseur geworven die per 1 januari 2026 is gestart. Daarnaast is het team uitgebreid met een contractbeheerder.
<u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.1.5. In 2025 voldoet Zuidplas voor 80% en in 2026 85% van de maatregelen van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid.								
1.1.6. Vanuit het borgingskader 3.0 wordt het AVG-volwassenheidsniveau in een percentage uitgedrukt. De eerder geformuleerde doelstelling is aangepast aan dit borgingskader en wordt: De gemeente gaat naar een AVG-volwassenheidsniveau van 60%. Dit is corresponderend met het voormalige niveau 3).								
Effectindicator	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	65%	60%	80%	85%	78%		
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	35% (Niveau 1-2)	35% (Niveau 1-2)	45% Niveau 2	60% Niveau 3	60% Niveau 3		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1.5.1. Alle medewerkers hebben een basistraining veilig werken gevolgd. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		Nieuwe medewerkers krijgen een introductie op privacy en informatiebeveiliging. Daarnaast wordt een verplichte e-learning over deze onderwerpen aangeboden via de Zuidplas Academie. Tweewekelijks ontvangen medewerkers een bewustwordingsvraag per e-mail en regelmatig wordt een onderwerp rond privacy of informatieveiligheid uitgelicht op intranet. Ook is er een organisatiebreed ambassadeursprogramma, waarin elk cluster een privacy- en securityambassadeur heeft die als schakel fungeert tussen het cluster en het informatiebeveiligings- en privacyteam. Met de privacy en security ambassadeurs worden halfjaarlijks de knelpunten en behoeften binnen het cluster besproken. Daarnaast wordt er twee keer per jaar een aanvullende kennissessies voor de ambassadeurs georganiseerd op verschillende onderwerpen van Privacy en Informatiebeveiliging.
1.1.6.1. Het privacybeleid wordt geactualiseerd. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		Het strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid is afgerond en vastgesteld door het college van B&W. Per 1 februari 2026 is een Functionaris Gegevensbescherming in dienst gekomen in een combifunctie van gemeente Zuidplas en gemeente Lansingerland,

1.1.6.2. Alle verwerkingen die vallen onder de gemeente worden bijgewerkt in het verwerkingsregister		De processen en de informatiehuishouding zijn in het project van de I-navigator opgenomen. Het verwerkingsregister maakt onderdeel uit van I-navigator en zal in 2026 worden afgerond.
1.1.6.3. De benodigde data protection impact assessment (DPIA) analyses op de verwerkingen worden uitgevoerd. DPIA is een instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen. Zodat de organisatie maatregelen kan nemen om deze risico's te verkleinen.		De analyse van de huidige achterstanden is omvangrijk. Er zijn een aantal DPIA's voor 2026 ingepland, zodat de meest AVG kritische processen een actuele DPIA gaan hebben.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

De gemeente biedt betrouwbare, toegankelijke en efficiënte dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen – zowel digitaal als fysiek. Dit omvat naast de primaire dienstverlening aan de balie, ook de uitvoering van praktische en zichtbare taken in de openbare ruimte, zoals afvalinzameling, beheer en onderhoud en de gemeentewerf. We streven naar een hoge mate van service, gebruiksgemak en tevredenheid, waarbij de behoeften van onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal staan.

Ontwikkelingen

Publieksplein

De gemeentelijke dienstverlening staat voor stevige opgaven. In 2026 zetten we in op procesoptimalisatie en training van medewerkers. De training van medewerkers is gericht op het behouden en bevorderen van de kwaliteit van dienstverlening, maar ook op het behouden van medewerkers door hen optimaal te begeleiden. De jaarlijkse zelfevaluatie BRP en reisdocumenten vanuit het ministerie heeft ook enkele aanbevelingen gegeven om tot verbetering van werkprocessen te komen. Tijdens het werkbezoek van de Rijksdienst voor identiteitsgegevens (RvIG) werden we geattendeerd dat de huidige balies aanpassing behoeven aan de nieuwe regelgeving. Dit naast de eerdere constatering dat het aantal balies onvoldoende is om aan de huidige en toekomstige hoeveelheid aanvragen te kunnen voldoen.

Verkiezingen 2026

Op woensdag 18 maart 2026 waren er verkiezingen voor de gemeenteraad. De uitvoeringslast van verkiezingen is de afgelopen jaren fors toegenomen. Hogere eisen op het gebied van transparantie, controleerbaarheid, toegankelijkheid en veiligheid zorgen voor extra inzet. Denk aan uitbreiding van stemlocaties, inzet van voldoende personeel en ondersteuning via digitale middelen. Het huidige verkiezingsbudget is niet meer toereikend. Rekening houdend met kostenontwikkelingen en indexaties stellen we voor dit budget structureel te verhogen naar € 150.000. Dit is nodig om de verkiezingen op een zorgvuldige, veilige en toegankelijke manier te kunnen blijven organiseren, overeenkomstig landelijke richtlijnen, lokale verwachtingen en groei van Zuidplas.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.2.1	Een optimale dienstverlening met korte wachttijden, breed aanbod aan mogelijkheden voor fysieke en digitale afspraken en vriendelijke service.
1.2.2	Processen die effectief en efficiënt zijn en ‘in een keer goed’ waarbij wordt voldaan aan alle relevante regelgeving.
1.2.3	Inzetten op de doorontwikkeling en het behoud van de medewerkers van Publieksplein
1.2.4	Een goed verloop van de verkiezingen: technisch, bestuurlijk en wettelijk

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.2.1.1 Flexibel inspelen op de arbeidsmarkt.		De ontwikkelingen en groei van Zuidplas vragen om een toekomstbestendige organisatie en voldoende deskundige medewerkers om de gemeentelijke dienstverlening kwalitatief en toegankelijk te houden. Tegelijkertijd blijft de arbeidsmarkt krap. Daarom is gestart met de ontwikkeling van een gemeentebreed Employer Value Proposition (EVP). Hiermee versterken we de positionering van Zuidplas als werkgever en maken we zichtbaar waar de organisatie voor staat en wat medewerkers mogen verwachten van werken voor onze gemeente. Het EVP is ingezet ter ondersteuning van de werving van nieuwe medewerkers en het versterken van de binding met huidige collega's. Hiermee wordt gewerkt aan voldoende continuïteit, kwaliteit en herkenbaarheid binnen de gemeentelijke dienstverlening aan inwoners, ondernemers en instellingen. Daarnaast is ingezet op het duurzaam behouden van kennis, ervaring en continuïteit binnen de organisatie door medewerkers langduriger aan Zuidplas te verbinden. Hiermee wordt de basis gelegd voor een stabiele en toekomstbestendige dienstverlening.
1.2.2.1 Uitvoering geven aan de verbeterpunten bij burgerzaken op basis van de zelfevaluatie en reisdocumenten en uitvoering geven aan de kwaliteitsprocessen Call & Host.		Binnen Burgerzaken en Call & Host is de verbeter- en kwaliteitsaanpak voortgezet, gericht op het verder professionaliseren en toekomstbestendig organiseren van de dienstverlening. De focus ligt op kwaliteitsborging, rechtmatigheid, uniforme procesuitvoering,

		vakbekwaamheid en beheersing van operationele risico's. Door structurele monitoring en doorontwikkeling van kwaliteitsprocessen wordt gewerkt aan duurzame versterking van de dienstverlening en de organisatorische weerbaarheid.
1.2.3 Alle collega's van het Publieksplein worden geschoold in burgerzaken en klantcontact		De gerichte inventarisatie van vakbekwaamheid en scholingsbehoefte is zo goed als compleet, waardoor een start gemaakt wordt voor training en opleiding. Hiermee wordt toegewerkt naar een stabiele en toekomstbestendige dienstverlening.
1.2.4.1 Uitvoering geven aan de verkiezingen 2026.		De gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 zijn organisatorisch goed verlopen. De opkomst was met 57,37% zo'n 6,68% hoger dan in 2022. De verkiezingsdag en tellingen zijn zonder incidenten verlopen. Er volgt een evaluatie om de positieve en verbeterpunten mee te kunnen nemen naar de volgende verkiezing.

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas draagt zorg voor een veilige, leefbare en toegankelijke leefomgeving, waarin inwoners, ondernemers en bezoekers zich welkom en beschermd voelen. Zuidplas neemt actief verantwoordelijkheid in het voorkomen en aanpakken van overlast, criminaliteit en onveilige situaties. Daarbij is er bijzondere aandacht voor het bestrijden van ondermijning: het vermengen van onderwereld en bovenwereld dat de integriteit van de samenleving en het gezag van de overheid ondermijnt. Samen met partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, hulpdiensten en maatschappelijke organisaties zet Zuidplas in op een integrale aanpak. Ook inwoners en ondernemers worden betrokken bij het signaleren van risico's, zodat we samen werken aan een gemeente waar veiligheid, vertrouwen en leefbaarheid vooropstaan.

Ontwikkelingen

De ontwikkelingen binnen het veiligheidsdomein worden steeds complexer en zijn uitdagend. Polarisation, maatschappelijke verharding, crises en geopolitieke spanningen versterken elkaar en vergroten de druk op de samenleving. Dit vraagt om een integrale en toekomstgerichte benadering. Tegelijkertijd hebben snelle digitale ontwikkelingen grote impact. Desinformatie, 'fake news' en door AI gegenereerde beelden zijn nauwelijks nog van echt te onderscheiden. Zij beïnvloeden het gedachtegoed en gedrag van inwoners, waaronder die van kwetsbare groepen zoals jongeren. In combinatie met afnemend vertrouwen in de overheid vergroot dit het risico op wantrouwen, onrust en verdere polarisation. Sociale media versnellen deze effecten doordat informatie zich snel verspreidt en het draagvlak voor beleid ondermijnt.

Ook criminaliteit digitaliseert. Cybercrime en online fraude nemen toe in omvang en complexiteit en raken inwoners en ondernemers direct. Dit vraagt om een bredere veiligheidsaanpak, met nadruk op preventie, samenwerking en het versterken van digitale weerbaarheid, evenals alertheid op nieuwe dreigingen. Daarom is, naast traditionele inzet op openbare orde en criminaliteitsbestrijding, verdere doorontwikkeling nodig. Een proactieve aanpak met focus op vroegsignalering, preventie en flexibiliteit is essentieel om effectief in te spelen op zowel fysieke als digitale veiligheidsvraagstukken.

Zorg- en veiligheid

In 2025 is gestart met de oprichting van de Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas (ZVKZ) om de aanpak van complexe problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid te verbeteren. Het belang van de ZVKZ als samenwerkingsplatform tussen de gemeente en haar ketenpartners is groot, alsook het inrichten van toereikende procesregie en casusregie als onderdeel van de ZVKZ. Met de kamer wordt samenwerking tussen partners beter gestructureerd, wordt versnippering van informatie voorkomen en gaat kostbare tijd niet verloren. Door vroegtijdige signalering en afstemming en daaruit volgende passende interventies, worden escalaties voorkomen. Dat voorkomt niet alleen nadelige gevolgen voor zorgbehoevenden in kwestie maar ook aantasting van de leefbaarheid en veiligheid met maatschappelijke onrust tot gevolg. Inwoners raken minder tussen wal en schip en door betere integrale afstemming wordt getracht tijdig passende hulp te organiseren en maatregelen te nemen. Door significant toenemende zorg- en veiligheids casuïstiek alsook nieuwe wettelijke taken, zoals de taakstelling vanuit de Wet PARTA, ligt er bovendien een grotere regierol bij de gemeente. Daar wordt met de ZVKZ invulling aangegeven. Met de kamer wordt directe opschaling naar het Zorg- en Veiligheidshuis als gevolg van escalerende problematiek zoveel mogelijk voorkomen. Goed ingerichte procesregie middels een procesregisseur is essentieel voor het adequaat functioneren van de ZVKZ. Deze rol staat centraal in het belang van goede coördinatie, afstemming en verbinding. De kamer richt zich op zowel preventie, vroegsignalering, opschaling bij risico's en het integraal aanpakken van onder andere thema's als onbegrepen gedrag, huiselijk geweld, radicalisering en terroristische activiteiten, woonoverlast en escalerende jeugd. Medio 2026 wordt de kamer operationeel en verder opgebouwd, met een eerste focus op de thema's onbegrepen gedrag en jeugd. In deze Zomernota 2026 worden structurele middelen aangevraagd die benodigd zijn om de rol van procesregisseur zorg & veiligheid duurzaam te bestendigen.

Jongeren zijn door hun mobiliteit en gebruik van sociale media steeds moeilijker in beeld te houden. Tegelijkertijd worden zij laagdrempelig benaderd door criminelen, wat leidt tot toenemende (vroeg) betrokkenheid bij drugscriminaliteit en ernstige delicten. Het team Veiligheid zet met partners aanvullend in op strafrechtelijke maatregelen, bestuurlijke instrumenten in zoals gebiedsverboden en dwangsommen. Daarnaast worden overlastgevendende jongeren integraal bezocht door gemeente en politie, waarbij ook ouders actief worden betrokken. Preventie blijft een belangrijk speerpunt. De samenwerking met HALT wordt voortgezet. Via het project Dealbrekers wordt samen met partners ingezet op bewustwording bij jongeren en ouders over de risico's van criminaliteit.

Drugsoverlast en ondermijning

Zuidplas blijft geconfronteerd met ondermijnende (drugs)criminaliteit. Het toenemende aantal casussen voor de bestuurlijke aanpak onderstreept de noodzaak van blijvende inzet. Deze aanpak is effectief, zo worden drugspannen gesloten en dwangsommen opgelegd. Rechterlijke uitspraken bevestigen de rechtmatigheid van onze besluiten. Ook in complexe zaken, zoals een woningsluiting van 18 maanden wegens wapens en harddrugs, die in hoger beroep is bekrachtigd. Daarvoor was dezelfde woning al voor 12 maanden bestuurlijk gesloten voor identieke feiten. Tegelijkertijd vragen deze dossiers veel capaciteit en specialistische kennis van de teams Veiligheid en Juridische Zaken. Door schaarste moeten scherpe keuzes worden gemaakt. Hierdoor staat de aandacht voor nieuwe fenomenen zoals zorgfraude, vastgoedcriminaliteit, illegale prostitutie, mensenhandel en arbeidsuitbuiting, onder druk. Ook samenwerking, preventie en kennisopbouw komen hierdoor in het gedrang. Daarnaast is de uitvoering van het geactualiseerde BIBOB-beleid onvoldoende geborgd, terwijl dit essentieel is om criminele inmenging in de onder- en bovenwereld te voorkomen. Dit brengt evidente risico's met zich mee voor het openbaar bestuur, voor het vertrouwen in de overheid en de gemeente als geheel. Derhalve wordt in de Zomernota 2026 voorgesteld te investeren in een BIBOB-coördinator.

Crisisbeheersing en weerbaarheid

De gemeente vervult een cruciale rol in de crisisbeheersing en richt zich vooral op bevolkingszorg, crisiscommunicatie en preventie. In 2026 wordt op verdere professionalisering en doorontwikkeling van bevolkingszorg ingezet en in dit kader worden crisisfunctionarissen bijgeschoold en nieuwe medewerkers opgeleid. De informatiepositie is sterk verbeterd. De Officieren van Dienst Bevolkingszorg worden later dit jaar uitgerust met een herkenbaar piketvoertuig.

Zowel landelijk als regionaal zien we een toenemende vraag richting gemeenten om zich voor te bereiden op noodscenario's. Denkend aan langdurige en grootschalige verstoringen van stroomuitval, overstromingen en/of hybride dreigingen. Als gemeente nemen we in 2026 deel aan de pilot 'noodsteunpunten'

als onderdeel van het onderwerp ‘weerbaarheid’ via de Veiligheidsregio Hollands-Midden (VRHM). Deze pilot wordt bekostigd door de VRHM. Dit is echter een minimale inzet. Als gemeente dienen we een bredere verkenning te plegen; waar staan we als gemeente voor aan de lat in dergelijke crisissituaties. Denkend aan bedrijfscontinuïteit (hoe kan de gemeentelijke organisatie minimaal blijven functioneren), weerbaarheid van de samenleving zélf en in welke mate de overheid kan ondersteunen en faciliteren richting de samenleving.

Deze verkenning acht het college als noodzakelijk waarvoor een incidenteel budget wordt aangevraagd in 2026.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.3.1 Inwoners ervaren een positief veiligheidsgevoel met een minimale waardering van 6,5 op de veiligheidsmonitor in de periode 2023-2026.

1.3.2 In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.

Effectindicator	Realisatie 2019 (Nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
1.3.1 Veiligheidsgevoel bij inwoners			6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	n.n.b.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.	6,5 ≤ cijfer ≥ landelijk gem.		
1.3.2 Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	329,28	357,21	334,73	< 376,03	< 376,03		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.1.1 We stellen voor de periode 2027-2031 een breed gedragen integrale visie op veiligheid op in samenwerking met onze partners in het zorg- en veiligheidsdomein.		Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is een wettelijk verplicht strategisch document (art. 148a Gemeentewet) waarin de gemeenteraad voor vier jaar de prioriteiten en doelstellingen voor het lokale veiligheidsbeleid vaststelt. Het IVP vormt het kader voor een samenhangende en integrale aanpak van onder meer criminaliteit, overlast, ondermijning en maatschappelijke veiligheidsrisico's. Hierbij wordt samengewerkt met partners zoals politie, Openbaar Ministerie, zorg- en welzijnsorganisaties en andere ketenpartners. Bij de opstelling van het IVP worden veiligheidscijfers, trends en ontwikkelingen geanalyseerd en worden inwoners, ondernemers en

		ketenpartners actief betrokken. Op basis hiervan worden prioriteiten binnen het veiligheidsdomein bepaald die aansluiten bij de lokale situatie en de actuele maatschappelijke opgaven. Daarnaast wordt uitgewerkt hoe de gemeente met haar partners hierop inzet. Daarbij gaat het om een duidelijke balans tussen preventie, handhaving en nazorg. Tevens vormt het plan de basis voor uitvoeringsprogramma's, waarin de ambities worden vertaald naar concrete acties en inzet. De voorbereiding voor de totstandkoming van een nieuw IVP wordt opgestart in het tweede kwartaal van 2026.
1.3.1.2 We stellen het uitvoeringsplan veiligheid 2027-2028 op basis van de nieuwe visie op veiligheid op.		Het uitvoeringsplan veiligheid is een tweejaarlijkse vertaling van de doelstellingen en ambities die voortkomen uit het IVP naar concrete acties en inzet.
1.3.1.3 We werken met onze veiligheidspartners aan een intensieve aanpak van High Impact Crimes met focus op het voorkomen van recidive met preventieve én repressieve interventies.		Met veiligheidspartners zetten we door een combinatie van gerichte repressie en preventie in op het aanpakken en voorkomen van High Impact Crimes (HIC's). Dit betekent enerzijds opsporings- en handavingsinzet op daders, onder meer door los van het strafrecht de bestuurlijke aanpak op (potentiële) daders te vergroten. Hierbij wordt ook inzet gepleegd op vroegsignalering, begeleiding en interventies. Door adequate informatiedeling en integrale benadering in casuïstiek wordt maatwerk toegepast op dader(s) of doelgroep(en) en kan gericht worden gestuurd op gedragsverandering en het doorbreken van criminele patronen.
1.3.1.4. We zetten in op het thema polarisatie, radicalisering en extremisme waarbij de onderliggende oorzaken, betrokken groepen en context onderdeel zijn van de afweging tot inzet op het gebied van zorg & veiligheid.		We nemen deel aan het project Bondgenoten, gericht op het opbouwen en onderhouden van stevige lokale netwerken van lokale sleutelfiguren. Doelstelling is het versterken van de verbinding en samenwerking tussen politie, gemeente en gemeenschap, zowel in tijden van rust als bij (dreigende) onrust. De komende periode wordt deze inspanning nader uitgewerkt om de lokale opgave in beeld te brengen en de benodigde inzet vanuit domein zorg en veiligheid te concretiseren. Het thema hangt nauw samen met het versterken van een weerbare samenleving en sociale cohesie binnen dorpen en gemeenschappen. De inzet richt zich op het versterken van kennis en vaardigheden, het door ontwikkelen van het netwerk en het verbeteren van samenwerking tussen betrokken partijen, zodat signalen eerder worden herkend en opgepakt. Een deel van deze opgave wordt structureel ondergebracht binnen de Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas (ZVKZ).

1.3.1.5 We behouden en versterken het woon- en leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in de wijken door overlast gevend gedrag en kleine ergernissen aan te pakken. Het team Handhaving richt zich daarbij op de top vijf problemen: jeugdoverlast, hondenpoep, parkeerverlast, afval en vernieling.		Vanuit de visie “schoon, heel en veilig” wordt voor zover mogelijk ingezet op zichtbare aanwezigheid van de handhavers in de dorpen, adequate opvolging van meldingen en integrale samenwerking met partners om ongewenst en overlastgevend gedrag te voorkomen en daar waar nodig op te handhaven. Door deze aanpak wordt bijgedragen aan het versterken van de woon- en leefbaarheid en het vergroten van het veiligheidsgevoel.
1.3.2.1 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Met de politie vindt maandelijks overleg plaats over het verloop van de criminaliteitscijfers. Analyse wordt gebruikt voor nadere duiding op basis waarvan een preventieve en/of repressieve aanpak kan worden bepaald. Geven de criminaliteitscijfers aanleiding om buiten het regulier overleg om te schakelen, dan gebeurt dat en kan doelgericht en effectief op bepaalde problematiek worden ingezet.
1.3.2.2. Buurtpreventieteams worden actief betrokken bij zorgwekkende trends in de criminaliteitscijfers, zodat de buurtpreventieteams hun looproutes hier op kunnen afstemmen en via gerichte communicatie via sociale media.		De buurtpreventieteams worden, voor zover mogelijk via de coördinatoren door team Veiligheid en wijkagenten, benaderd wanneer er zorgwekkende trends zijn in de criminaliteitscijfers. Zij kunnen deze informatie dan meenemen in hun looproutes. Voorkomende gevallen of voorbeelden zijn bijvoorbeeld een stijging van woninginbraken of vormen van (jeugd)overlast.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

1.3.3 In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.

1.3.4 In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.3.1 We blijven inzetten op bewustwording van de gevaren van cyberveiligheid middels de voor onze gemeente relevante landelijke preventiecampagnes gericht op inwoners en ondernemers.		Er vindt doorlopend monitoring plaats van landelijke preventiecampagnes over cyberveiligheid. Indien relevant wordt een campagne via de kanalen van de gemeente verspreid.
1.3.3.2 Jaarlijks benadert het team Veiligheid, samen met de politie en andere ketenpartners, actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		In samenwerking met Stichting ZO en de alliantie ‘financieel veilig ouder geworden’ worden in 2026 diverse voorlichtingen georganiseerd in de dorpen.

1.3.4.1 In de week van de veiligheid wordt jaarlijks extra aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media. Daarnaast zal, indien hier behoefte naar is en als de politiecijfers hier aanleiding toe geven, opnieuw een bijeenkomst voor ondernemers over cybercrime georganiseerd worden.		In 2026 wordt tijdens de Week van de Veiligheid via social media aandacht gevraagd voor de gevaren van online criminaliteit. Indien nodig wordt opnieuw een bijeenkomst over online criminaliteit georganiseerd.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
1.3.5 In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.								
1.3.6 In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.								
1.3.7. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daaronder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.								
Effectindicator	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	
1.3.5.1 Overtreders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen		≥ 95%	96,5%	≥ 95%	94%	≥ 95%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.5.1 In 2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak.		Het realiseren van deze doelstelling staat onder druk door een toename van het aantal casussen waarbij overtreders in aanmerking komen voor een bestuurlijke maatregel. De beschikbare capaciteit om zaken te behandelen blijft beperkt, waardoor keuzes noodzakelijk zijn en meermaals prioriteit moet worden gegeven aan andere urgente dossiers binnen het veiligheidsdomein. Tegelijkertijd blijft het opleggen van sancties een belangrijk instrument binnen de aanpak, mede vanwege de aantoonbare preventieve werking en het afschrikwekkende effect. Ondanks de genoemde druk op de capaciteit blijft de inzet erop gericht om deze doelstelling zo volledig mogelijk te realiseren, waarbij een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen beschikbare middelen, prioriteiten en het beoogde effect op de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel in de wijken.
1.3.6.1 Gelet op de toenemende ondermijnende criminaliteit, zoals blijkt uit resultaten van integrale controles en de criminaliteitscijfers, worden minimaal 8 integrale controles per jaar uitgevoerd. Bij de integrale controles wordt niet alleen ingezet op repressie, maar juist ook op preventie om het bewustzijn en awareness tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten. Overtreders worden aangepakt en situaties worden met gebruikmaking van de bestuurlijke instrumenten aangepakt. Met het uitvoeren van deze controles wordt ook de informatiepositie versterkt en krijgen en houden we zicht op de risico's en pakken we overtredingen aan.		De verwachting is dat in 2026 acht integrale controles worden gerealiseerd. Hiermee worden grootschalige (integraal) geplande controles bedoeld. Kleinere 'quick-response' integrale acties naar aanleiding van incidenten en/of acute meldingen worden hiernaast met enige regelmaat uitgevoerd. Onvoorziene omstandigheden door incidenten, crisis, spoedzaken, etc. binnen het veiligheidsdomein maken dat een controle incidenteel geen doorgang kan vinden maar dat staat op dit moment het behalen van de doelstelling van 8 integrale controles niet direct in de weg. Integrale controles vormen een belangrijk instrument in de aanpak van ondermijnende criminaliteit en krijgen daarom hoge prioriteit. Door gezamenlijk op te trekken met partners zoals politie, arbeidsinspectie en andere toezichthouders wordt informatie gedeeld en slagkracht gecombineerd, waardoor signalen van misstanden eerder worden herkend en effectiever kan worden opgetreden met gebruikmaking van verschillende bevoegdheden. Deze samenwerking versterkt niet alleen de handhaving, maar draagt ook bij aan het doorbreken van criminele structuren en het vergroten van de weerbaarheid van de lokale samenleving op het gebied van ondermijnende criminaliteit.
1.3.7.1 Versterken van de integrale aanpak van ondermijning op projectmatige basis door intergemeentelijk samen te werken.		Intergemeentelijk worden controles uitgevoerd op het gebied van prostitutie/menshandel door het Haags Economisch Interventieteam (HEIT) sinds medio 2025 aangewezen. Die aanpak wordt in 2026

		gecontinueerd. Sinds begin 2026 is ook een intergemeentelijk controleteam actief, die kunnen ondersteunen bij het uitvoeren van integrale controles, dit is een pilot gevoerd onder regie van het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC). Intergemeentelijk is er structureel overleg zodat projectvormen, controlevormen en best practices besproken kunnen worden om de integrale aanpak van ondermijning te versterken.
1.3.7.2 Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke onderwerpen die raken aan ondermijning.		Door beperkt beschikbare capaciteit kan niet toereikend genoeg worden geanticipeerd op de verschillende fenomenen van ondermijnende criminaliteit. Ondermijnende drugscriminaliteit blijft grote aandacht behoeven en brengt bovendien vaak andere misstanden en criminele activiteiten aan het licht. Dit manifesteert zich ook prominent in onze gemeente en is bovendien vatbaar voor jonge aanwas. Opkomende zorgfraude en vastgoedcriminaliteit zijn erkende fenomenen, maar daar kan bijvoorbeeld niet op worden ingezet. Door de hoeveelheid casuïstiek in relatie tot de beperkte capaciteit blijft goede preventie op het gebied van ondermijnde criminaliteit achter terwijl de noodzaak ervan erkend wordt.
1.3.7.3 Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.		Samen met het Regionale Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) en andere partners zoals de politie en Meld Misdaad Anoniem, sluiten we aan bij de landelijke en regionale awarenesscampagnes. Er wordt deelgenomen aan het project Dealbreakers om te voorkomen dat jeugdigen betrokken raken bij drugscriminaliteit. Ook hier geldt dat gelet op de beperkte capaciteit het niet mogelijk is een meer uitgebreide preventieve aanpak te ontplooiën. Door een tekort aan beschikbare inzet en expertise is het momenteel niet mogelijk om toepassing te geven aan de 'Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur' (Bibob) en het bijbehorende beleid adequaat toe te passen. Dit vraagt om specifieke kennis en continuïteit in de uitvoering van gedegen analyses en integriteitsbeoordelingen. Daarbij is er sprake van een toenemende druk op gemeenten om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en de wet zorgvuldig en effectief toe te passen. Centralisatie van deze expertise is noodzakelijk. Daarom wordt in de voorliggende Zomernota voorgesteld structureel middelen beschikbaar te stellen voor extra capaciteit middels aanstelling van

		een Bibob-coördinator, zoals aangekondigd aan de raad met de informatienota van 22 juli 2025, nr. Z25.002023. De Bibob-coördinator zorgt voor een uniforme en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van integriteitsbeoordelingen, ondersteunt afdelingen bij complexe casuïstiek en versterkt de samenwerking met ketenpartners. Hiermee wordt de weerbaarheid van de gemeente vergroot en wordt voorkomen dat vergunningen, subsidies of opdrachten onbedoeld criminele activiteiten faciliteren. Het niet (adequaat) uitvoeren van Bibob-beleid brengt risico's met zich mee, zoals het faciliteren van ondermijnende criminaliteit, reputatieschade voor de gemeente en een verminderde grip op integriteitsrisico's binnen bestuurlijke processen.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
1.3.8	In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.
1.3.9.	In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium en zij vallen niet tussen wal en schip.
1.3.10	In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele- en arbeidsuitbuiting).
1.3.11	We maken afspraken over de juiste werking, effectieve en benodigde inzet van de zorg- en veiligheidskamer.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.3.8.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).		Alle bestaande samenwerkingen worden momenteel geëvalueerd en beoordeeld of opname in de Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas (ZVKZ) als aanpak een passende borging is. Besloten is om in ieder geval binnen de lokale kamer de persoonsgerichte aanpakken op de thema's die regionaal zijn afgesproken binnen Zuidplas vorm te geven. De WijkGGD wordt nauw betrokken bij de lokale vormgeving van het thema onbegrepen gedrag en is hierbij een van de interventies die inzetbaar is. Het jeugdoverlastoverleg wordt hiernaast ook opgenomen binnen de ZVKZ. Zie 1.3.8.2.
1.3.8.2 Inrichten en bestendigen van de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas		Via een vastgesteld plan van aanpak gebaseerd op de doelstellingen uit de meerjarenagenda Zorg & Veiligheid 2024-2026 wordt uitvoering gegeven aan de inrichting en de benodigde onderdelen

		voor de oprichting van de ZVKZ. Uitvoering vindt plaats vanuit de kerngroep waarin zowel de politie, STZO! en het Zorg- en Veiligheidshuis HM vertegenwoordigd zijn. Ambtelijk wordt intergemeentelijk binnen de subregio Midden-Holland samengewerkt. Met een nadrukkelijker samenwerking met de gemeente Waddinxveen. De thema's onbegrepen gedrag en jeugd samen met de essentiële onderdelen voor het functioneren van de ZVKZ bevinden zich in de vormende fase. Door veranderingen in wet- en regelgeving en aangescherpte landelijke en regionale kaders blijkt de rol van de gemeentelijke procesregisseur zowel noodzakelijk als onmisbaar te zijn voor het duurzaam functioneren van de ZVKZ. De raad is hierover geïnformeerd via een informatienota, Z26.000350.
1.3.9.1. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.		De Wijk-GGD blijft, samen met het Meldpunt Zorg en Overlast (MZO), een onmisbare schakel om vroegsignalering van personen met onbegrepen gedrag te versterken. Het vormen van een persoonsgerichte aanpak binnen de ZVKZ heeft momenteel voorrang samen met het thema jeugd. De wijkagenten, woningcorporaties en STZO! zijn bekend met de mogelijkheden tot vroegsignalering bij de Wijk-GGD als laagdrempelig signaal en het (door)melden naar het MZO. De Wijk-GGD heeft een gecombineerd werkpakket waarbij hij ook als Meldpuntonderzoeker kan optreden. De Wijk-GGD functioneert in deze context binnen de persoonsgerichte aanpak samen met de procesregisseur zorg & veiligheid als de spil in het web binnen dit thema.
1.3.10.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.		Naast de bestaande nauwe samenwerking en afstemming met de politie en het Openbaar Ministerie (OM) over het delen en verrijken van informatie via bestuurlijke rapportages, wordt nog meer ingezet op enerzijds het waarborgen van de kwaliteit van de benodigde informatie, anderzijds het op de juiste wijze kanaliseren en tijdig ontvangen van deze informatie ten behoeve van de bestuurlijke aanpak. In 2026 worden daarnaast structurele bijeenkomsten met partners georganiseerd. Deze bijeenkomsten zijn gericht op het versterken van het netwerk, het bevorderen van uniformiteit in werkwijzen en het actief delen van kennis en ervaringen.
1.3.10.2 Actualiseren en doorontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale		Waar mogelijk en noodzakelijk wordt het beleid geactualiseerd. Zo is inmiddels het BIBOB-beleid herzien en is een intergemeentelijk

aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.		toezichtteam ontwikkeld en gestart begin 2026. Dit wordt gecontinueerd in 2026.
1.3.10.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.		Onder regie van het Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid (RSIV) worden intergemeentelijke samenwerkingsafspraken opgesteld en uitgevoerd. Er is doorlopend contact over de uitvoering van aanpak van mensenhandel in verschillende werkgroepen. Samen met de gemeente Waddinxveen en het basisteam Waddinxveen-Zuidplas van de politie nemen we deel aan de tactische overleggen om dit uitvoeringskader lokaal te versterken. Ook is met het aanwijzen van het Haags Economisch Interventieteam als toezichthouders voor de regio Hollands-Midden in 2025 de slagkracht vergroot bij het voeren van toezichthouderstaken rondom illegale prostitutie die als een van de verschijningsvormen van mensenhandel onderdeel is van het uitvoeringsplan mensenhandel. Door zicht te vergroten versterken we deze pijler en kunnen kwetsbare personen en illegale netwerken inzichtelijk gemaakt worden. Controles worden periodiek uitgevoerd en waar mogelijk sluiten de toezichthouders van de gemeente Zuidplas hierbij aan.
1.3.10.4 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)		Zowel aan de lokale als districtelijke ondermijningstafel wordt deelgenomen als ook intergemeentelijke overleggen onder regie van het RIEC. Dat blijft ook in 2026 gecontinueerd worden en versterkt de informatiepositie, kennis en afstemming in casuïstiek. Ook bij uitvoering van controles blijven samenwerkingen met andere partners in het veiligheidsdomein zoals de Omgevingsdienst Midden Holland, politie, RIEC, Arbeidsinspectie, Haags Economisch Interventieteam en andere gemeenten, gecontinueerd worden.
1.3.11.1 We zorgen voor een zorgvuldige en juridisch verantwoorde implementatie van de Wet PARTA door samenwerking, heldere werkafspraken en goede borging van privacy en regie.		Het borgen van de wet Persoonsgerichte aanpak radicalisering en terroristische activiteiten (PARTA) vraagt om een lokale inbedding en is gekoppeld aan de inspanning 1.3.8.1 als een van de thema's die binnen de ZVKZ geborgd zal worden. Ook is deze inspanning verbonden aan 1.3.1.4. De regionale netwerkorganisatie bestaat uit het zorg- en veiligheidshuis Haaglanden en -Hollands-Midden en deelnemende gemeenten. De inbedding die de Wet PARTA vraagt van de gemeente wordt door de netwerkorganisatie begeleid. Hierbij betreft het een afgestemde regionale-lokale werkwijze, juridische vraagstellingen en borging van privacy. De taken rondom casuïstiek

		die uit de wet PARTA voortkomen zijn momenteel uitbesteed bij het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden, dit geldt voor zowel het weegmoment van een casus als het voeren van een casusoverleg bij aanname van een casus. Team veiligheid is samen met de politie en het OM een vaste deelnemer bij dit overleg. Op moment van schrijven is er 1 casus actief vanuit de gemeente Zuidplas.
--	--	---

Wat mag het programma Bestuur en organisatie kosten?

1. Bestuur en organisatie bedragen * € 1.000					
	2026	2027	2028	2029	2030
1.1: Bestuur, organisatie en participatie	-204	-221	-252	-252	-252
Begroting 2027 Regio Midden Holland	-	-44	-75	-75	-75
Begroting 2027 Groene Hart Rekenkamer	-4	-7	-7	-7	-7
Maatschappelijke weerbaarheid	-200	-	-	-	-
Budget neutraal	-0	-170	-170	-170	-170
1.2: Dienstverlening	-13	-	-	-	-
Budget neutraal	-13	-	-	-	-
1.3: Veiligheid	0	-180	-180	-180	-181
Begroting 2027 Veiligheidsregio	-	-180	-180	-180	-180
Kleine mutaties	0	0	0	-0	-0
Totaal	-217	-402	-432	-432	-433

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Op dit programma zijn de begrotingen 2027-2030 van 3 verbonden partijen verwerkt: Regio Midden Holland, Groene Hart Rekenkamer en Veiligheidsregio.

Verbonden partij Regio Midden Holland

De begroting van 2027-2030 verschilt aanzienlijk van eerdere begrotingen. Het bureau regio Midden-Holland is in ontwikkeling van een netwerkorganisatie naar een eigenstandige organisatie die met haar deelnemende gemeenten en andere partners uitvoering geeft aan de strategische agenda van de Regio

Midden-Holland. Dit betekent dat medewerkers die nu vanuit gemeenten werken voor dit bureau, overgaan naar het regiobureau. De daarbij horende uitgaven verschuiven van de gemeenten naar de regio en leidt tot een omvangrijkere begroting.

Een nadeel van € 44.000 in 2027 en een structureel nadeel van € 75.000 vanaf 2028

Begroting Groene Hart rekenkamer

De bijdrage voor 2026 wordt verhoogd op basis van de toename van het aantal inwoners en indexatie.

Een nadeel van € 4.000 in 2026 en € 7.000 vanaf 2027

Product 1.3 Veiligheid

Verbonden partij Veiligheidsregio Hollands-Midden

Vanaf 2027 is een structurele budgetbijstelling van circa € 180.000 nodig voor de bijdrage aan de Veiligheidsregio Hollands Midden. Deze bijstelling is het gevolg van autonome kostenstijgingen (lonen en prijzen) en beperkte inhoudelijke lastenontwikkelingen binnen het bestaande takenpakket, zoals versterking van de regionale weerbaarheid. Voor de indexaties is de financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen (FKGR) het standaard uitgangspunt, echter heeft de Veiligheidsregio er in de begroting 2027 voor gekozen om voor de loonindexatie af te wijken van het geadviseerde percentage en een hoger percentage toe te passen. Deze afwijking is opgenomen in de zienswijze aan de GR.

Een structureel nadeel van € 180.000 vanaf 2027

Maatschappelijke weerbaarheid

Voor de voorgestelde bredere verkenning ten aanzien van de crisissituaties, bedrijfscontinuïteit én de staat van de weerbaarheid van de samenleving is een incidenteel budget van € 200.000 in 2026.

Een incidenteel nadeel van € 200.000 in 2026

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Inleiding

Zuidplas is een gemeente waar het goed wonen, werken en samenleven is. Tegelijkertijd staan we als samenleving voor grote veranderingen. De groei van onze gemeente, de vergrijzing, en de veranderende behoeften van jongeren, nieuwkomers en mensen in kwetsbare posities vragen om visie en daadkracht. We bouwen in het sociaal-maatschappelijk domein aan een sterke sociale basis waarin mensen zich kunnen ontwikkelen, meedoen, en waar nodig ondersteund kunnen worden.

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Een sterke samenleving begint bij een stevige basis: een veerkrachtige persoonlijke omgeving en toegankelijke voorzieningen waar de inwoner zelf en diens directe netwerk centraal staan. Denk hierbij bijvoorbeeld aan sport, cultuur en andere voorzieningen. Maar soms is de basis niet genoeg.

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn goed toegankelijk voor inwoners. Denk hierbij aan welzijnswerk, het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), wijkagenten, de POH-GGZ jeugd, de wijk-GGD, jongerenwerk en buurt- en dorpshuizen. De toegang fungeert daarbij als centraal knooppunt: één herkenbare plek waar inwoners terecht kunnen met hun hulpvragen, en van waaruit professionals samenwerken met vrijwilligers en informele netwerken om snel en effectief ondersteuning te bieden.

Ontwikkelingen

Integrale visie en uitvoeringsprogramma

Voortvloeiend uit [de integrale visie sociaal-maatschappelijk domein 2025](#) stellen we in 2026 een integraal uitvoeringsprogramma op. Dit programma vertaalt de strategische koers naar concrete acties, zodat we de komende jaren zichtbaar resultaat kunnen boeken. Het gaat om een meerjarenprogramma waarmee we inzetten op het voorkomen van zwaardere, duurdere zorg door tijdige en passende ondersteuning in de leefomgeving van inwoners te organiseren, én het creëren van de daarvoor benodigde randvoorwaarden zoals integraliteit van beleid, beschikbaarheid en kwaliteit van data, inzicht in kosten en beïnvloedbaarheid (o.a. zero based budgeting) en planmatig werken. Met deze inspanningen organiseren en investeren we anders en slimmer in het sociaal domein, zodat we komende jaren het tij keren van de oplopende zorgkosten. Daarin werken we nauw samen met onze verbonden partijen en maatschappelijke partners.

Het programma wordt stapsgewijs opgebouwd. In fase 1 (vastgesteld door het college van B&W op 24 maart 2026) is de huidige situatie breed in beeld gebracht via een nulmeting. Hierbij is gekeken naar beleid, uitvoering (preventief, algemeen en geïndiceerd aanbod), voorzieningen, financiën en beschikbare data. De eerste inzichten zijn verwerkt in een overzicht van lopende inspanningen en belangrijke aandachtspunten, zoals de noodzaak om beleid te actualiseren. Inmiddels is fase 2 gestart. In deze fase worden aanbevelingen opgepakt en wordt de analyse verder verdiept en verbonden met nieuwe bestuurlijke keuzes. Dit leidt tot een uitgewerkt uitvoeringsprogramma met heldere prioriteiten, acties en verantwoordelijkheden. De voortgang wordt vervolgens geborgd en gevolgd via de reguliere P&C-cyclus.

Datagedreven werken

In de [Integrale visie Sociaal en Maatschappelijk domein](#) is aangegeven dat we impactgedreven werken. Een belangrijke pijler onder impact gedreven werken

is datagedreven werken. In 2025 is gestart met een pilot datagedreven werken in het sociaal domein. In Q1 2026 is gestart met het bouwen van een dashboard voor jeugd en Wmo. Tussen het eind van Q2 en het begin van Q3 zal er een evaluatie plaatsvinden van de pilot en besproken worden of en hoe de pilot uitgerold kan worden naar andere onderwerpen binnen het sociaal domein. Het uiteindelijke doel is om met behulp van datagedreven werken beter inzicht te krijgen in de diverse opgaven, gericht te kunnen werken en effecten van beleid beter zichtbaar te kunnen maken.

GR JW

Op 1 januari 2025 is de regionale samenwerking met de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard en Waddinxveen officieel bestendigd in de Gemeenschappelijke Regeling Jeugd & Wmo (GR JW). Op deze datum zijn ook de nieuwe contracten voor Jeugd en Wmo ingegaan. In 2026 en verder zal uitvoering gegeven worden aan door raad gestelde [kaders en ambities](#). Hierbij is het uitgangspunt dat ‘*Regio Midden-Holland een kwalitatief goed hulp- en ondersteuningsaanbod inkoopt dat passend en beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar is*’. Dit proces zal meerdere jaren in beslag nemen waarover gerapporteerd zal worden. Daarnaast zal gewerkt worden aan een doorontwikkeling op de overlegstructuur en zal er een formatieonderzoek plaatsvinden.

Inspanning: aantal unieke cliënten met een maatwerkvoorziening jeugd of Wmo

Op het gebied van Jeugd zijn wij goed op weg om de afgesproken doelstellingen te gaan halen wat betreft het aantal unieke cliënten. Op het gebied van Wmo waren wij lange tijd ook goed op weg, maar sinds de tweede helft van 2025 zien wij echter het aantal cliënten dat aanspraak doet op de Wmo snel toenemen. Dit valt grotendeels te verklaren door de toenemende vergrijzing en de bevolkingsgroei in het algemeen. Daarnaast is er landelijk een trend zichtbaar dat meer jongvolwassenen een beroep doen op Wmo begeleiding als gevolg van wachtlijsten in de GGZ. Voor een exacte verklaring is een nadere analyse nodig. Sinds 1 maart geldt de nieuwe [Integrale verordening Sociaal Domein Zuidplas 2026](#). Daarbij zijn een aantal maatregelen doorgevoerd om deze groei te beheersen, zoals de invoering van de wasservice als algemene voorziening.

Stichting ZO!

Op 13 november 2025 gaf het college, voortbouwend op de brede evaluatie, een bestuursopdracht voor de doorontwikkeling van de samenwerking tussen gemeente en Stichting ZO! Hiervoor is tijdelijk een projectleider aangesteld. Er wordt een integraal plan van aanpak opgesteld, waarvan de uitkomsten de basis vormen voor besluitvorming over de professionalisering van de samenwerking tussen de gemeente en Stichting ZO! (denk aan DVO, beleids- en financiële kaders en KPI's). Daarnaast vindt nu het onderzoek plaats naar passende huisvesting voor de stichting, waarbij gekeken wordt naar oplossingen voor de middellange en lange termijn.

Huisvesting Stichting ZO!

Sinds januari 2026 wordt uitvoering gegeven aan de bestuursopdracht inzake de huisvesting van Stichting ZO!, zoals vastgesteld in september 2025. Deze opdracht omvat een verkenning die gefaseerd wordt uitgevoerd. Momenteel bevindt het proces zich in de fase waarin de resultaten uit het onderzoek worden geordend en vertaald naar financiële scenario's. Richting de begroting 2027 zal hierover meer duidelijkheid ontstaan. Goede huisvesting voor Stichting ZO! is van essentieel belang om de dienstverlening aan inwoners op peil te houden. Hierbij worden diverse uitgangspunten gehanteerd. De huisvesting maakt daarnaast integraal onderdeel uit van de doorontwikkeling van de organisatie.

Veiligheid

Zoals beschreven in programma 1 (onder 1.3 Veiligheid) worden diverse inspanningen ingezet in het kader van zorg en veiligheid. Hierbij zijn zorg en veiligheid nauw aan elkaar verweven (integraal werken). Het op passende wijze aan de slag gaan met zorgvragen leidt vaak tot herstel alsook het voorkomen van (verdere) onveiligheid voor individu en omgeving. Hierbij moet gedacht worden aan thema's zoals huiselijk geweld en kindermishandeling, personen met onbegrepen gedrag, zorgmijders, re-integratie van (ex-)gedetineerden en radicalisering en extremisme, waarbij alle gemeentelijke processen worden geborgd binnen de Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas (ZVKZ). In de aanpak van deze thema's ligt de nadruk op preventie, vroegsignalering en eventueel toeleiden naar gerichte/intensieve zorg. Ook de laagdrempelige inzet van de Wijk-GGD zorgt voor een snelle start van hulpverlening bij vroegsignalering van problemen.

De oprichting van de ZVKZ sluit aan op de vastgestelde integrale visie sociaal-maatschappelijk domein 2025, waarin de samenwerking tussen zorg en veiligheid ook in uitvoeringsprogramma's wordt geborgd.

Huiselijk Geweld & Kindermishandeling

In 2026 worden de acties uit het lokale uitvoeringsplan Huiselijk Geweld & Kindermishandeling 2024-2028 uitgevoerd. Zo is onder andere in februari 2026 de expositie Femicide in de buitenruimte naast het gemeentehuis getoond. Ook wordt aandacht besteed aan online veiligheid bij kinderen en jongeren. En wordt het online Scheidingsplein op diverse manieren onder de aandacht gebracht. Om de reeds ingezette uitvoering van het Uitvoeringsplan Huiselijk Geweld & Kindermishandeling te continueren is vanaf 2027 aanvullend structureel budget noodzakelijk. Dit wordt meegenomen in de begroting 2027.

Oekraïense ontheemden

Het aantal opvangplekken stijgt voor Zuidplas in 2026 licht (van ongeveer 160 opvangplekken naar 173, verdeeld over drie locaties). Jaarlijks wordt door het rijk de normvergoeding, die via een specifieke uitkering ontvangen wordt, opnieuw vastgesteld. Vooralsnog verwachten we dat de beschikbare normvergoeding de lasten in 2026 zal dekken. Daarnaast huisvest Zuidplas nog steeds de Crisisnoodopvanglocatie voor de regio waarin 40-60 mensen kunnen verblijven. Tenslotte vangt Bodegraven-Reeuwijk nog 60-70 Oekraïense ontheemden voor ons op.

Halverwege 2026 verloopt de vergunning voor Kavel 13. Er is een locatiestudie opgestart om het gebouw op termijn te kunnen verplaatsen naar een andere plek binnen de gemeente. Aan het eind van 2026 verloopt de huurperiode van zowel de Crisisnoodopvanglocatie als de opvanglocatie voor Oekraïense ontheemden de OASE. Het college zal in 2026 een besluit nemen over het vervolg van alle locaties.

ROL (regionale opvanglocatie)

In februari 2026 heeft de gemeenteraad besloten om een positief advies te geven op de door het COA aangevraagde omgevingsvergunning (BOPA) van de Regionale Opvanglocatie. Op basis hiervan heeft het college ingestemd en heeft de ODMH vervolgens de omgevingsvergunning verleend, met een publicatie en terinzagelegging. Tegen de verleende vergunning lopen bezwaarprocedures. De komende periode wordt door het COA en gemeente verder gewerkt aan de vervolgstappen, waaronder de inbedding van de ROL in de samenleving. Deze inbedding wordt vormgegeven met een Samenlevingsplan, dat samen met alle betrokken partners wordt opgesteld. Ook aan de inwoners wordt gevraagd om mee te denken en met vragen en suggesties te komen. Tegelijkertijd wordt de participatie voor fase 2 voorbereid en opgestart, waarbij de nadruk ligt op onderwerpen die nog beïnvloedbaar zijn in de aanloop naar de realisatie en ingebruikname van de opvanglocatie.

Aanvullend budget klachtenbehandeling discriminatie

De gemeente Zuidplas is wettelijk verplicht om te voorzien in een antidiscriminatievoorziening (ADV) die haar inwoners advies, ondersteuning en juridische bijstand biedt. Daarnaast dient de gemeente jaarlijks te rapporteren over de uitvoering van de Wet gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (Wga). Deze taken worden momenteel voor onze gemeente uitgevoerd door Stichting Inclusie en discriminatiebestrijding die hiervoor sinds 2017 jaarlijks een subsidie verleend krijgt vanuit de gemeente. In de afgelopen jaren is het aantal meldingen van discriminatie toegenomen, waardoor het huidige subsidiebedrag niet meer afdoende is. Het Rijk stelt hiervoor meer budget beschikbaar dan dat de gemeente momenteel inzet. Om aan de Wga te blijven voldoen en om ervoor te zorgen dat onze inwoners terecht blijven kunnen bij de ADV komt het college bij de komende programmabegroting met een financieel voorstel ter bevordering van inclusie en bestrijding van discriminatie.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
2.1.1.	Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening en het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021.
2.1.2.	Minimaal 80% van de Wmo-cliënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren: • Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. • Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. • Respondenten uit het Wmo-cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. • Respondenten uit het Wmo-cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag.

Effectindicator	Realisatie 2021 (Nulmeting)	Realisatie 2023 (1-1-2024)	Realisatie 2024 (1-1-2025)	Najaarsnota 2025 (1-7-2025)	Begroting 2026	Zomernota 2026 (1-3-2026)	
Inwoneraantal	45.064	47.843	48.726	48.726	49.297	49.297	
Bron: BRP	Peildatum: 1-1-2021	Peildatum: 1-1-2024	Peildatum: 1-1-2025	Peildatum: 1-1-2025	Peildatum: 1-1-2026	Peildatum: 1-1-2026	
2.1.1.1 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Wmo (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP.	2.113 (4,7%)	2.294 (4,8%)	2.294 (4,7%)	2.283 (4,7%)	≤ 4,7% t.o.v. inwoners	2.327 (4,7%)	

2.1.1.2 Unieke cliënten met maatwerk-voorziening Jeugdwet (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP.	976 (2,2%)	1.012 (2,1%)	1.023 (2,1%)	1.015 (2,1%)	≤ 2,2% t.o.v. inwoners	1.010 (2,0%)	
2.1.1.3 Totaal aantal indicaties Wmo (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	4.081 (9,1%)	4.265 (8,9%)	4.059(8,3%)	4.037 (8,3%)	≤ 9,1 % t.o.v. inwoners	4.100 = (8,3%)	
2.1.1.4 Totaal aantal indicaties Jeugdwet (% t.o.v. aantal inwoners) Bron: Tableau en aantal inwoners BRP	1.629 (3,6%)	1.753 (3,7%)	1.679 (3,4%)	1.611 (3,3%)	≤ 3,6% t.o.v. inwoners	1.549 (3,1%)	
2.1.2.1 Wmo-clienten ervaren hulp als passend	79,5%	79%	80% (cijfer geheel 2024)	78% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%	79% (cijfer 2025)	
2.1.2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	85%	89% (cijfer geheel 2024)	82% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 90%	87% (cijfer 2025)	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.1.1 Alleen doorlopende inspanningen zoals beschreven in de kaders/ambities naar aanleiding van de inkoop jeugd en Wmo 2025.		Er wordt uitvoering gegeven aan de door raad gestelde kaders en ambities . Hierbij is het uitgangspunt dat 'Regio Midden-Holland een kwalitatief goed hulp- en ondersteuningsaanbod inkoop dat passend en beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar is'. Dit proces neemt meerdere jaren in beslag. Er wordt hierover nog gerapporteerd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
2.1.3 Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.

Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	
2.1.3 Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	Jeugd/ouders 79%/77% Wmo 67%	Jeugd/ouders 77%/73% Wmo 69%	Jeugd/ouders 89%/71% Wmo 71% (peildatum 13 juni 2025)	≥ 80%	Jeugd/ouders 76%/73% Wmo 81% (cijfers 2025)	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.3.1 Er is blijvende aandacht (minstens maandelijks) en samenwerking met betrokken partijen, om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Om zichtbaarheid en bekendheid van Stichting ZO! onder de inwoners van Zuidplas te vergroten en te behouden, adverteert Stichting ZO! regelmatig in lokale media, maken ze actief van hun website stzo.nl en het platform zovoorelkaar.nl . Daarnaast werken zij zowel operationeel als bestuurlijk samen met partners in het sociaal domein en nemen deel aan gezamenlijke activiteiten. ZO! werkt samen met huisartsen, zowel met Mediis als Rijnmond Dokters. Ze is aanwezig bij de kwartaalbijeenkomsten van de samenwerkende ouderenverenigingen. Er is structureel contact met Kernkracht in verband met ervaringscafés voor jongeren. De samenwerking met de basisscholen en de VO-scholen wordt respectievelijk vormgegeven door de jeugdhulpdeskundigen op scholen en het jongerenwerk. Met Sportstichting Zuidplas wordt intensief samengewerkt en er is maandelijks afstemming op directie/bestuurlijk niveau.
2.1.3.2 In 2026 geven we uitvoering aan de dienstverleningsovereenkomst met betrekking tot de huisvesting van de toegang voor zorg en ondersteuning.		In Q1 en Q2 2026 is gewerkt aan een breed onderzoek huisvesting Stichting ZO!. Hierin wordt gekeken naar passende huisvesting voor de lange termijn. Op korte termijn is het mogelijk dat er eerst een stap is richting een semi-permanente huisvesting voor 7 tot 10 jaar. De financiële gevolgen voor passende huisvesting, zowel in de semi- [permanente als voor de permanente huisvesting zijn opgenomen in deze Zomernota.

2.1.3.3 Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Stichting ZO! vergroot de bekendheid van haar ondersteuning voor specifieke doelgroepen en hun netwerk via lokale en landelijke activiteiten, zoals de Week van het Geld, het Auticafé en initiatieven voor mantelzorgers. Hiermee versterken zij de betrokkenheid en ondersteuning in de gemeenschap. Zij doen dit door hier gericht aandacht voor te vragen op sociale media, het platform zovoorelkaar.nl , hun eigen website stzo.nl en lokale media via artikelen, persberichten en advertenties. Daarnaast worden flyers verspreid met informatie over de activiteiten zoals de Postkamer en budgetondersteuning, inloopmogelijkheden waaronder die van het sociaal werk Wmo voor kortdurende hulp, het Dorpshuis aan den IJssel in Moordrecht, spelletjesochtenden in Moerkapelle en Join Us bijeenkomsten tegen eenzaamheid. Jongeren en hun ouders worden met een boekje geïnformeerd over BRAinS activiteiten dat op de basisscholen wordt uitgedeeld. Tot slot is ZO! ook aanwezig bij inclusiebijeenkomsten in de gemeente Zuidplas.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.1.4. Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden:								
2.1.4.1 Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep.								
2.1.4.2 Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden.								
Effectindicator	Realisatie 2021	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
2.1.4.1. Deelnemers basisvaardigheden NT1	n.v.t.	26%	18,4%	≥ 20% (prognose)	≥ 20%	≥ 20%		
2.1.4.2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	50%	56,3%	≥ 75% (prognose)	≥ 75%	≥ 75%		
2.1.4.2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	40,9%	45,8%	≥ 50% (prognose)	≥ 50%	≥ 50%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.1.4.1.1 De week van lezen & schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		Zoals in de voorgaande jaren zal de in de <i>Week van het lezen en schrijven</i> , die gepland staat in september 2026, het aanbod van het Taalhuis door de bibliotheek en in de lokale media onder de aandacht worden gebracht. Daarnaast wordt in de interne organisatie gedurende deze week het belang van het schrijven op B1 niveau onderstreept.
2.1.4.1.2 Medewerkers van de gemeente Zuidplas volgen een training in het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid.		Door het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen is in samenwerking met Stichting Lezen en Schrijven een training herkennen en doorverwijzen aangeboden voor de tweede helft van 2025, toegespitst op de clustermanagers. Deze is door planningsproblemen doorgeschoven naar de eerste helft van 2026. Met één cluster is contact gelegd over een dergelijke training binnen dat cluster.
2.1.4.1.3 Er wordt een training voor het herkennen, signaleren en doorverwijzen van laaggeletterdheid gegeven aan samenwerkingspartners.		Het Digi-Taalhuis van Bibliotheek de Groene Venen is gevraagd om een training herkennen en doorverwijzen te geven in de tweede helft van 2025. Deze zal in 2026 worden gerealiseerd.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

[Stichting Zuidplas Ondersteunt! \(Stichting ZO!\)](#) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas. Zij biedt eenvoudige, snelle, deskundige en integrale toegang tot activiteiten, hulp en ondersteuning. Daarnaast adviseert zij de gemeente Zuidplas voor het inzetten van maatwerkvoorzieningen. Er worden steeds meer inwoners geholpen in het voorveld. De stichting is nauw betrokken bij de uitvoering van IZA/GALA/AZWA, waardoor de beweging naar het voorveld geïntensiveerd wordt.

Hecht

[Hecht](#) levert diensten op het gebied van jeugdgezondheidszorg, preventieve gezondheidszorg, maatschappelijke ondersteuning, openbare gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid en psychosociale hulpverlening. In de regio Hollands Midden werkt de gemeente Zuidplas nauw samen met de partijen die vallen onder Hecht. Voor onze doelstellingen zijn onder andere van toepassing; het Zorg- en Veiligheidshuis, Wijk-GGD (Hollands Midden), Veilig Thuis, Jeugdpreventieteam (JPT), Centrum Jeugd en Gezin, Crisis Interventie team en het Meldpunt Zorg en Overlast. Op casuïstiek waar zorg- en veiligheid een rol spelen zijn deze partijen onder andere betrokken vanuit hun eigen taakstelling(en) om een rol te spelen in het beheersen en beperken van risico's bij individuen, (gezin)systemen of groepen personen (bijvoorbeeld jeugd). Vanuit de lokale zorg- en veiligheidskamer Zuidplas werken we samen met het zorg- en veiligheidshuis Hollands-Midden in regio opschaling en escalatie van domein overstijgende complexe zorg- en veiligheidsproblematiek. Hecht is in deze zin een samenwerkingspartner op het gebied van openbare orde en (publieke) veiligheid. Hecht draagt middels verschillende rollen zoals advisering, coördinering en voorlichting bij aan gezondheid, veiligheid en welzijn van onze inwoners.

GR JW

De Gemeenschappelijke regeling Jeugd en Wmo Midden-Holland ([GR JW](#)) is een regionale organisatie die per 1 januari 2025 verantwoordelijk is voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Gouda en Zuidplas. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor inwoners van deze gemeenten. De GR JW richt zich op: het inkopen van zorg- en ondersteuningsdiensten op regionaal niveau, het ontwikkelen en afstemmen van beleid op het gebied van Jeugd en Wmo, het beheren van contracten met zorgaanbieders, het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel, waar beslissingen worden genomen over jeugdbeschermingsmaatregelen en het houden van toezicht houden op de kwaliteit en rechtmatigheid van de geleverde zorg.

Product 2.2 Werk en inkomen**Algemeen doel product**

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede en schulden mogen voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Ontwikkelingen*Toekomstverkenning Promen*

De Galan Groep is in 2025 gestart met de opdracht toekomstverkenning Promen. Mogelijk heeft de toekomstverkenning financiële gevolgen en/of zijn raadsbesluiten nodig. Zodra hier meer over bekend is wordt de raad geïnformeerd over de te zetten stappen.

Nieuwe wetgeving

De [Participatiewet in Balans](#) is in 2025 door het parlement aangenomen. De wet is op 1 januari 2026 in werking getreden. Daarnaast is ook de [Wet van school naar Duurzaam werk](#) aangenomen in 2025. Deze is ook per 1 januari 2026 in werking getreden. De gevolgen van deze nieuwe wetgeving en de aanpassingen die dit vereist voor de gemeente Zuidplas worden in Q2 nader uitgewerkt.

Bijzondere bijstand verruimen voor het onderdeel 'tandartskosten'

In 2020 is besloten om medische kosten niet meer standaard te vergoeden vanuit de bijzondere bijstand, maar wel bij onvoorziene/acute en noodzakelijke kosten voor een maximaal bedrag voor de goedkoopst passende voorziening. Gevolg hiervan was een aanzienlijke kostenreductie, maar het effect hiervan was/is dat mensen die wel aanvullend verzekerd zijn soms de eigen bijdrage niet kunnen betalen en daardoor in geldproblemen komen. Uit cijfers van de afgelopen jaren is gebleken dat het om een beperkt aantal aanvragen gaat en weinig extra kosten op jaarbasis (schatting is ca € 1.000). Deze extra kosten kunnen gedekt worden door de Individuele Inkomensvoet (IIT) te bevroren. Dit levert ruim € 1.000 op. Voor een gemiddeld huishouden betekent de bevroren dat zij jaarlijks € 19,25 minder krijgen. Het voorstel is zodoende om de beleidsregels op dit onderdeel aan te passen, omdat het redelijk is mensen met een laag inkomen die aanvullend verzekerd zijn hierin tegemoet te komen. Het is vooraf niet in te schatten of meer inwoners zich gaan melden als de beleidsregels aangepast worden. Het blijft de verwachting dat de kosten laag blijven ten opzichte van voor 2020. Er wordt nog steeds niet standaard een vergoeding gegeven als inwoners niet aanvullend zijn verzekerd.

Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2026-2027

Op 17 maart 2026 heeft het college ingestemd met het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2026-2027. Dit nieuwe uitvoeringsprogramma kent financiële verplichtingen, die bekostigd kunnen worden uit de reguliere begrotingspost Armoede en Schulden en/of de Bestemmingsreserve Armoedebestrijding. In deze bestemmingsreserve is momenteel een beschikbaar bedrag aanwezig van € 96.000. Voor 2026 en 2027 zal jaarlijks via de P&C-cyclus of via een separaat raadsvoorstel al dan niet aanspraak worden gedaan op eerdergenoemde bestemmingsreserve. Het is dan aan de gemeenteraad om op dat moment in te stemmen met specifieke voorstellen of niet.

Rijksbudget reserveren voor de Realisatie Plateau 2 inburgering

Het college stelt voor om het door het Rijk beschikbaar gestelde bedrag ten behoeve van Realisatie Plateau 2 inburgering hiervoor ook daadwerkelijk te laten reserveren. In de decembercirculaire 2025 heeft de gemeente € 13.450 voor de Realisatie Plateau 2 ontvangen. Gegevens over inburgeraars die vallen onder de Wet inburgering 2021 worden op dit moment veelal handmatig (via portalen en bestanden) uitgewisseld tussen ketenpartners (DUO, COA en gemeenten). Dit is niet alleen foutgevoelig, maar ook zeer arbeidsintensief. Om die reden worden op dit moment voorbereidingen getroffen om de geautomatiseerde uitwisseling van gegevens binnen de inburgeringsketen ("Plateau 2") mogelijk te maken. De implementatie hiervan zal vanaf 2026 stapsgewijs gaan plaatsvinden. De bijdrage die de gemeente heeft ontvangen kan gebruikt worden voor de investering die voor deze overstap nodig is. Het college vraagt daarom het bedrag dat hiervoor beschikbaar is gesteld door het Rijk: € 13.450 te laten oormerken voor de implementatie en doorontwikkeling van Realisatie Plateau 2.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan."* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.1. Het percentage inwoners met geregistreerde problematische schulden blijft stabiel op 7,3%.								
Effectindicator	Realisatie 2020 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
Problematische schulden Bron: waarstaatjegemeente.nl	6,2%	7,3%	7,9%	7,3%	7,3%	7,3%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.2.1.1 Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.		In het eerste kwartaal 2026 zijn 430 signalen van betaalachterstanden binnengekomen (aantal signalen 1e kwartaal 2025: 500 signalen). De meeste signalen waren van energieleveranciers en zorgverzekeraars (beide 144 signalen). Alle meldingen hebben een brief ontvangen vanuit de Vroegsignalering van Stichting ZO! Bij geen reactie zijn

		betrokken mensen gebeld. De meldingen vanuit de wooncorporatie (65 meldingen) hebben een huisbezoek gehad bij geen contact.
2.2.1.2 Uitvoering geven aan het Uitvoeringsprogramma Armoede en Schulden 2024-2025.		Het Uitvoeringsprogramma 2024-2025 is inmiddels uitgevoerd (op één interventie na die in het nieuwe uitvoeringsprogramma 2026-2027 wederom is opgenomen). In het nieuwe uitvoeringsprogramma 2026-2027 zijn voornamelijk interventies opgenomen naar aanleiding van actuele ontwikkelingen die zich voordoen op het gebied van Armoede en Schulden. In de loop van 2027 wordt het huidige beleidskader 2024-2027, het uitvoeringsprogramma 2024-2025 en het uitvoeringsprogramma 2026-2027 geëvalueerd en herijkt.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.2.2. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).								
2.2.3. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.								
Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
2.2.2 Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	2,8%	2,6% Peildatum 31-12-2024	2,7% Peildatum 01-07-2025	≤ 2,9%	2,9% t.o.v. aantal huishoudens (bron: waarstaatje gemeente, peildatum september 2025)		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.2.2.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere jobcoaching, Hallo Werk-app, leerwerktrajecten, trajecten voor statushouders, en		Op dit moment is het actieplan op weg naar werk nog volop in ontwikkeling.

opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.		
2.2.2.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.		Op dit moment is het actieplan op weg naar werk nog volop in ontwikkeling.
2.2.2.3 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor de doelgroep, vergroten van het taalaanbod en het stabiliseren van schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.		Op dit moment is het actieplan op weg naar werk nog volop in ontwikkeling.
2.2.2.4 Opstellen van een nieuw beleidskader Werk. Daarmee zullen de inspanningen en ambities van 1.1 t/m 1.3 (uitstroom, ontwikkeling participatieladder en % onder de 27 jaar in de bijstand) vervangen worden door nieuwe doelen, die passen bij het nieuwe beleidskader en inspanningen.		Op dit moment is het nieuwe beleidskader nog volop in ontwikkeling
2.2.3.1. IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek uit.		IJsselgemeenten heeft in 2025 een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd (KTO). De score was toen een 8,2. In 2027 vindt pas het volgende KTO plaats. Dit KTO krijgt dan wel een nieuwe naam: <i>Tevredenheidsonderzoek onder inwoners.</i>

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

IJsselgemeenten is de gemeenschappelijke regeling van Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas. Het samenwerken op het gebied van sociale zaken biedt synergievoordelen in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhulpverlening. IJsselgemeenten heeft de afgelopen jaren de gemeenten ook ondersteund bij tijdelijke regelingen. Daarnaast verstrekt IJsselgemeenten nog steeds het leefgeld aan Oekraïense ontheemden en innen zij de eigen bijdrage innen voor de Oekraïense ontheemden in de gemeentelijke opvang.

GR Promen

Promen is een samenwerking tussen 7 gemeenten voor de uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening. De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke werkomgeving. Inwoners die met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Daarnaast biedt Promen (via Prowork) ondersteuning om inwoners met een

bijstandsuitkering aan het werk te helpen samen met IJsselgemeenten. Promen levert een belangrijke bijdrage aan het participeren naar vermogen. Promen stimuleert ontwikkeling. Promen zet in op passend werk voor iedereen, of dat nu bij Promen is of bij een reguliere werkgever. De begeleiding wordt afgestemd op wat nodig is voor de inwoner. Ook levert Promen een bijdrage aan de taalontwikkeling. Door de bevindingen van de toekomstverkenning te implementeren, is er een stabiele basis voor de komende 10 à 15 jaar.

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangslot voor mensen met schuldenproblematiek. Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin. De stichting kan bij de inventarisatie van de problematiek breder kijken naar welke ondersteuning de inwoner nodig heeft. Daar waar mogelijk wordt het erger worden van de problematiek voorkomen en wordt duurzame ondersteuning ingezet. Daarnaast speelt de stichting een belangrijke rol in de begeleiding van inburgeraars en ondersteunt het inwoners met geldvragen en administratie op orde brengen. Bij ondersteuning o.a. van geldvragen of administratie is er oog voor beschikbaarheid van regelingen waar inwoners gebruik van kunnen maken, maar ook van mogelijk financiële problemen of schulden bij inwoners.

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028

In 2026 werken we aan de acties uit het [Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028](#). In dit uitvoeringsplan komen landelijke, regionale en lokale opgaven en ontwikkelingen rondom jeugd samen. Het gaat onder andere om de opgaven uit de Hervormingsagenda Jeugd, Regiovisie Huiselijk Geweld en Kindermishandeling, GALA: Kansrijke Start, Kinderen naar Gezonder Gewicht en mentale gezondheid, Samen Veilig Opgroeien en het collegeprogramma. De doelstellingen zijn:

1. Kinderen in Zuidplas groeien kansrijk, gezond en veilig op.
2. De instroom in de geïndiceerde jeugdhulp neemt af.

Het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd richt zich onder andere op het behoud en versterken van de sociale basis voor jeugd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het Ouder-kindcafé waar ouders andere ouders kunnen ontmoeten en de gezonde leefstijlmonitor.

Met het zo vroeg mogelijk inzetten van preventieve interventies, zowel voor de geboorte als daarna, kan voorkomen worden dat problemen ontstaan/verergeren en duurdere zorg nodig is. Dit gaat bijvoorbeeld om de interventie Stevig Ouderschap (prenataal) en het Scheidingsplein. Daarnaast implementeren we de werkwijze “normaliseren: Samen werken aan een stevige basis voor jeugd en gezin”. Om dit te realiseren is het versterken van de samenwerking tussen huisartsen, Stichting ZO!, jeugdgezondheidszorg en het onderwijs noodzakelijk. Denk hierbij aan het koppelen van een jeugd- en gezinsconsulent aan de huisartsen en scholen, voor het verwijzen naar voorliggende voorzieningen, het bieden van basisjeugdhulp en waar nodig het doen van onderzoek naar de noodzaak om geïndiceerde jeugdhulp in te zetten.

Met de inzet op het uitvoeringsplan en monitoren van de effecten wordt er gewerkt aan het afvlakken van de oplopende kosten in de jeugdzorg. Om de reeds ingezette uitvoering van het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd te continueren is vanaf 2027 aanvullend structureel budget noodzakelijk. Dit wordt meegenomen in de begroting 2027.

Alert4You

Uit de inhoudelijke evaluatie van Alert4You is gebleken dat deze inzet eraan bijdraagt dat ontwikkelingsvraagstukken vroeger gesignaleerd worden, zodat passende ondersteuning vroegtijdig ingezet kan worden. In (bijna) de helft van de trajecten wordt de inzet van zwaardere hulp voorkomen. Deze kinderen konden na afronding van Alert4You met reguliere ondersteuning of ondersteuning op maat binnen de reguliere groep opnieuw tot ontwikkeling komen. Ouders en pedagogisch medewerkers waarderen de inzet van Alert4You.

In Q2 2026 wordt een onderzoek afgerond naar de Social Return on Investment van Alert4You. Aan de hand van de uitkomst van het SROI-onderzoek wordt overwogen of structurele inzet wenselijk en mogelijk is.

Doelstellingen en inspanningen

Volgend uit het vastgestelde Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2025 en de concept visie sociaal-maatschappelijk domein zijn 2 nieuwe doelen met betrekking tot Jeugd opgesteld, die ook worden opgenomen in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028. Hieronder doen wij nieuwe voorstellen voor de effectindicatoren behorende bij de twee doelstellingen. Deze zijn gebaseerd op de in Q2/Q3 2025 in te richten monitor, bedoeld om de voortgang van de doelstellingen te meten.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.3.1. Kinderen en jongeren in Zuidplas groeien kansrijk, gezond en veilig op								
2.3.2. De instroom in de geïndiceerde jeugdhulp in Zuidplas neemt af								
Effectindicatoren	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026					
Percentage kinderen dat indicatie Voor en Vroegschoolse Educatie effectueert	74%	≥ 75%	76%					
Aantal trajecten Alert4You	38	≥ 38	43					
Aantal trajecten schoolmaatschappelijk werk en jeugdhulp op school	139 + 46	≥ 190	216* + 21 *135 individueel, 81 trainingen					
Aantal meldingen bij Veilig Thuis	350	≥ 350	374					
Percentage Jeugdigen met een jeugdhulpindicatie	8,7%	≤ 8,7%	8,8%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Onderzoeken of structurele inzet Alert4You t.b.v. Versterken sociale basis wenselijk is		Het onderzoek naar de Social Return on Investment wordt in Q2 2026 afgerond. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek kan worden vastgesteld wat de kwantitatieve opbrengst is van de investering in Alert4You. Op basis hiervan kan, naast de kwalitatieve opbrengst zoals deze ervaren wordt door de kinderopvangorganisaties die Alert4You inzetten, worden afgewogen of structurele inzet passend is voor het versterken van de sociale basis.
In 2026-2028 voeren we de acties uit zoals genoemd in het Integraal Uitvoeringsplan Jeugd 2026-2028		In 2026 is gestart met de implementatie van Normaliseren: Samenwerken aan een stevige basis voor jeugd en gezin. Kansrijke Start: voortzetting ouder-kind café, Stichting babyspullen, inzet op stevig ouderschap (prenataal). In Q3 2026 worden op basis van de analyse van de bevindingen uit de gezonde leefstijlquiz gerichte interventies ingezet, zoals voorlichting voor ouders. In Q1 is een campagne ingezet om het Scheidingsplein.nl onder de aandacht te brengen. Dit heeft dagelijks circa 50 bezoekers opgeleverd. Daarnaast is Kapot Sterk ingezet op basisscholen, gericht op het versterken van de weerbaarheid van leerlingen en het mede hierdoor voorkomen dat kinderen afglijden richting criminaliteit.

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Stichting Zuidplas Ondersteunt! ([Stichting ZO!](#)) organiseert de toegang tot het sociaal domein in de gemeente Zuidplas en biedt jeugdigen snelle, deskundige en laagdrempelige ondersteuning. Hulp wordt zowel op locatie als bij inwoners thuis geboden. Jongerenwerkers zijn regelmatig aanwezig in de verschillende dorpskernen en spelen een belangrijke rol in het signaleren, begeleiden en activeren van jongeren. De ondersteuning is gericht op (talent)ontwikkeling, eigen regie en participatie. Waar mogelijk wordt lichte, kortdurende hulp ingezet. Daarnaast adviseert de stichting de gemeente bij de inzet van maatwerkvoorzieningen.

Stichting ZO! draagt bij aan de uitvoering van Kansrijke Start en jeugdhulpondersteuning op school, waaronder schoolmaatschappelijk werk. Ook organiseert zij jongerenactiviteiten zoals Join Us, het Jongeren Informatie Punt (JIP) en individuele jongerencoaching, waarmee zij de brug slaat tussen jeugd, onderwijs en zorg, en bijdraagt aan het versterken van de keten rondom jeugdigen.

GR JW

De GR JW is verantwoordelijk voor het organiseren en uitvoeren van taken binnen het sociaal domein, specifiek voor de Jeugdwet en de Wmo. Onder de Jeugdwet valt onder andere het organiseren van kwalitatief aanbod voor (specialistische) begeleiding, logeren, dagbehandeling/ besteding, (specialistisch)

verblijf. De GR JW heeft als doel een doelmatig en kwalitatief hoogwaardig zorg- en ondersteuningsaanbod te realiseren voor de jonge inwoners van de betrokken gemeenten. Het uitgangspunt hierbij is dat de hulp aan jeugdigen zo thuis nabij mogelijk wordt geboden. De GR JW is ook verantwoordelijk voor het organiseren en voorzitten van de Jeugdbeschermingstafel.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Kosten Wmo

Door tariefstijgingen en volumegroei bij de huishoudelijke hulp en ambulante begeleiding zijn de kosten voor de Wmo gestegen. Per 1 maart is de nieuwe [Integrale Verordening Sociaal Domein Zuidplas 2026](#) aangenomen. Met o.a. de introductie van de wasservice als algemene voorziening en de invoering van het Normenkader Huishoudelijke Ondersteuning 2025 is de verwachting dat de omvang van de nieuwe indicaties voor de huishoudelijke hulp in zijn totaliteit zal dalen, waarmee de stijging in kosten gedempt zal worden. Daarnaast zal er dit jaar gestart worden met de ontwikkeling van een Integraal uitvoeringsplan Wmo, waarbij de opgave van kostenbeheersing ook mee zal worden genomen. Dit uitvoeringsplan sluit aan bij de Integrale Visie Sociaal en Maatschappelijk Domein.

Wetgeving Wmo

In de Voorjaarsnota heeft het huidige kabinet bekendgemaakt dat de invoering van de inkomensafhankelijke bijdrage in de Wmo opschuift naar 1 januari 2028. Verder is de maatregel om de huishoudelijke hulp uit de Wmo te halen met een vangnet per 1 januari 2029 in de Rijksbegroting opgenomen. De concrete invulling hiervan is nog onbekend. Er is nog geen nadere informatie over de wetswijziging in verband met invoering van het woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen bekend.

Ethos-telling¹

12 mei 2026 vindt de Ethos-telling dak- en thuislozen plaats in de regio Midden-Holland. Afgelopen maanden is aan diverse organisaties die direct of indirect contact hebben met dak- en thuislozen de oproep gedaan om mee te tellen. Op dit moment blijft het aantal aanmeldingen in de gemeente Zuidplas nog achter. Dit brengt het risico met zich mee dat de resultaten van deze telling mogelijk een vertekend beeld geven.

Mantelzorg

De doelstellingen zijn behaald. Er zijn geen nieuwe inspanningen opgenomen. Wel zal er gemonitord en gerapporteerd worden over de doelstelling en de doorlopende inspanningen zoals inloop 12-/12+, acties op scholen, lotgenotencontact en mantelzorgwaarderingen.

¹ ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion'. De ETHOS classificatie wordt in Europa gezien als de best onderbouwde en meest gezaghebbende manier om dakloosheid te meten.

HHT

De huishoudelijke hulp toelage (HHT) is per 1-1-2026 gestopt. In Q2 is de raad opnieuw geïnformeerd over de effecten van de afschaffing HHT-regeling middels een informatienota.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
2.4.1 In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.								
2.4.2 Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Begroting 2026	Zomer nota 2026		
2.4.2 Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	70%	86%	93% (Peildatum 13 juni 2025)	≥ 65%	87% (cijfer 2025)		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.4.1/2.4.2 Er is geen specifieke inspanning voor deze doelstellingen.		We zien dat het percentage mantelzorgers dat weet waar zij moeten aankloppen voor mantelzorgondersteuning nog steeds ver boven de doelstelling van 65% ligt. Vanuit Steunpunt Mantelzorg worden nog steeds doorlopend lokale activiteiten en bijeenkomsten voor mantelzorgers georganiseerd die ook aansluiting hebben met landelijke activiteiten. Een voorbeeld hiervan was bijvoorbeeld de voorjaarswaardering op 14 en 20 april waar in totaal 51 mantelzorgers op afkwamen.

Verbonden partijen**Stichting Zuidplas Ondersteunt!**

Stichting ZO! speelt een belangrijke rol in het creëren van verbinding in de dorpen en als toegangslot voor mantelzorgers. ZO! heeft onder andere een Mantelzorgloket en een vrijwilligersinformatiepunt (VIP). Er zijn diverse expertises aanwezig zoals mantelzorgondersteuners, ouderenadviseurs en sociaal makelaars. ZO! zet zich in voor mantelzorgers en ondersteunt bij (dreigende) overbelasting.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

Lokaal en regionaal aan de slag met Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorgakkoord

- De inzet op preventie en gezondheidsbevordering is de afgelopen jaren structureel versterkt, zowel lokaal als in regionaal verband. In 2026 is ook duidelijk wat het AZWA als opvolger van GALA en IZA lokaal betekent. Binnen de regio Midden-Holland is intensief gewerkt aan de totstandkoming van een regioplan en een transformatieplan, gericht op een duurzame samenwerking tussen het medisch en sociaal domein. Dit plan is verwerkt in de uitvoeringsagenda die in 2026 is goedgekeurd. In 2027 wordt de implementatie van deze regionale transformatieplannen voortgezet. Het doel is een langdurige en breed gedragen samenwerkingsstructuur te realiseren die gezondheid en preventie integraal benadert. Deze heeft door Samenwerken in de wijk en het opgerichte wijkverband een plan aangeleverd om hier invulling aan te geven binnen de wijken.
- Lokaal zijn in navolging op het in 2024 vastgestelde plan van aanpak Lekker fit Zuidplas! elk jaar uitvoeringsprogramma's opgesteld die concrete invulling gaven aan het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Dit zal wederom in 2027 plaatsvinden met als doel om de gezondheid van inwoners te bevorderen, gezondheidsverschillen te verkleinen en samenhangende preventieve aanpakken te versterken. Vanaf 2027 zal in samenhang met het AZWA gewerkt worden aan de ketenaanpakken. Naast de algemene doelstelling vanuit de ketens zullen er vanuit het akkoord overkoepelende doelstellingen worden ingezet om te komen tot een integrale uitvoering. Hierbij zijn sociale basis, bewegen en bestaanszekerheid de producten om in te zetten.
- Na 2028 lopen de huidige uitvoeringsregelingen en financiering voor IZA en GALA, opgegaan in AZWA, wel door. Maar het rijk moet nog komen tot een goede financiering van de akkoorden voor na 2028. In 2027 moeten we deze initiatieven evalueren en, afhankelijk van landelijke voortgang en financiering, voort te zetten of structureel te verankeren. We werken nu aan preventieve gezondheid onder meer via regionale samenwerking binnen het IZA en de inzet van het transformatieplan Gedeelde Zorg. Het streven is om dit te integreren in het integrale uitvoeringsprogramma preventie en het sociaal-maatschappelijk domein, zodat we toewerken naar één logische en samenhangende strategie op het gebied van preventie, gezondheidsbevordering en samenwerking met ketenpartners.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

2.5.1 In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 35% in 2026.
Voorstel om te laten vervallen voor 2.5 en in gewijzigde vorm op te nemen bij 3.1

2.5.2 In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.
2.5.3 In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.
2.5.4 De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2026.
2.5.5 Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.
2.5.6 Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart blijft gehandhaafd op 20% in 2026.

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025*	Begroting 2026	Zomernota 2026
2.5.1 Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad) <u>Voorstel om te laten vervallen voor 2.5 en te verplaatsen naar 3.1 en te koppelen aan nieuwe doelstelling 3.1.1.</u>	42%	38%	38% (peiljaar 2022)	45%	≥ 35%	≥ 35%	Geen nieuwe data
2.5.2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)	11,9% (2021)	10,4%	10,5%	11,6%	≤ 11,9%	≤ 11,9%	12,6% Peiljaar 2025
2.5.3 Overgewicht doelgroep 18+	52%	52%	52% (peiljaar 2022)	52%	≤ 52%	≤ 52%	Geen nieuwe data
2.5.4 Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6	-	6,6 (peiljaar 2020)	6,3	7	7	Geen nieuwe data
2.5.5 Meestal (zeer) gelukkige jongeren	-	76% (2021)	75%	Geen nieuwe data	≥ 77%	≥ 77%	Geen nieuwe data
2.5.6 Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%	20%	20% (peiljaar 2022)	20%	20%	≤ 20%	Geen nieuwe data

Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat de cijfers uit de tabel gebaseerd zijn op de Gezondheidsmonitor die iedere vier jaar door de GGD wordt uitgevoerd. De laatste reguliere Gezondheidsmonitor betreft de Gezondheidsmonitor 2024. De resultaten daarvan zijn in 2025 gedeeld. Daarnaast is in 2022 een extra Gezondheidsmonitor uitgevoerd door de GGD om de impact van de corona-periode in beeld te brengen. De jeugdmonitor is afgenomen in 2023. Deze is in mei 2024 gepubliceerd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
2.5.1.1 Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		Zie product 3.1

<u>Voorstel om te laten vervallen</u> <i>Voorstel om te laten vervallen voor 2.5 en in gewijzigde vorm op te nemen bij 3.1 en te koppelen aan nieuwe doelstelling 3.1.1</i>		
2.5.1.2 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 (onderdeel lokale aanpak IZA-GALA) <u>Voorstel om te laten vervallen</u> <i>Voorstel om te laten vervallen voor 2.5 en in gewijzigde vorm op te nemen bij 3.1 en te koppelen aan nieuwe doelstelling 3.1.1</i>		Zie product 3.1
2.5.2.1 Met JOGG werken we eraan om de leefomgeving waar kinderen en jongeren zich bewegen duurzaam gezonder te maken.		In Q1 en Q2 2026 is de leefstijlquiz afgenomen op een deel van de basisscholen die ook de MQ-scan uitvoeren. Een deel van de scholen hebben deze in oktober/november 2025 afgenomen. Wanneer alle deelnemende scholen de leefstijlquiz hebben afgenomen, worden resultaten geanalyseerd en worden gerichte preventieve interventies aangeboden. Daarnaast blijft JOGG/de Sportstichting in gesprek met de sportverenigingen en ondernemers gericht op bewustwording en motivatie om bij te dragen aan een gezonde(re) leefomgeving.
2.5.2.2 en 2.5.3.1 Opzetten van ketenaanpak bestrijding overgewicht en obesitas (onderdeel regionale IZA-samenwerking)		Lokaal: 10 kinderen en hun gezinnen worden in de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht begeleid door een centraal zorgverlener van de jeugdgezondheidszorg. Zij werkt hierbij samen met Stichting ZO!, de Sportstichting en waar nodig andere partners. Regionaal: Zuidplas is aangesloten bij de regionale werkgroep Samen naar Gezonder Gewicht. De regiocoördinator voert gesprekken met de zorgverzekeraars, Het Groene Hart Ziekenhuis, het IJssellandziekenhuis en GLI-aanbieders over de ketenaanpakken KnGG en GLI. In Q1 2026 is gewerkt aan het opstellen van communicatiemiddelen om de mogelijkheden van gezonde leefstijlinterventies onder de aandacht te brengen. Regionaal is de training Centraal Zorgverlener en Kinder-GLI (Your Coach Next Door) breder aangeboden, met de uitnodiging aan dietisten en fysiotherapeuten om deze training te volgen om de kinder-GLI te kunnen aanbieden.
2.5.4.1 Faciliteren en stimuleren van buurtparticipatie en (buurt)initiatieven van inwoners en/of organisaties		In 2027 wordt de implementatie van deze regionale transformatieplannen voortgezet, met als doel een langdurige en breed gedragen samenwerkingsstructuur te realiseren die

		gezondheid en preventie in de wijk integraal benadert. Burgers zijn betrokken bij het lokaal wijkverband door sleutelfiguren vanuit de wijk, die hun zorgen en problemen kenbaar maken in het overleg.
2.5.5.1 en 2.5.6.1 Nieuw beleid formuleren over het bevorderen van mentale gezondheid bij (jong)volwassenen (onderdeel IZA-GALA)		Vanuit de lokale nota gezondheidsbeleid kunnen we in 2027 via de doelstellingen invulling geven aan de mentale aanpak vanuit het AZWA. Onder deze doelen het 'versterken van de mentale weerbaarheid en mentale gezondheid.'

Verbonden partijen

Stichting Zuidplas Ondersteunt!

Zoals bij 'ontwikkelingen' is benoemd, is [Stichting ZO!](#) één van de organisaties die uitvoering geeft aan het lokale uitvoeringsplan voor IZA-GALA in Zuidplas. Onder andere speelt Stichting ZO! een rol bij de Join Us aanpak (eenzaamheidsbestrijding bij jongeren).

Hecht (GGD HM)

Bij product 2.5 Volksgezondheid speelt [Hecht](#) een belangrijke rol als partner die periodiek rapportages oplevert over volksgezondheidsthema's. Eén van deze rapportages is de Gezondheidsmonitor, die iedere vier jaar wordt uitgevoerd in de regio Hollands Midden. Daarnaast worden ook monitoringsrapportages voor specifieke doelgroepen opgesteld, zoals de monitor jeugd, de monitor volwassenen en ouderen en de monitor jongvolwassenen. Op het gebied van specifieke thema's brengt Hecht cijfers in kaart die onder andere betrekking hebben op de vaccinatiegraad, het alcoholgebruik van jongeren en de mentale en fysieke gezondheid van jongeren. Data en resultaten uit deze rapportages en onderzoeken zijn beschikbaar op <https://eengezonderhollandsmidden.nl>. Hecht werkt multidisciplinair samen met kinderartsen, kinderfysiotherapeuten en logopedisten in de Groei- en Opvoedpoli (GO-poli). Dit is een polikliniek bedoeld voor de follow-up van te vroeg geboren kinderen en te licht geboren kinderen. In het kader van de bezuinigingen is door het AB van Hecht een voorgenomen besluit genomen om onder andere de GO-poli af te bouwen per 2026. De gemeenten in Midden-Holland voeren het gesprek met de GRJW over de mogelijkheid om de GO-poli gezamenlijk in te (blijven) kopen als aanvullende dienst. Voor Zuidplas zouden de kosten hiervoor circa € 10.000 zijn. In samenspraak met de GRJW wordt gezocht naar mogelijkheden om dit te financieren met IZA-middelen.

Wat mag het programma sociaal domein kosten?

2. Sociaal domein		bedragen * € 1.000				
	2026	2027	2028	2029	2030	
2.1: Algemeen sociaal domein	-292	-706	-654	-666	-623	
Noodopvang Oekraïeners	-966	-	-	-	-	
Noodopvang Oekraïeners - specifieke uitkering	2.259	-	-	-	-	
Opvang Oekraïeners- Reserve	-1.293	-	-	-	-	
Opvang Oekraïeners- Harmonia	-365	-	-	-	-	
Opvang Oekraïeners- Harmonia - specifieke uitkering	365	-	-	-	-	
Regionale Opvanglocatie (ROL) - kosten	-500	-	-	-	-	
Regionale Opvanglocatie (ROL) - bijdrage Coa	500	-	-	-	-	
Doorontwikkeling Stichting ZO!	-265	-	-	-	-	
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	2	4	7	0	-6	
Begroting 2027 GR Jeugd en Wmo	-	-114	-117	-132	-58	
Begroting 2027 IJsselgemeenten	-27	-191	-140	-129	-154	
Begroting 2027 Stichting ZO!	-	-315	-315	-315	-315	
Budget neutraal (product 2.3)	-1	-90	-90	-90	-90	
2.2: Werk en inkomen	-1.103	-1.235	-1.275	-1.297	-1.221	
Leef en kleedgeld opvanglocatie Oekraïne (lasten)	-107	-	-	-	-	
Leef en kleedgeld opvanglocatie Oekraïne (baten)	107	-	-	-	-	
Vervallen structureel voordeel BUIG	-642	-642	-642	-642	-642	
Bijstelling bijzondere Bijstand	-459	-459	-459	-459	-459	
Bijstelling participatiebudget	-68	-68	-68	-68	-68	
Begroting 2027 Promen	-	-66	-106	-128	-52	
Promen aanpassing 2026 jaarplan	60	-	-	-	-	
Implementatie plateau 2 inburgering	-13	-	-	-	-	
Budget neutraal	19	-	-	-	-	
2.3: Jeugd	-2.592	-2.608	-2.608	-2.608	-2.608	
Schrappen taakstelling Jeugd	-775	-900	-900	-900	-900	
Indexatie Jeugd	-1.075	-1.075	-1.075	-1.075	-1.075	
Zorgverzwaring Jeugd	-723	-723	-723	-723	-723	
Budget neutraal (product 2.1)	-19	90	90	90	90	
2.4: Maatschappelijke ondersteuning	-1.020	-991	-991	-991	-991	
Indexatie WMO	-606	-606	-606	-606	-606	
Zorgverzwaring WMO	-385	-385	-385	-385	-385	
Budget neutraal	-29	-	-	-	-	
2.5: Volksgezondheid	-10	-225	-225	-226	-226	
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	0	0	0	0	0	
Indexatie Huisvesting CJG	-11	-11	-11	-11	-11	
Begroting 2027 Gemeenschappelijke Regeling Hecht	-	-215	-215	-215	-215	
Totaal	-5.018	-5.765	-5.753	-5.787	-5.668	

- = nadeel / + = voordeel

Product 2.1 Algemeen Sociaal Domein(Nood)opvang Oekraïners

Voor de noodopvang Oekraïners is in maart 2026 via een voorlopige beschikking een bedrag van 2,7 miljoen ontvangen. Dit wordt in deze Zomernota 2026 begrotingstechnisch verwerkt. *Per saldo verloopt dit budgettaire neutraal.*

Regionale Opvanglocatie

Met het COA is in een onlangs (februari 2026) getekende samenwerkingsovereenkomst opnieuw bevestigd dat alle personele inspanning van Zuidplas t.b.v. de ROL in rekening mag worden gebracht bij het COA. Dit was in een eerder stadium ook al via de Bestuursovereenkomst afgesproken. Via deze Zomernota 2026 wordt dit begrotingstechnisch verwerkt. *Per saldo verloopt dit budgettaire neutraal.*

Doorontwikkeling samenwerking gemeente en Stichting ZO!

De brede evaluatie van de samenwerking tussen gemeente en stichting ZO! in 2024 heeft geleid tot een bestuursopdracht gericht op de verdere doorontwikkeling van de samenwerking. Doel hiervan is om middels een projectmatige aanpak te komen tot een toekomstbestendige en stabiele uitvoering van de maatschappelijke opdracht binnen het sociaal domein. De bestuursopdracht richt zich op heldere afspraken over opdracht, financiën, sturing, verantwoording en benodigde capaciteit. Dit is noodzakelijk om de stichting duurzaam en binnen de gestelde financiële kaders te laten functioneren, met behoud van passende sturing en grip vanuit de gemeente en is essentieel voor het waarborgen van de continuïteit, bereikbaarheid en kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners. De uitvoering van deze bestuursopdracht vraagt om incidenteel budget in 2026 om de benodigde doorontwikkeling daadwerkelijk te kunnen realiseren.

Een incidenteel nadeel van € 265.000 in 2026

Verbonden partij GR IJsselgemeenten

Op basis van de conceptbegroting 2027–2030 van IJsselgemeenten is een bijstelling van de gemeentelijke begroting nodig. Voor Zuidplas neemt de bijdrage vanaf 2027 toe, vooral door hogere loonkosten en prijsindexatie binnen Sociale Zaken. Deze mutatie moet structureel worden verwerkt in de meerjarenbegroting.

Een structureel nadeel vanaf 2026 van respectievelijk € 27.000, € 191.000, € 140.000, € 129.000 en € 154.000

Verbonden Partij GR Jeugd en WMO

De conceptbegroting van de GRJW vraagt om extra gemeentelijke bijdrage die met name het gevolg is van autonome ontwikkelingen (indexering) in de bedrijfsvoeringskosten.

Een structureel nadeel vanaf 2027 van respectievelijk € 114.000, € 117.000, € 132.000 en € 58.000

Verbonden Partij Stichting ZO!

Op basis van de conceptbegroting 2027 wordt een aanvulling in de bijdrage gevraagd van in totaal € 315.000. Het grootste deel betreft indexering ter compensatie voor de autonome kostenstijgingen (€ 307.000). De uitgangspunten van de FKGR zijn hierbij toegepast. Daarnaast komt de wettelijke taak voor het archiefbeheer er bij voor circa € 8.000.

Een structureel nadeel van € 315.000 vanaf 2027

Product 2.2 werk en Inkomen*Leef- en kleedgeld Ontheemden*

De GR IJsselgemeenten draagt zorg voor de uitbetaling van leef- en kleedgelden en het incasseren van de eigen bijdrage Ontheemden. Het saldo wordt via de normvergoeding verrekend. Per saldo loopt dit altijd budgettair neutraal.

BUIG

Het eerder begrote voordeel vervalt structureel nu de actuele verwachte uitgaven en de compensatie vanuit het Rijk nagenoeg aan elkaar gelijk zijn. De voordelen die in de afgelopen jaren wel konden worden gerealiseerd zijn niet meer actueel. We sluiten hiermee aan bij de meest actuele prognoses op de beschikbare Rijksbudgetten en verwachte bestedingen.

Een structureel nadeel van € 640.000 vanaf 2026

Bijzondere Bijstand

Naar aanleiding van het tekort in 2025 en het actuele bestedingsplan van de GR IJsselgemeenten is een budgetbijstelling noodzakelijk. Het gaat hierbij om een structureel bedrag van € 459.000 om weer op een realistisch niveau van het budget te komen.

Een structureel nadeel van € 459.000 vanaf 2026

Participatiebudget

Op het participatiebudget wordt indexering toegepast en een correctie voor de volume-ontwikkelingen. Dit zorgt per saldo voor een nadeel van circa € 68.000.

Een structureel nadeel van € 68.000 vanaf 2026

Verbonden Partij Promen

In 2027 betaalt gemeente Zuidplas € 1,86 miljoen aan de GR Promen voor de Wsw-arbeidsplaatsen. Dit bedrag is hoger dan in 2026 door stijgende loon- en prijskosten (indexatie). Het aantal Wsw-plaatsen voor Zuidplas daalt, van 42,7 naar 40,4, en blijft daarna verder afnemen. In 2026 noteren we juist een voordeel van € 60.000 op de bijdrage aan Promen vanwege een neerwaartse bijstelling van het aantal Wsw-plaatsen conform het vastgestelde ondernemingsplan (OP) 2026.

Een incidenteel voordeel van € 60.000 in 2026. Een structureel nadeel vanaf 2027 van respectievelijk € 66.000, € 106.000, € 128.000 en € 52.000

Implementatie Plateau 2 Inburgering

Voor de implementatie en doorontwikkeling van geautomatiseerde gegevensuitwisseling binnen de inburgeringsketen (Plateau 2) is een éénmalige investering nodig van € 13.450. Dit bedrag is door het Rijk beschikbaar gesteld aan de gemeente.

Een incidenteel nadeel van € 13.000 in 2026

Product 2.3 Jeugd*Schrappen taakstelling*

De taakstelling wordt op dit moment als lastig realiseerbaar beschouwd, in het licht van:

- de tekorten in 2025, waaruit blijkt dat het budget onder druk staat;
- de nieuwe inkoop vanaf 2025, met soms hogere, maar meer realistische en gedifferentieerde tarieven;
- de ontwikkeling van zowel de omvang als de complexiteit van de zorgvraag en daarmee stijgende zorgintensiteit.

Het schrappen van de taakstelling draagt bij aan een realistischer begrotingsbeeld. Tegelijkertijd blijven de effecten van preventie en mogelijke besparingen nadrukkelijk onderdeel van aandacht. In aanloop naar de begroting 2027 wordt opnieuw beoordeeld in hoeverre ruimte ontstaat voor bijsturing.

Een nadeel van € 775.000 in 2026 en een structureel nadeel van € 900.000 vanaf 2027

Jeugd Zorg in Natura (ZiN)

Binnen de zorg in natura is aanvullend op het schrappen van de taakstelling een bijstelling van € 1.168.000 nodig om het budget in lijn te brengen met de verwachte uitgaven. Deze stijging wordt veroorzaakt door een combinatie van prijsontwikkelingen én intensievere zorgvragen.

Allereerst zijn de tarieven gestegen, met name bij grotere en complexere vormen van zorg zoals specialistische begeleiding en (hoog)specialistische GGZ. Deze tariefstijging is het gevolg van de nieuwe regionale inkoopafspraken met hogere realistische tarieven. Deze prijsstijgingen werken sterk door in de totale kosten.

Het type zorg verschuift van uithuisplaatsingen naar intensievere ambulante trajecten. Dit is onder andere het gevolg van de landelijke ontwikkelingen om de gesloten jeugdhulp en overige uithuisplaatsingen af te bouwen. Dit leidt tot een toename van intensieve ambulante jeugdzorgproducten. Deze ontwikkelingen leiden tot oplopende uitgaven.

Tegelijkertijd zijn er signalen dat inzet op preventie effect heeft op het afremmen van verdere groei. Deze ontwikkeling wordt de komende periode verder gevolgd en betrokken bij de begroting 2027.

Ook spelen eerdere financiële ontwikkelingen een rol, zoals het doorwerken van het tekort uit 2025. Alles bij elkaar leidt dit tot de noodzakelijke bijstelling op het budget voor zorg in natura.

Een structureel nadeel van € 1.168.000 vanaf 2026

Persoonsgebonden budget (PGB)

Voor het persoonsgebonden budget is aanvullend op het schrappen van de taakstelling een bijstelling van € 630.000 noodzakelijk. Ook binnen het PGB zien we een verschuiving naar intensievere en duurdere vormen van zorg. Hierdoor nemen de kosten per traject toe. In combinatie met een lichte groei in het gebruik leidt dit tot hogere totale uitgaven.

Net als bij ZiN wordt ook binnen het PGB gekeken naar de effecten van preventie en mogelijke stabilisatie van de vraag. Dit wordt meegenomen richting de begroting 2027.

Dit betekent dat de kosten per traject hoger worden, zelfs als het aantal trajecten niet sterk toeneemt. Deze ontwikkeling zorgt ervoor dat de totale uitgaven binnen het PGB oplopen en een aanvullende budgetbijstelling nodig is.

Een structureel nadeel van € 630.000 vanaf 2026

Een deel van deze extra kosten kan worden opgevangen vanuit de stelpost prijs (product 6.1). Hiervoor is € 738.000 beschikbaar in 2026 en € 783.000 vanaf 2027. De totale benodigde bijstelling voor ZiN en PGB samen komt uit op € 1.798.000. Met de aanvulling van het schrappen van de taakstelling komt het

subtotaal op €2.573.000. Na verrekening met de beschikbare dekking resteert per saldo een tekort van € 1.835.000 in 2026 en € 1.915.000 vanaf 2027. In onderstaande tabel zijn alle onderdelen overzichtelijk samengevat.

Onderdeel	Taakstelling	Prijsindexatie	Zorgintensivering	Totaal
Taakstelling	€ 775.000	€ -	€ -	€ 775.000 (€ 900.000 vanaf 2027)
ZiN	€ -	€ 699.000	€ 469.000	€ 1.168.000
PGB	€ -	€ 376.000	€ 254.000	€ 630.000
Subtotaal	€ 775.000	€ 1.075.000	€ 723.000	€ 2.573.000
Dekking stelpost prijs*	€ -	€ -738.000		- € 738.000 (€ 783.000 vanaf 2027)
Totaal (na dekking)	€ 775.000	€ 337.000	€ 723.000	€ 1.835.000

* zie product 6.1 voor de financiële verwerking

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

WMO Zorgproducten

Binnen de Wmo wordt in 2026 een duidelijk stijgende kostenontwikkeling zichtbaar, met name bij de zorgproducten. Deze categorie vraagt de grootste financiële bijstelling. De toename komt enerzijds door hogere tarieven, die voortvloeien uit indexatie, en anderzijds door een groei in het gebruik van voorzieningen. In de benodigde bijstelling is daarnaast ook de doorwerking van het tekort uit 2025 meegenomen, waardoor de financiële druk in 2026 verder toeneemt.

Vooral Hulp bij het Huishouden, het grootste product binnen de Wmo, laat een sterke stijging zien. Dit komt niet alleen doordat de tarieven zijn verhoogd, maar vooral doordat steeds meer inwoners er gebruik van maken. Deze ontwikkeling hangt in belangrijke mate samen met de vergrijzing, waardoor de vraag naar ondersteuning in de thuissituatie verder toeneemt.

Ook bij ambulante begeleiding – zowel regulier als specialistisch – lopen de kosten op. Hier speelt naast de tariefstijging een lichte groei in het aantal cliënten een rol. Hoewel deze volumegroei minder sterk is dan bij Hulp bij het Huishouden, draagt deze wel bij aan de totale kostenstijging binnen de zorgproducten. Per saldo leidt dit tot een benodigde bijstelling van € 871.000 nadelig, waarmee dit onderdeel de grootste druk legt op het totale Wmo-budget.

Een structureel nadeel van € 871.000 vanaf 2026

WMO Maatwerkvoorzieningen

Bij de maatwerkvoorzieningen, zoals rolstoelen en woon- en vervoersvoorzieningen, is een ander beeld zichtbaar. Het gebruik van deze voorzieningen blijft over het algemeen stabiel. De kostenontwikkeling wordt hier dan ook vooral bepaald door prijsstijgingen en minder door veranderingen in het aantal gebruikers. De financiële impact van deze prijsstijgingen is daardoor relatief beperkt in vergelijking met de zorgproducten. Wel speelt nog een eerder aangekondigde grootschalige woningaanpassing een rol. Deze kosten worden gespreid over meerdere jaren: een deel is al in 2025 opgevangen, terwijl een resterend deel in 2026 wordt verwacht. Op dit moment is de inschatting dat het beschikbare budget voldoende ruimte biedt om deze resterende kosten op te vangen. Mocht dit in de loop van het jaar anders uitpakken, dan zal hierover opnieuw worden gerapporteerd. Voor nu leidt de ontwikkeling bij de maatwerkvoorzieningen tot een benodigde bijstelling van € 169.000 nadelig.

*Een structureel nadeel van € 169.000 vanaf 2027**Persoonsgebonden budget (PGB)*

Binnen het persoonsgebonden budget (PGB) is een afwijkende trend zichtbaar ten opzichte van de andere onderdelen van de Wmo. Hier is juist sprake van een daling van het gebruik. Zowel bij begeleiding als bij huishoudelijke hulp wordt minder vaak gekozen voor een PGB. Deze afname leidt tot een daling van de kosten, waardoor een financieel voordeel ontstaat. Dit voordeel dempt de totale groei van de Wmo-uitgaven enigszins. Het is echter belangrijk om te benadrukken dat deze besparing niet groot genoeg is om de stijgende kosten bij de zorgproducten volledig te compenseren. Per saldo resulteert dit onderdeel in een voordeel van € 49.000, wat een positieve, maar beperkte bijdrage levert aan het totale financiële beeld.

Een structureel voordeel van € 49.000 vanaf 2026

Het totaalplaatje voor de benodigde bijstellingen op de WMO onderdelen wordt overzichtelijk samengevat in de volgende tabel.

Onderdeel	Indexatie	Volume groei	Totaal bijstelling
WMO Zorgproducten	€ 427.000	€ 444.000	€ 871.000 nadelig
Maatwerkvoorzieningen	€ 169.000	€ 0	€ 169.000 nadelig
PGB	€ 10.000	€ -59.000	€ 49.000 voordelig
Totaal	€ 606.000	€ 385.000	€ 991.000 nadelig

*Product 2.5 Volksgezondheid**Indexatie Huisvesting CJG*

Gevraagd wordt een aanvullend structureel budget van € 10.500, vanaf 2026 vanwege de indexering van de huisvestingslasten van de 3 CJG-locaties in Zuidplas.

*Een structureel nadeel van € 11.000 vanaf 2026**Verbonden Partij Hecht*

De bijdrage aan Hecht wordt in 2027 verhoogd van circa € 3,6 miljoen naar circa € 3,8 miljoen. In de conceptbegroting kiest Hecht er voor om af te wijken van het door de FKGR geadviseerde indexpercentage op personeel. Er wordt 1,77% extra geïndexeerd om de personele kosten te dekken. Dit is opgenomen in de zienswijze aan Hecht. Daarnaast zijn er enkele extra (wettelijke) taken die Hecht voor gemeenten uitvoert. Hecht voert in 2027 ook een bezuinigingsslag door van 0,7% waarmee de gemeentelijke bijdrage deels wordt gedempt.

Een structureel nadeel van € 215.000 vanaf 2027

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Inleiding

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we onze inwoners in staat om prettig te wonen, te leren en te recreëren binnen onze gemeente. De gemeentelijke visie op deze en andere voorzieningen is belegd in de *Visie maatschappelijke voorzieningen 2025-2040*, die in kwartaal 3 van 2025 door de gemeenteraad is vastgesteld. In deze visie is aangegeven dat we de komende jaren de ambitie hebben om in te zetten op inclusieve, samenhangende en toekomstbestendige voorzieningen die aansluiten bij de identiteit van de verschillende dorpen. In de visie zijn de ambities vertaald naar beleidsuitgangspunten voor vijf domeinen: sport (accommodaties), sporten en bewegen (in de openbare ruimte), cultuur en welzijn, onderwijs en gezondheidszorg (eerstelijnszorg). In 2026 volgt een uitvoeringsprogramma voor deze visie waarin concrete acties voortvloeiend uit de visie een plek krijgen.

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

Sport en bewegen zijn in Zuidplas van betekenis voor gezondheid, ontmoeting en sociale samenhang. De groei van de gemeente en de ontwikkeling van nieuwe woongebieden zorgen voor een toenemende en meer diverse vraag naar passende sport- en beweegvoorzieningen. Tegelijk vragen verouderde sportaccommodaties, druk op verenigingen en kwetsbaarheid in de uitvoering om zorgvuldige keuzes voor de komende jaren. In 2026 ligt de nadruk daarom op het in stand houden van het bestaande voorzieningenniveau en op het voorbereiden van keuzes die nodig zijn om het sportaanbod toekomstbestendig te houden.

Landelijk wordt de verbinding tussen sport, gezondheid en preventie steeds sterker. Die ontwikkeling kreeg eerder onder meer vorm via het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en krijgt in 2026 ook nadrukkelijker betekenis vanuit het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Landelijk veranderen er ook kaders voor sport. Zo loopt het Sportakkoord II af en wordt de Brede Regeling Combinatiefuncties herijkt. Bovendien veranderen de voorwaarden voor ondersteuning van sportverenigingen en sportaccommodaties, bijvoorbeeld via regelingen als BOSA en DUMAVA. Voor Zuidplas vraagt dit om tijdige afstemming op de lokale uitvoering, ondersteuning van verenigingen en de inzet van buurtsportcoaches.

Daarbij is in 2026 ook gewerkt aan de vernieuwing van de sportinfrastructuur, onder meer met nieuwe kunstgrasvelden voor voetbal en korfbal in Nieuwerkerk aan den IJssel en Moordrecht, nieuwe jeu de boulesbanen in Nieuwerkerk aan den IJssel en de ingebruikname van het nieuwe voetbalcomplex van vv Groeneweg op de Swanla-driehoek, inclusief de verhuizing vanaf de huidige locatie. Dit past bij de bredere maatschappelijke betekenis van sport en bij de opgaven die in Zuidplas zichtbaar zijn.

Binnen het zwemdossier vraagt vooral de continuïteit van de bestaande zwembaden aandacht. Zuidplas beschikt over twee gemeentelijke zwembaden: het Polderbad in Nieuwerkerk aan den IJssel (1983) en zwembad De Zuidplas in Moordrecht (1975). Beide accommodaties zijn technisch en functioneel verouderd. Recente onderzoeken tonen structurele gebreken aan, zoals betonrot, lekkages en een sterk verouderd leidingnetwerk. Dat maakt duidelijk dat de gemeente niet alleen moet werken aan een strategische keuze voor de langere termijn, maar ook de risico's op korte termijn moet beheersen.

In 2026 werkt het college verder aan het bestuurlijke vervolg rond de toekomstige gemeentelijke zwemvoorzieningen in Zuidplas. De verkenning vormt daarvoor in het vierde kwartaal van 2026 de inhoudelijke basis. Dit is het product dat in de Najaarsnota 2025 nog werd aangeduid als haalbaarheidsonderzoek. Vooruitlopend daarop houdt de gemeente rekening met vervolgstappen op het gebied van veiligheid, restlevensduur en continuïteit. Eventuele investeringskredieten en structurele exploitatielasten volgen pas in een latere fase, zodra het bestuurlijke vervolg is bepaald.

Daarom is een continuïteits- en terugvalstrategie nodig voor het geval één of beide zwembaden uitvallen. Uitval raakt inwoners, verenigingen, exploitatie en financiën direct. Door vooraf scenario's en maatregelen uit te werken, kan de gemeente sneller en zorgvuldiger handelen bij acute uitval. Voor het opstellen van een continuïteits- en terugvalstrategie is een budget van € 50.000 geraamd. De strategie sluit aan op het veiligheids- en restlevensduuronderzoek naar beide zwembaden onder product 5.3 Vastgoed.

De financiële gevolgen van zowel de gemeentelijke opdracht aan Sportstichting Zuidplas als de mogelijke vervolgstappen voor het zwemaanbod zijn opgenomen onder het kopje Wat mag het kosten? Nadere beleidsuitwerking van sport valt buiten deze Zomernota.

Doelstellingen en inspanningen

In 2026 worden doelstelling, monitoring en inspanningen rond sport en bewegen, die eerder onder Gezondheid vielen, samengebracht binnen product 3.1 Sport. Daarmee sluiten beleid, uitvoering en effectindicatoren beter op elkaar aan en ontstaat een logischere basis voor monitoring en beleidsafwegingen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

Toevoegen van een nieuwe doelstelling

3.1.1. Toename van het aantal inwoners dat sport en voldoende beweegt

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Najaarsnota 2025	Zomernota 2026
<u>Toevoegen van een nieuwe effectindicator</u> 3.1.1. Voldoet aan beweegrichtlijn 18+ <i>Bron: GGD Hollands Midden / Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen</i>	38%	38% (peiljaar 2022)	45%	45% (peiljaar 2024)	> 45%
<u>Toevoegen van een nieuwe effectindicator</u> 3.1.2. Minimaal één keer per week sporten 18+ <i>Bron: GGD Hollands Midden / Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen</i>	49%	49% (peiljaar 2022)	56%	56% (peiljaar 2024)	> 56%

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?

Toevoegen van een nieuwe inspanning

Middelen	Verantwoording
	De gemeente Zuidplas voldoet aan de verantwoordingsverplichting richting het Rijk, om een lokaal Sportakkoord te hebben opgesteld.

3.1.1 Uitvoering geven aan het Sportakkoord Gemeente Zuidplas 2.0 en de Brede Regeling Combinatiefuncties via de Sportstichting, gericht op het vergroten van sport- en beweegdeelname.		Met daarin de (verplichte) koppeling met het bredere lokale gezondheids- en beweegbeleid (GALA/Brede SPUK) en de vereisten ten aanzien van het thema sociaal veilige sport. Het Sportakkoord Zuidplas is in 2026 gestart met de uitvoering van de projecten Homepage, Kinderlab, Sport- en Cultuurdebat, Sport- en beweegcongres en een pilot Beweegmakelaar. Dit naast het reguliere onderdeel van het Sportakkoord, namelijk het ondersteunen van externe initiatieven. De gemeente Zuidplas maakt gebruik van de Brede Regeling Combinatiefuncties door subsidie beschikbaar te stellen voor buurtsportcoaches aan Sportstichting Zuidplas en een externe cultuuraanjager.
<u>Toevoegen van een nieuwe inspanning</u> 3.1.2 Gericht inzetten van buurtsportcoaches en het beweegloket om inwoners, met extra aandacht voor minder actieve doelgroepen in dorpen waar deelname achterblijft, toe te leiden naar passend sport- en beweegaanbod.		De buurtsportcoaches en het Beweegloket hebben een centrale rol in het signaleren, bereiken en begeleiden van inwoners naar passend sport- en beweegaanbod. De concrete inzet verloopt via beweegchecks, de Beweegzuil, prikkelarme activiteiten, Sams Sportclub en de verbinding met het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Hiermee werkt de gemeente gericht aan het vergroten van deelname, juist onder doelgroepen voor wie sport en bewegen minder vanzelfsprekend zijn.
<u>Toevoegen van een nieuwe inspanning</u> 3.1.3 Versterken van de verbinding tussen sport, onderwijs, welzijn en zorg via dorpsgerichte beweeginterventies, schoolsport en lokale preventie-aanpakken, die onder meer voortvloeien uit GALA, IZA en/of AZWA.		Deze inspanning wordt in 2026 uitgevoerd via de inzet van de Sportstichting Zuidplas op schoolsport, buurtsportcoaches, dorpsgerichte beweegactiviteiten en samenwerking met partners uit onderwijs, welzijn en zorg. Daarbij gaat het onder meer om het aansluiten bij de ketenaanpakken voor Kind naar Gezond Gewicht en Valpreventie, de inzet van een verenigingsondersteuner, het organiseren van sportcafé's, de inzet van de MQ-scan, schoolsporttoernooien en de organisatie van de G-Olympics.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

Op basis van de [Visie op Onderwijs](#) en vanuit de [Lokale Educatieve Agenda](#) en het [Integraal Huisvestingsplan Onderwijs](#) (IHP), alle vastgesteld in 2023, is en wordt gewerkt aan de concrete uitwerking van de doelstellingen met betrekking tot onderwijshuisvesting, de aansluiting tussen onderwijs en zorg en thuishandig onderwijs. Het schooljaar 2025-2026 is gestart met één taalklas in het basisonderwijs, het schooljaar daarvoor waren dat er twee. Tegelijkertijd is gewerkt aan het borgen van deze voorziening, door middel van een convenant tussen schoolbesturen en gemeente. De bedoeling van dit convenant is onder andere in te kunnen spelen op de wisselende en onvoorspelbare aantallen anderstalige leerlingen. Voor het voortgezet onderwijs ligt het aanbod voor deze leerlingen in de regio, in Gouda en Capelle aan den IJssel. De inzet van een jeugdhulpdeskundige, in vervolg op dergelijke inzet in de pilot Koningskwartier, is vanaf het begin van schooljaar 2025-2026 gerealiseerd en is in Q2 geëvalueerd.

In 2025 hebben haalbaarheidsonderzoeken en verkenningen plaatsgevonden voor diverse opgaven uit het Integraal Huisvestingsplan (IHP). De uitkomsten worden betrokken bij de verdere uitwerking van de projecten. De raad heeft in Q1 2026 middelen beschikbaar gesteld om te kunnen voorzien in extra onderwijsruimte in Zevenhuizen, Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel. In Zevenhuizen wordt het circulaire gebouw opnieuw ingezet. Voor Moordrecht en Nieuwerkerk a/d IJssel -en voor een aantal lopende vervangingsopgaven alsmede de toekomstige behoefte aan onderwijshuisvesting in Cortelande- is een raamovereenkomst afgesloten met een unitbouwer voor het afnemen van tijdelijke lokalen. Door te voorzien in flexibele onderwijshuisvesting kan de gemeente beter inspelen op de actuele ontwikkelingen en leerlingenaantallen.

Voor Cortelande wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen. Vanwege de wettelijke verplichting is onderwijshuisvesting hierin een belangrijk onderdeel, inclusief ruimte voor bewegingsonderwijs. Tot nu toe hebben twee schoolbesturen voor primair onderwijs een aanvraag bij het ministerie van OCW ingediend om een school te starten in Cortelande, waarvan er één in 2025 is toegekend. Het ministerie zal medio 2026 een besluit nemen over de andere aanvraag.

De twee schoolbesturen voor Voortgezet Onderwijs die nu al in Nieuwerkerk aan den IJssel gesitueerd zijn, hebben eind 2025 een aanvraag ingediend bij het ministerie voor het stichten van een nieuwe school. Dit betreft een samenwerkingsschool, inclusief eindonderwijs voor havo en vwo. Uitsluitend vanuit het ministerie volgt ook medio 2026. Het onderzoek om te komen tot een geschikte locatie voor de nieuwe school loopt nog.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.1. Er is sprake van een consistent en herkenbaar beleid rond onderwijs.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.1 De in december 2023 vastgestelde Visie op Onderwijs dient als richtinggevend kader. Uitvoeringsprogramma's, projecten en beleidskeuzes zijn gebaseerd op en worden getoetst aan deze		Dit is afgerond en ingebed in de samenwerking met de scholen, daarin wordt doorlopend verband gelegd tussen de visie en de uitvoering.

integrale visie. De visie, de Lokale Educatieve Agenda (LEA) en het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vormen de basis voor en zijn vast agendapunt in de overleggen met schoolbesturen en -directeuren.		
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
3.2.2 Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent: 3.2.2.1 De onderwijsinhoudelijke aspecten uit de Onderwijsvisie, zoals beschreven in Hoofdstuk 3 Visie en Beleidsambities van het IHP, spelen een leidende rol in de bouwprojecten. 3.2.2.2 Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik. 3.2.2.3 Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen: - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.2.1 Afronden van diverse haalbaarheidsonderzoeken op grond van het IHP 2023-2027.		Het haalbaarheidsonderzoek voor De Nessevliet in Oud-Verlaat is afgerond, het project wordt opgestart. Het haalbaarheidsonderzoek Nieuwerkerk- basisscholen wijk Dorrestein is in 2025 afgerond; de uitkomsten worden betrokken bij verdere besluitvorming, mede in het licht van het gebiedspaspoort Nieuwerkerk. Voor het oplossen van het ruimtetekort in Zevenhuizen (integraal), Nieuwerkerk (De Terp) en Moordrecht (St Jozef) heeft de raad in Q1 budget beschikbaar gesteld. Voor Zevenhuizen wordt opvolging gegeven aan de twee moties die de raad heeft vastgesteld.
3.2.2.2 Uitvoeren van diverse projectplannen volgens het vastgestelde Uitvoeringsprogramma.		Naast de hierboven genoemde projecten lopen er nog twee projecten uit het vorige IHP. Ten eerste het project Nieuwbouw scholen Nieuwerkerk, wijk Zuidplas, hiervoor moet nog een locatie voor tijdelijke huisvesting worden vastgesteld. Ten tweede de Uitbreiding scholen Nieuwerkerk, wijk Esse, de uitvoering hiervan is voorzien in 2026.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.3. Het realiseren van volledig voortgezet onderwijs

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.3 Samen met de schoolbesturen uitvoering geven aan deze specifieke opgave uit het IHP 2023-2027. Het betreft in eerste instantie een haalbaarheidsonderzoek naar de kansrijke locaties.		Het haalbaarheidsonderzoek naar de kansrijke locaties wordt betrokken bij de brede gebiedsontwikkeling. Met de schoolbesturen vindt afstemming plaats over scenario's voor de korte en de langere termijn.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.2.4. In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorgaanbod (ten opzichte van 2022).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.2.4.1 Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		In de regionale uitvoeringsagenda's passend onderwijs is vormgegeven aan speerpunten op gebieden als thuiszitters, integrale arrangementen onderwijs en zorg en collectieve zorginzet, zowel in Midden-Holland als bij de IJsselgemeenten. In Midden-Holland zijn de voorbereidingen afgerond om in september 2026 te kunnen starten met een pilot Zorg in Onderwijstijd. In de regionale afstemmingsoverleggen tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden passend onderwijs zijn de nieuwe ondersteuningsplannen van de samenwerkingsverbanden in Q1 2026 uitvoerig besproken. De thema's passend, inclusief en thuisnabij onderwijs uit de LEA zijn vaste agendapunten bij de overleggen met schoolbestuurders en -leiders. Daarin worden 6 maal per jaar de stand van zaken, successen en knelpunten besproken. In het overleg met schoolleiders en locatiemanagers kinderopvang werden afspraken gemaakt over doorgaande zorg- en leerlijnen en wordt de verbinding gelegd met (maatschappelijke) thema's als sport, gezondheid, milieu, cultuur, burgerschap en veiligheid.

3.2.4.2 Vervolg geven en verbreden van de pilot IKC.		Op twee scholen is in 2025 op dezelfde wijze als bij de pilot IKC een jeugdhulpdeskundige ingezet. Bij andere scholen wordt door het betreffende schoolbestuur een andere vorm van integratie van onderwijs, kinderopvang en zorg geïmplementeerd. Evaluatie (Q2 2026) van dit eerste deel van de uitrol van de pilot vormt de basis voor (besluit over) verder vervolg.
3.2.4.3 Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		Thuisnabij onderwijs is onderdeel van de Lokale Educatieve Agenda en is van daaruit vast agenda-onderwerp bij het OOGO. In regio Aan den IJssel wordt in het kader van de ontwikkelagenda passend onderwijs de werkwijze integraal arrangeren (van onderwijs en zorg) overgenomen die al in Midden-Holland wordt gebruikt. Een van de basisscholen in Nieuwerkerk neemt hieraan als pilotschool deel.

Verbonden partijen

Stichting ZO!

Stichting ZO! verzorgt het schoolmaatschappelijk werk op de basisscholen en levert de jeugdhulpdeskundige in het KC Koningskwartier en daarnaast vanaf het begin schooljaar 2025-2026 op twee andere scholen. In het voorjaar 2026 wordt deze laatste inzet geëvalueerd.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

Het bevorderen van een divers, toegankelijk en duurzaam aanbod van cultuur en erfgoed, dat bijdraagt aan mentale gezondheid, sociale cohesie en het versterken van persoonlijke en collectieve identiteit.

Ontwikkelingen

Lokaal

Cultuurvisie

In de Cultuurvisie 2025 'Kansen voor een kleurrijke toekomst' is het belang om te blijven investeren in cultuur nadrukkelijk naar voren gebracht. De maatschappelijke opbrengsten zijn duurzaam en betekenisvol en daarom essentieel voor onze groeiende gemeente. In de visie hebben we vier belangrijke thema's benoemd om verder richting te geven aan de (culturele) toekomst:

1. Cultuur - inclusief en toegankelijk
2. Cultuur als verbindend middel
3. Cultuur als preventief middel
4. Cultuur voor een levendige, vitale en recreatieve samenleving

De verdere uitwerking van deze thema's in een uitvoeringsprogramma moet nog plaatsvinden en dit zal in nauwe samenwerking gebeuren met de uitwerking van de andere visies binnen het sociaal-maatschappelijk domein en uiteraard in afstemming met het culturele veld.

Erfgoed

Cultuur en erfgoed zijn nauw met elkaar verweven. De gemeente is zuinig op haar erfgoed. Enerzijds wordt duurzame herbestemming en het toekomstbestendig maken van erfgoed aangejaagd door eigenaren te adviseren. Anderzijds handhaaft de gemeente op de instandhoudingsplicht voor erfgoed en spreekt zij eigenaren niet alleen aan op deze plicht, maar treedt zij ook handhavend op tegen geconstateerde overtredingen. Ook zetten we in op het vergroten van de kenbaarheid van erfgoed, onder meer door de prominente rol in projecten (zoals de gebiedspaspoorten) en de vergroting van de zichtbaarheid door het aanbrengen van monumentenschildjes.

Regionaal

Binnen Regio Midden-Holland wordt in 2026 een verkenning gedaan naar het regionale voorzieningenniveau en de verwachte opgaven daarin bij de groei van de bevolking in de regio. Er vindt een verbreding plaats van de Tafel Cultuur naar een Tafel Mens & Voorzieningen. Tegelijkertijd met deze ontwikkeling wordt de samenwerking op het gebied van cultuur in 2026 sowieso voortgezet. Niet alleen vindt er onderlinge samenwerking tussen de vijf gemeenten plaats, er is ook steeds meer samenwerking met andere regio's, de Provincie Zuid-Holland en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW).

Als stedelijke cultuurregio hebben we een goede informatiepositie waardoor we beter kunnen anticiperen op Rijksbeleid.

De regionale ambities en doelen zijn gericht op:

- Het investeren en borgen van kwalitatieve cultuureducatie onder andere door Cultuureducatie met Kwaliteit
- Regio brede inzet en aanpak op de speerpunten Jongeren & Cultuur en Immaterieel Erfgoed & Ambachten
- Investeren en inzet op regionale projecten
- Verbinden van cultuur met andere domeinen

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Huidig cultuurbeleid continueren.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
3.3.1	Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.
3.3.2	Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 70% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteitenaanbod is gestabiliseerd.
3.3.3	Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en is de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.
3.3.4	Bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten worden koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.
3.3.5	Het aanbod van erfgoedevenementen is uitgebreid.

Effectindicator	Realisatie 2019 (nulmeting)	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026			
3.3.2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	Niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 70%	79%			
3.3.2.2 Tevredenheid over culturele activiteiten aanbod	22%	Niet bekend	In 2026 d.m.v. panelonderzoek	≥ 22%	22%			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.3.1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren, waarbij er volop aandacht is voor de samenwerking met het onderwijsveld (cultuureducatie) en het zorg- en welzijnsveld (in aansluiting op projecten ter bestrijding van eenzaamheid, stress en depressie).		Er vinden op scholen, in dorpshuizen, in verzorgingshuizen en op andere plekken tal van activiteiten plaats. Culturele organisaties maken gebruik van de mogelijkheid om het aanbod zichtbaar te maken op de Uit-agenda die maandelijks verschijnt.
3.3.1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas onderhouden we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückeburg. De Stichting Internationale Betrekkingen is (in samenspraak met de gemeente) verantwoordelijk voor de organisatie en de uitvoering van de jumelage-activiteiten.		Er vinden ook in 2026 activiteiten plaats in het kader van de jumelage. Met ingang van Q2 2026 is het voor organisaties uit Zuidplas mogelijk om gebruik te maken van een subsidieregeling, wanneer zij een uitwisseling organiseren met een gelijksoortige organisatie in Bückeburg.
3.3.3.1 Een uitvoeringsprogramma opstellen in samenspraak met de klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		Besloten is om de Erfgoedvisie niet te actualiseren, aangezien in de Omgevingsvisie de verouderde passages al worden herijkt. Er is een spreekuur voor erfgoed gelanceerd, waar eigenaren van erfgoed hun plannen kosteloos kunnen laten toetsen. Ook is in samenwerking met de Groene Grachten, de Groene Menukaart Zuidplas ontwikkeld. Daarmee kunnen eigenaren van oude panden kijken hoe zij het beste kunnen verduurzamen.
3.3.4.1 Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		Bij ruimtelijke ontwikkelingen in de (directe) omgeving van erfgoed wordt gekeken naar een betere beleving van het monument en de monumentale waarden.
3.3.5.1 Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		De gemeente ondersteunt erfgoedinitiatieven vanuit het veld en betreft organisaties bij diverse ontwikkelingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

3.3.6 Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een visie op maatschappelijke voorzieningen op voor de gehele gemeente die leidraad kan zijn voor het voorzieningenprogramma.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
3.3.6 De visie op maatschappelijke voorzieningen werken we verder uit in een voorzieningenprogramma		De opgaven uit de visie worden in 2026 nader geconcretiseerd in een Uitvoeringsplan maatschappelijke voorzieningen. Onderwerpen die daarin terug gaan komen zijn onder andere de toekomstige gemeentelijke zwemvoorzieningen (zie ook toelichting bij product 3.1) en de toekomstbestendigheid van de drie beheersstichtingen (Swanla, Op Moer & Sportstichting Zuidplas). In het uitvoeringsplan wordt ook de koppeling gelegd met andere trajecten waarin acties voor maatschappelijke voorzieningen aan de orde komen (zoals het traject Gebiedspaspoorten en de Opgave Cortelande).

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

3. Maatschappelijk domein bedragen * € 1.000					
	2026	2027	2028	2029	2030
3.1: Sport	-458	-373	56	-57	-149
Prijsindexatie subsidies Maatschappelijk Domein	-58	-58	-58	-58	-58
Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas	-378	-378	-	-	-
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	18	54	108	-3	-95
MIP Sport - prijsindexatie	-	-	-4	-6	-6
Continuïteits- en terugvalstrategie zwemvoorzieningen	-50	-	-	-	-
Kleine mutaties	10	10	10	10	10
Budget neutraal	-	-	-	-	-
3.2: Onderwijs	21	92	263	127	-156
IHP - prijsindexatie	-	-8	-32	-72	-126
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	33	85	198	-7	-301
Kleine mutaties	-12	-12	-12	-12	-12
Budget neutraal	-	26	109	218	284
3.3: Cultuur	-36	-51	-51	-52	-53
Prijsindexatie subsidies Maatschappelijk Domein	-36	-36	-36	-36	-36
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	0	1	1	-0	-1
Begroting 2027 Streekarchief Midden Holland	-	-16	-16	-16	-16
Budget neutraal	-	-	-	-	-
Totaal	-473	-332	268	18	-358

- = nadeel / + = voordeel

Product 3.1 Sport

Prijsindexatie subsidies Maatschappelijk Domein

Jaarlijks worden de subsidies bij de Begroting geïndexeerd ten laste van de stelpost prijs. Geconstateerd is dat de indexering bij de Begroting 2026 voor de subsidies in het Maatschappelijk Domein niet correct is verwerkt. Dit wordt in deze Zomernota gecorrigeerd. In totaal een structureel nadeel van € 94.000. Voor het product Sport een nadeel van € 58.000

Een structureel nadeel vanaf 2026 van € 58.000

Aanvullende subsidie Sportstichting Zuidplas

De bestaande gemeentelijke opdracht aan Sportstichting Zuidplas en de daarvoor beschikbare middelen sluiten niet meer volledig op elkaar aan. In de

begroting 2026 is hiervoor al rekening gehouden met een structureel bedrag van € 314.000. Op basis van de door Sportstichting Zuidplas ingediende begroting is voor 2026 en 2027 aanvullend € 378.000 nodig.

Met deze bijstelling, in de vorm van een tijdelijke overbrugging, wordt beoogd de bestaande gemeentelijke opdracht in 2026 en 2027 verantwoord voort te zetten. De periode tot en met 2027 wordt benut om de verhouding tussen opdracht, prestaties en middelen opnieuw te bezien. Dit kan vanaf 2028 leiden tot een aangepaste opdracht, een structurele bijstelling van de subsidie of een combinatie daarvan.

Voor de jaren 2026 en 2027 betekent dit een nadeel van € 378.000.

Continuïteits- en terugvalstrategie zwemvoorzieningen

Zoals onder het kopje 'Ontwikkelingen' beschreven, is er een continuïteits- en terugvalstrategie nodig voor het geval één of beide zwembaden uitvallen. De raming voor het opstellen van deze strategie bedraagt € 50.000.

Incidenteel nadeel van € 50.000 in 2026

Actualisatie taakveld 0.5 Treasury/ rente Zomernota 2026

Dit betreft mutaties op verschillende begrotingsproducten. Een algemene toelichting is te vinden onder programma Financiële producten.

Product 3.2 Onderwijs

IHP - prijsindexatie

De geraamde investeringen voor onderwijshuisvesting zijn geïndexeerd met de normbedragen onderwijshuisvesting 2026. Voor bouwkosten een indexering van 6,52% en voor de eerste inrichting een indexering van 2,64%. Dit resulteert in een toename van kapitaallasten vanaf 2027.

Een structureel nadeel vanaf 2027 van € 8.000 oplopend naar € 126.000 in 2030

Actualisatie taakveld 0.5 Treasury/ rente Zomernota 2026

Dit betreft mutaties op verschillende begrotingsproducten. Een algemene toelichting is te vinden onder programma Financiële producten.

Product 3.3 Cultuur

Er zijn geen budgetmutaties toe te lichten.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Inleiding

Onze gemeente kenmerkt zich door haar ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorpskarakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Product 4.1 Ruimtelijke ordening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de omgevingswet in werking getreden als ook de Wet Kwaliteitborging (Wkb). Inmiddels gaan we het derde jaar in onder de nieuwe Omgevingswet. Alle werkprocessen zijn aangepast om conform de omgevingswet te werken, zoals het instellen van de intake- en omgevingstafel om initiatieven integraal te kunnen beoordelen. Daarnaast worden de eerste wijzigingen van het omgevingsplan voorbereid en worden er steeds meer buitenplanse omgevingsplan activiteiten aangevraagd. Het programma implementatie Omgevingswet is afgerond en overgedragen aan het cluster Ruimtelijk Beleid. We zitten echter nog steeds in een transitiefase tot eind 2031 en zullen ons moeten blijven ontwikkelen op het gebied van de Omgevingswet.

Van gebiedspaspoorten naar nieuwe Omgevingsvisie

In 2025 en 2026 blijven we inzetten op het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan de dorpen. Nu in 2021 de Omgevingsvisie Zuidplas 2040 is vastgesteld, gaat de gemeente aan de slag met de uitwerking van de lange termijn ambities. Eerder stelde u op 24 januari 2023 het Gebiedspaspoort Zevenhuizen vast, op 25 oktober 2023 nam u een positief besluit over het Gebiedspaspoort Moerkapelle en op 8 oktober 2024 ging u ook akkoord met het Gebiedspaspoort Moordrecht. In 2025 en 2026 werken we aan het opstellen van het laatste gebiedspaspoort voor Nieuwerkerk aan den IJssel. Het college streeft ernaar om daarna de Omgevingsvisie Zuidplas vanaf begin 2027 te actualiseren, waarbij de ruimtelijke en maatschappelijke opgaven uit de gebiedspaspoorten en de ontwikkeling van Cortelande, belangrijke ingrediënten zijn. De Omgevingsvisie geeft daarnaast richting aan de gebiedsoverstijgende opgaven. Het college zal bij de Programmabegroting 2027 een budgetvoorstel voor de doorontwikkeling van de Omgevingsvisie overwegen.

Tot en met 2024 rapporteerde het college jaarlijks in het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) over de uitvoering van de vastgestelde gebiedspaspoorten. Vanaf 2025 legt het college de financiële keuzes aan u voor in het Meerjarenperspectief Grondbedrijf (MPG) en de reguliere P&C-cyclus. De inhoudelijke voortgang over de gebiedspaspoorten leest u terug in de webapplicatie van het Projectenboek Zuidplas. U vindt daar onder andere informatie met betrekking tot de beslispunten uit de raadsvoorstellen die u vaststelt. Daar waar sprake is van aangenomen moties, krijgt de voortgang daarvan eveneens een plek op de

projectpagina. Verder behoudt de gemeente Zuidplas na vaststelling van een gebiedspaspoort het contact met de participanten. Het streven is om 1 á 2 keer per jaar de Smaakmakers (inwoners) en stakeholders (ondernemers en maatschappelijke organisaties) mee te nemen in de voortgang.

Omgevingsplan

Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft de gemeente een omgevingsplan van rechtswege. Dit omgevingsplan bestaat uit een tijdelijk deel (alle oude bestemmingsplannen en verordeningen van de gemeente en bruidsschatregels) en een nieuw deel. Het omzetten van regels van het tijdelijke deel naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moet eind 2031 klaar zijn. De eerste wijziging van het omgevingsplan is in februari 2026 door de gemeenteraad vastgesteld.

De komende jaren werken we aan het vullen van het omgevingsplan voor de hele gemeente. Hierbij werken we op basis van thema's van algemene regels naar functies op locatie (de daadwerkelijke omzetting van bestemmingsplannen naar omgevingsplan).

In het omgevingsplan voor de héle gemeente wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid. Daarbij nemen we de mogelijkheid om mee te denken met initiatiefnemers en streven we ernaar om ambities zoals geformuleerd in de omgevingsvisie te realiseren. In deze fase zal de gemeente ook kijken naar de dienstverlening in de vorm van toepasbare regels. Met deze producten bieden we ruimte aan initiatieven binnen en rondom de dorpen, met de nadruk op optimaliseren van maatschappelijk rendement.

Landschappelijk Zuidplas

Het polderlandschap in Zuidplas staat onder grote druk. De groeiopgave van Cortelande, de wens de identiteit van de verschillende dorpen te behouden in het groen, de transitie van het Restveen gebied en de energietransitie zijn slechts enkele stukjes van een ingewikkelde ruimtelijke puzzel. Voor de opgave Landschappelijk Zuidplas is het van belang dat we komend jaar kunnen werken aan een toekomstbestendig landschap voor de gemeente Zuidplas dat als drager fungeert voor deze verschillende ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de ontwikkeling van natuur, biodiversiteit en recreatie een grote rol spelen. Eén van de mogelijkheden om uitvoering te kunnen geven aan de landschappelijke ambities die opgesteld worden is door het aanvragen van een EU-subsidie in juni 2026. Vooruitlopend op de eventuele toekenning van deze subsidie worden er kosten gemaakt voor het opstellen van dit ruimtelijke landschappelijke kader.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte geven aan ondernemers.”* uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.1.1 We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt uiteindelijk tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbenden. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat aantrekkelijker.
4.1.2 We behandelen de initiatieven van ondernemers en inwoners op de intake- en omgevingstafel om hen beter te informeren over de wenselijkheid en haalbaarheid van hun initiatieven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
---	----------	----------------

4.1.1.1 We streven ernaar om 95% van de aanvragen voor alle binnenplanse en buitenplanse omgevingsplanactiviteiten binnen de wettelijke reactietermijn af te handelen.		Momenteel ligt deze inspanning op schema voor 2026
4.1.1.2 In 2026 wordt een (deel)omgevingsplan ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Het (deel)omgevingsplan wordt wel in 2025 ter inzage gelegd.		De wijziging omgevingsplan is op 4 februari 2026 door de gemeenteraad vastgesteld.
4.1.1.1 De wenselijkheid en haalbaarheid van initiatieven van ondernemers en inwoners wordt op de intake- en omgevingstafel besproken, waarbij wordt gestreefd binnen 12 weken een antwoord te geven.		Momenteel ligt deze inspanning op schema voor 2026.

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden en heeft daarmee een grote invloed op de werkzaamheden van de Omgevingsdienst Midden-Holland draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde fysieke leefomgeving door:

- Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Omgevingswet). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuvan advies (geluid, bodem, lucht, etc.).
- Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de bouw- en woningtoezicht op grond van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging Bouw.

Bovenstaande taken die door de ODMH worden uitgevoerd dragen bij aan de doelstellingen en inspanningen met betrekking tot het beter faciliteren van ondernemers en inwoners.

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Wetsvoorstel Wet Versterking Regie Volkshuisvesting

Dit wetsvoorstel is op 6 maart 2024 ingediend bij de Tweede Kamer en wijzigt de Huisvestingswet 2014, de Omgevingswet, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Woningwet. De overheid wil meer regie pakken op de aantallen woningen en locaties, op betaalbare woningen en verdeling daarvan en het verstevigen van lokale prestatieafspraken. Ook komt de gemeentelijke woonvisie met dit wetsvoorstel te vervallen en wordt deze omgezet in een volkshuisvestingsprogramma onder de omgevingsvisie. In een brief van 13 februari 2025 meldt de minister Volkshuisvesting dat het ontwerpbesluit bij het

wetsvoorstel wordt aangepast; zo moet 2/3 van de nieuwe woningen betaalbaar zijn waarvan 30% sociaal mogen mantelzorgwoningen op het erf en worden procedures voor bouwen korter. De verwachting is momenteel dat de wet per 1 juli 2026 ingaat.

Woonwagenstandplaatsen

Er ligt een (wettelijke) opgave om extra woonwagenstandplaatsen te realiseren in Zuidplas om te voorzien in de behoefte. In het (tijdelijk) omgevingsplan (CHW bestemmingsplan Middengebied Zuidplaspolder 1) van het Middengebied zijn 6-8 standplaatsen opgenomen. De stedenbouwkundige inpassing hiervan en de kansen voor gefaseerde realisatie in de ontwikkeling van Cortelande wordt onderzocht. Hiermee wordt echter nog niet voldaan aan de behoefte; er zijn meerdere inwonende meerderjarige kinderen die op zoek zijn naar een eigen standplaats en ook is er een belangstellendenlijst van enkele tientallen personen. Daarnaast wordt gewerkt aan nieuw (toewijzings-)beleid voor bestaande en nieuwe woonwagenstandplaatsen in de gemeente.

Huisvesting en taakstelling statushouders

Het kabinet Jetten I heeft in het regeerakkoord de wens uitgesproken een bindend convenant met gemeenten te willen sluiten over het snel ontwikkelen van flexibele locaties voor tijdelijke opvang waar statushouders, Oekraïners en Nederlanders die tijdelijke huisvesting nodig hebben, samen terecht kunnen, als alternatief voor het gebruik van sociale huurwoningen.

De gemeente Zuidplas kent sinds 1 juli 2024 een structurele achterstand in de realisatie van de taakstelling voor de huisvesting van statushouders. De achterstand op 1 januari 2026 weliswaar gehalveerd ten opzichte van een half jaar daarvoor tot 36 personen, maar heeft niet voorkomen dat de gemeente stapsgewijs is opgeklommen op de interbestuurlijke interventieladder. Op dit moment bevindt de gemeente zich op trede 4; de vooraankondiging indeplaatsstelling. Dit houdt in dat wanneer de achterstand niet wordt ingelopen, de provincie de regie over kan nemen en alle vrijkomende sociale huurwoningen aan statushouders worden toegewezen totdat aan de taakstelling wordt voldaan. Dit plan wordt in Q3 met de raad gedeeld. Daarnaast wordt ingezet op het realiseren van flexwoningen, die een relatie hebben met de ROL. Deze flexwoningen kunnen bijdragen om de achterstand op de taakstelling huisvesting statushouders in te lopen en daarnaast om tegemoet te komen aan de woonbehoefte van eigen inwoners die tijdelijke huisvesting nodig hebben.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

- 4.2.1 In 2026 voldoet het woningbouwprogramma voor de komende 10 jaar voor 95% aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar, waaronder 30% sociale huur, 10% middenhuur en koopwoningen tot € 390.000 (prijspeil 2024).
- 4.2.2 We stimuleren passende huisvesting voor doelgroepen met specifieke aandacht voor arbeidsmigranten, starters en ouderen zodat zij zich kunnen vestigen in Zuidplas.

Effectindicator	Nulmeting	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Zomernota 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	
4.2.1 Woningbouwprogramma dat de komende 10 jaar voldoet	onbekend	83%		89%	93%	≥ 95%	82%	

aan de uitgangspunten van 2/3 betaalbaar								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.1.1 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.		Begin juli 2026 gaat het lokale dashboard wonen live. Hierdoor hebben we als gemeente weer meer inzicht op de woningbouwprogrammering. We evalueren of er een doorontwikkeling nodig is.
4.2.1.2 Om het betaalbare aanbod voor doelgroepen te vergroten wordt er op tijdelijke- flexwoningen ingezet.		Het college moet nog besluiten over voorkeurslocaties voor flexwoningen in en aan de dorpen. Daarnaast moet er door de financiële koppeling met de ROL nog gewacht worden op het verder brengen met deze locaties.
4.2.1.3 en 4.2.2.4 Uitvoering geven aan de regionale woonzorgvisie en uitgangspunten op te nemen in het regionale afsprakenkader en het lokale volkshuisvestelijke programma.		In de eerste helft van 2026 is het concept regionale afspraken kader uitgewerkt, deze wordt naar verwachting in Q3 2026 vastgesteld. In maart 2026 is er tevens een subsidie door de provincie toegekend hiervoor.
4.2.1.4 Vergroten van het woningaanbod door het bijbouwen van ruim 700 woningen in 2025 en 2026 in en aan de dorpen én door de bestaande woningvoorraad te verruimen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met bouwen van de eerste woningen in 2026.		In 2025 zijn er 250 nieuwbouwwoningen opgeleverd. Hoewel momenteel veel projecten vertraging oplopen, is de actuele prognose dat er ook in 2026 nog 350 tot 450 woningen worden opgeleverd. In 2026 worden de gronden in het Middengebied nog niet bouwrijp gemaakt, de startbouw van de woningen is nu voorzien in 2028.
4.2.2.1 Stimuleren CPO (collectief particulier opdrachtgeverschap) door locaties beschikbaar te stellen in het Middengebied.		De projectleider bijzondere woonvormen werkt en verkent in 2026 verder wat de mogelijkheden zijn in Cortelande voor CPO.
4.2.2.2 Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma huisvesting arbeidsmigranten.		Er wordt momenteel een ambtelijke analyse uitgevoerd op basis van de evaluatie van het gemeentelijk beleid omtrent arbeidsmigranten, die is uitgevoerd door de Groene Hart Rekenkamer. Naar verwachting wordt in Q3 en Q4 van 2026 op basis hiervan wordt het uitvoeringsprogramma herijkt.
4.2.2.3 We werken aan beleid voor woonwagendplaatsen, dit beleid wordt verankerd in het volkshuisvestelijk programma, we voldoen hiermee aan de wet versterking regie volkshuisvesting.		Met de doelgroep worden gesprekken gevoerd om tot een goed doordacht en gedragen standplaatsenbeleid te komen. Het beleidskader zal in 2026 aan het college worden voorgelegd
4.2.2.4 We passen de Huisvestingsverordening aan in 2027 zodat deze weer voldoet aan de (nieuwe) wettelijke vereisten (vanuit de wet versterking regie volkshuisvesting).		Op dit moment wordt de herijking van de huisvestingsverordening op regionaal niveau uitgevoerd. In 2026 Q3 en Q4 wordt dit verder

		ambtelijk voorbereid en met stakeholders afgestemd. Hiermee zit de gemeente naar verwachting op schema.
4.2.2.5 en 4.2.1.5 We stellen een volkshuisvestingsprogramma op. Hiermee voldoen we aan de wet versterking regie volkshuisvesting, welke naar verwachting per 1-1-2026 in werking treedt. <i>Voorstel tot aanpassing van de inspanning:</i> We stellen een volkshuisvestingsprogramma op. Hiermee voldoen we aan de wet versterking regie volkshuisvesting, welke naar verwachting per 1-6-2026 in werking treedt.		Er wordt gewerkt aan het opstellen van het volkshuisvestingsprogramma. Hiervoor wordt een bestuursopdracht vastgesteld. In samenwerking met een nog in te huren bureau wordt het nieuwe volkshuisvestingsprogramma inhoudelijk voorbereid evenals de wensen- en bedenkingenprocedure voor de raad. Verwachting is dat het nieuwe volkshuisvestingsprogramma in Q3 2027 in werking treedt na vaststelling door het college.
4.2.2.6 We verkennen de mogelijkheden intern en extern tot het optoppen van de bestaande voorraad.		In de prestatieafspraken van 2026 is afgesproken dat er in 2026 een inventarisatie plaatsvindt in samenwerking met de woningbouwcorporaties, waarna de hieruit voortvloeiende kansen voor 2027 eveneens in 2026 worden besproken met de corporaties.
4.2.2.7 We maken afspraken over (het toewerken naar) het veranderen van het woonruimteverdelingssysteem van de B/L score naar een inschrijfmodel. Dit doen we in regionaal verband. We beogen hiermee een meer uniform systeem te creëren voor woningzoekenden.		In 2026 vindt er een regionale impactanalyse plaats die uiteenzet wat de gevolgen zijn van een ander woonruimteverdelingssysteem. De resultaten hiervan worden gebruikt om te kijken wat de vervolgstappen zullen zijn. Het streven is om in 2026 tot besluitvorming over te gaan.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.2.3 De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.3.1 Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		In de prestatieafspraken van 2026 zijn afspraken opgenomen voor het bevorderen van doorstroming. Voor de prestatieafspraken van 2027 worden hier wederom gesprekken over gevoerd.

4.2.3.2 Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		Op regionaal niveau wordt gewerkt aan het instellen van een doorstroommakelaar als één van de maatregelen om doorstroming te bevorderen. Verwachting is dat het besluit hiertoe in 2026 genomen zal worden door gemeenten in de regio Midden-Holland. Daarnaast wordt een breder pakket aan maatregelen uitgewerkt op regionaal niveau. In Cortelande wordt de gestapelde bouw die wordt gerealiseerd door de woningbouwcorporaties zoveel mogelijk levensloopbestendig gebouwd. Dit is vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst Cortelande.
---	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.2.4 In 2025/2026 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.4.1 We blijven in 2025 onderzoeken of er concreet pauzeland(schap)en of geschikte locaties voor flexwonen beschikbaar kunnen komen.		Er zijn voorkeurslocaties voor flexwoningen in en aan de dorpen bepaald. Echter wordt er door de koppeling met de ROL nog gewacht op het verder brengen met deze locaties. Ook in Cortelande wordt ingezet op de pauzeland(schap)en en tijdelijke locaties in het toekomstige centrum om flexwoningen te realiseren, de projectleider tijdelijke woningen werkt dit in 2026 verder uit.
4.2.4.2 Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		In 2026 zijn er een aantal subsidies gebruikt voor woningbouw. Waaronder een subsidie van de Provincie voor een tijdelijke energievoorziening in de Swanladriehoek, waardoor de voetbalvereniging op tijd kan verhuizen en het project op oude sportpark Van 't Verlaat geen (extra) vertraging oploopt.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.2.5. In 2025/2026 stuurt het college op een toekomstbestendige visie en situatie voor de recreatieparken, waarbij wordt ingespeeld op de dynamiek van de parken.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.2.5.1 Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.		Eind vorig jaar (2025) is een breed participatietraject doorlopen en zijn met experts alle acht recreatieparken bezocht en mee gesproken. Ook met de verschillende (keten)partners is gesproken.
4.2.5.2 Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.		Een participatieverslag is gemaakt.
4.2.5.3 De gemeente richt een programma Toekomstbestendige recreatieparken in en werkt van daaruit integraal verder om de recreatieparken te helpen naar een toekomstbestendige situatie.		Het programma is opgericht en maakt nu een doorstart. Het komend half jaar wordt benut om 1) een lokaal kwaliteits- en afwegingskader te maken, en 2) samen met de recreatieparken, gemeente en (keten)partners de ontwikkelrichting per park te bepalen. Daar waar opportuun starten we al met de gebiedsgerichte uitwerking van het toekomstbeeld, inclusief vertaling naar het omgevingsplan en handhaving.

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

In 2026 zal samenwerking met ondernemers centraal staan in de economische aanpak van Zuidplas. Daarbij ligt de focus op het versterken van samenwerkingsverbanden met ondernemers en regionale partners.

In de begroting voor 2026 is de motie M76 [“Inzet Ozb-verhoging niet-woningen”](#) verwerkt waardoor er in 2026 een budget beschikbaar is gekomen voor economie met de intentie dat hiermee o.a. de organisatiegraad op bedrijventerreinen en in winkelgebieden wordt bevorderd.

In 2026 wordt voor winkelgebied Zevenhuizen een stemming gehouden over Bedrijveninvesteringszones (BIZ), waartoe de raad eerder heeft besloten. Ook wordt overleg gevoerd over de komst van een subsidieregeling ter verbetering van de organisatiegraad en de gezamenlijke activiteiten in de bedrijfsomgevingen. Dit alles moet het lokale ondernemersklimaat versterken en stimuleren.

Regionaal wordt gewerkt aan de verduurzaming van bedrijventerreinen, met nadruk op zonnepanelen op daken en energiebesparende maatregelen. Samenwerking wordt daarbij gezocht met onder andere de ODMH, Oostlandgemeenten en de regio Midden-Holland. Daarbij zullen ondernemers worden geïnformeerd over beschikbare subsidies vanuit de provincie, om samen met de ondernemers, de stap te kunnen maken naar een groenere en toekomstbestendige economie.

Onder aanvoering van de provincie is er, in nauwe samenspraak met Midden-Holland, een nieuwe behoefteanalyse voor bedrijventerreinen voorbereid en deze wordt later in 2026 uitgevoerd en opgeleverd. Voor gemeente Zuidplas wordt verwacht dat de uitkomsten hiervan mede richting gaan geven aan het opstellen van het uitgiftebeleid voor de uitbreidingen van Gouwepark en Doelwijk.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.1 We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.
4.3.2 We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.1.1 Jaarlijks worden er minimaal 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		Op 12 maart heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met ondernemers die binnen een formeel samenwerkingsverband de rol van voorzitter vervullen. Het betrof de winkelgebieden in Nieuwerkerk aan den IJssel en Zevenhuizen, evenals bedrijventerrein Gouwepark. Tijdens deze bijeenkomst stond het vooroverleg centraal over de wijze waarop ondernemers invulling willen geven aan de stimuleringsregeling (Amendement 2025A39). In het vierde kwartaal wordt een ondernemersbijeenkomst georganiseerd waarvoor alle ondernemers in Zuidplas worden uitgenodigd.

		In Q2/Q3 wordt beoogd om een themasessie voor ondernemers in de glastuinbouw te organiseren.
4.3.1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Op 12 maart heeft een gesprek plaatsgevonden met ondernemers en winkeliersverenigingen. Het besproken onderwerp was met name de stimuleringsregeling, maar gaf ook de ruimte om uit te wijken naar andere onderwerpen. Waarschijnlijk zal er dit jaar een vervolg komen, waarbij de uitgewerkte regeling verder wordt besproken en ook nader te bepalen onderwerpen aangedragen kunnen worden door ondernemers zelf.
4.3.1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidieaanvragen.		Zonder gebruikmaking van provinciale subsidie is door de raad tot de BIZ voor Zevenhuizen besloten; in het voorjaar van 2026 gaat de stemming hierover plaatsvinden.
4.3.1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.		Er wordt medio 2026 een stimuleringsregeling voorbereid voor samenwerkende ondernemers en winkeliers om het ondernemersklimaat te bevorderen naar aanleiding van "Amendement 2025A39 Uw euro is een daalder waard".
4.3.2.1 Met de economische monitor wordt tweejaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		Er wordt gestreefd dat er een nieuwe meting plaatsvindt in Q3/Q4.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers." uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
4.3.3 Bevorderen van verplaatsingsmogelijkheden van ondernemers waar (door veranderende ruimtelijke plannen en ontwikkelingen) te weinig toekomstperspectief geboden wordt.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.3 Ook in 2026 wordt niet gestart met een haalbaarheidsonderzoek. We wachten op de resultaten van de gesprekken van de Provincie Zuid-Holland met het Rijk en kijken		Bij de provincie is het plan voor genoemde regeling nog niet gereed; daarom moet worden afgewacht hoe die regeling eruit gaat zien. (De

met interesse uit naar het verplaatsings- en herstructureringsfonds. Naar aanleiding daarvan bezien we stappen die we als gemeente zetten. Het ziet er naar uit dat de verwachte duidelijkheid over dit fonds er in 2026 zal komen.		verwachtingen hiervan zijn –gezien de grootte van het beschikbare budget van ca. 10 mln. voor de hele provincie- eerder bescheiden.) Uit informele gesprekken met provincie wordt de verwachte duidelijkheid over dit fonds verschoven van 2026 naar 2027.
---	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Faciliteren van glasvezelnetwerken.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.3.4 Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.3.4 Realisatie van het glasvezelnetwerk op basis van de samenwerkingsovereenkomst uit 2023.		Vrijwel het volledige plangebied van Delta is inmiddels voorzien van glasvezelbekabeling. In het buitengebied resteert nog de aansluiting van een beperkt aantal woningen. Na afronding van deze werkzaamheden zal in 2026 een nadere verkenning plaatsvinden naar de mogelijkheden en wenselijkheid om ook de overige gebieden van glasvezelinfrastructuur te voorzien.

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt. De regionale tafel Economie Onderwijs Arbeidsmarkt is één van de drie regionale tafels waar belangenbehartiging naar provincie en rijksoverheid centraal staat, het is een triple-Helixsamenwerking tussen Overheid, Onderwijs en Ondernemers. Het triple-helixoverleg zet zich in voor een sterke economie, een aantrekkelijk innovatief vestigingsklimaat en toekomstbestendig onderwijs. In dit platform stemmen onderwijs, bedrijfsleven en gemeenten hun economische agenda's en gezamenlijke ambities op elkaar af. Ruimtelijk-economische visies voor werklocaties (bedrijventerreinen, kantoren, detailhandel) komen tot stand onder aansturing van het triple helixoverleg. Daarbij ziet het Triple Helix als gevolg van demografische en maatschappelijke ontwikkelingen een toenemende urgentie van afstemming met andere regionale programma's op het raakvlak van ruimte, wonen en verkeer en vervoer. Ook wordt ingespeeld op Provinciale ontwikkelingen zoals de Ruimtelijke Economische Visie 2050 en de herziening omgevingsbeleid 2024 en de monitoring van de uitwerking van de Regionale Bedrijventerreinen strategie.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De bereikbaarheidsopgaven worden in (boven)regionale samenwerking opgepakt. De ontwikkeling van Cortelande vormt aanleiding om een aantal maatregelen aan het regionale wegennet te realiseren. Het beroep van Rijkswaterstaat op het bestemmingsplan voor Cortelande heeft ertoe geleid dat de minister in 2025 een onafhankelijk adviseur heeft ingeschakeld. Deze heeft in 2025 een Mobiliteitstafel in het leven geroepen waarin Rijk, provincie en gemeente Zuidplas in gezamenlijkheid werken aan verdiepende inzichten in de verkeerseffecten, eventuele benodigde maatregelen in infrastructuur en ook mitigerende maatregelen en beïnvloeding van de mobiliteitsvraag (hierin is ook de verbreding van de A20 meegenomen). Deze inzet heeft in 2025 geleid tot een succesvolle WoKT aanvraag (subsidieregeling Woningbouw op Korte Termijn) waardoor een grote financiële bijdrage vanuit cofinanciering door Provincie, Gouda en Zuidplas en financiering door Rijk aan de benodigde maatregelen is toegezegd. In 2026 wordt gewerkt aan het opstellen van een overeenkomst met betreffende partijen waarin afspraken over budgetten, verantwoordelijkheden, risico's e.d. worden vastgelegd. Er is nog geen definitief vastgestelde en ondertekende overeenkomst.

Met de gemeente Waddinxveen heeft Zuidplas eerder de 'Intentieovereenkomst mobiliteit en bereikbaarheid Zuidplas-Waddinxveen' afgesloten. Deze focust zich op de infrastructuur en mobiliteitsopgaven op de grens van beide gemeenten. Er is goede afstemming met gemeente Waddinxveen over o.a. de uitwerking van de plannen voor ontsluiting Doelwijk II (onderdeel van de ontwikkeling Cortelande).

Collectieve mobiliteitssystemen zijn in ontwikkeling en bieden de mogelijkheid om de verkeersdruk op het wegennet te verminderen. Zuid-Holland Bereikbaar is een partij die werkt aan regionale bereikbaarheid door de inzet van mobiliteitsmanagement. Zuid-Holland Bereikbaar voert in Zuidplas de werkgeversaanpak uit met als doel de mobiliteitspatronen van bedrijven te beïnvloeden; dit is geïnitieerd vanuit de opgave 'verbreding A20' en is nu ondergebracht bij regio Midden-Holland.

Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie

In 2025 zijn de Mobiliteitsvisie Zuidplas en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma door de raad respectievelijk het college vastgesteld. Het Uitvoeringsprogramma vertaalt de strategische mobiliteitsambities naar concrete maatregelen. Het programma maakt inzichtelijk welke projecten lopen en op korte, middellange en lange termijn worden opgepakt, en welke externe partners daarbij betrokken (moeten) zijn. Voor een deel betreft het lopende projecten of is koppeling met beheer en onderhoud of reconstructieopgaven relevant (voor dit laatste zijn in de huidige situatie geen extra middelen beschikbaar). Daarnaast zijn er diverse onderzoeksopgaven en/of lobbytrajecten voorzien.

Bij de vaststelling van beide documenten zijn geen financiële middelen gereserveerd om uitwerking te geven aan de ambities uit de Mobiliteitsvisie Zuidplas. Om hier de komende jaren wel uitvoering aan te geven overweegt het college om bij de programmabegroting 2027 een voorstel te doen voor een budget om jaarlijks specifieke onderzoeksopgaven op te pakken op basis van prioriteiten en voorkomende kansen. HDit maakt het mogelijk om op een samenhangende manier te werken aan de ambities uit de Mobiliteitsvisie en kansen om werk-met-werk te maken (binnen gemeente, maar ook met externe partijen) te verzilveren. Het college kan deze middelen dan inzetten voor bijvoorbeeld ambities vanuit een nieuw collegeprogramma, verkeersonderzoeken, haalbaarheids- en inpassingsonderzoeken, subsidie-aanvragen e.d.

Het college zet zich in om daarnaast te zoeken naar externe (deel)financiering door betrokken samenwerkingspartners en/of door middel van subsidies. De beschikbaarheid en timing van deze middelen zijn echter niet gegarandeerd. In het geval voor specifieke acties of maatregelen extra geld nodig is, dan wordt

dit aan de raad voorgelegd. Door het uitvoeringsprogramma tweejaarlijks te updaten en te concretiseren kan de koppeling met de begrotingscyclus worden gemaakt. Op deze manier houdt het college slagkracht om het uitvoeringsprogramma uit te werken en met concrete voorstellen richting de raad te komen.

Duurzame mobiliteit

Onder duurzame en ruimtebesparende mobiliteit vallen alle manieren van vervoer waarbij ons verplaatsingsgedrag minder nadelige gevolgen heeft voor het milieu (fiets, openbaar vervoer, deelmobiliteit, mobiliteitshubs etc.) en de modal shift. Duurzame en ruimtebesparende mobiliteit vormt een steeds groter onderdeel van onze maatschappij. Door deze vormen van mobiliteit kan de druk op het gemeentelijk en regionaal wegennet afnemen en ontstaat een beter en gezonder leefklimaat. De gemeenten Zuidplas en Gouda zetten samen met provincie Zuid-Holland in op de ambitie tot realisatie van een nieuw treinstation Gouda – Zuidplas. ProRail voorziet in 2027 een gedeeltelijke reconstructie van station Nieuwerkerk aan den IJssel (in 2029 volgt het andere deel van de reconstructie – dit uitstel in verband met nader technisch onderzoek dat noodzakelijk is) en vraagt gemeente Zuidplas om een toekomstperspectief op het station en de stationsomgeving; dit zal ook terugkomen in het Gebiedspaspoort Nieuwerkerk aan den IJssel. Sinds eind 2024 wordt het busvervoer in de regio uitgevoerd door Qbuzz, de nieuwe concessiehouder. De gemeente Zuidplas blijft vanzelfsprekend in gesprek met Qbuzz. Jaarlijks stelt Qbuzz een vervoerplan op waarbij de gemeente toekomstige ontwikkelingen inbrengt. Hierdoor kan het aanbod van openbaar vervoer meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas en omgeving.

Met het STOMP-orderingsprincipe wordt prioriteit gegeven aan meer duurzame en ruimtebesparende vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en OV). STOMP staat voor Stappen, Trappen, Openbaar Vervoer, Mobility as a Service (MaaS) en ten slotte de Privéauto. Door dit principe toe te passen wordt 'de mens' centraal gezet bij gebiedsontwikkelingen. Doordat bij STOMP als eerste gedacht wordt aan mobiliteitsoplossingen voor voetgangers en fietsers, krijgen deze kwetsbare en actieve verkeersdeelnemers een ruimere en prominentere plek in het straatbeeld. Dit komt de leef- en verblijfsomgeving ten goede en stimuleert mensen om zich vaker te voet of met de fiets te verplaatsen. De afgesproken modal shift die past bij verdere verdichting en toename verkeersdruk. Dit principe is in de Mobiliteitsvisie Zuidplas verder uitgewerkt (vastgesteld op 18 november 2025).

Vanaf 1 juli 2024 is de Normerende Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit van kracht. Deze wet heeft betrekking op bedrijven met meer dan 100 werknemers en legt de verplichting op om gedetailleerde ritregistraties bij te houden voor zowel zakelijke als woon-werk kilometers van hun werknemers. Hiermee kan de CO2-productie per bedrijf worden vastgesteld. Deze registratie maakt het mogelijk om meer gericht de werkgeversaankpak voor bedrijven in te zetten om daarmee de mobiliteit te verduurzamen. Dit is onderwerp van gesprek met regio Midden-Holland en Zuid-Holland Bereikbaar.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd waardoor de fiets een aantrekkelijk alternatief vervoermiddel is voor de auto op korte en middellange afstanden. Er is een fietsroutenetwerk opgesteld voor Zuidplas. Hiermee wordt een basis gelegd voor een toekomstig kwalitatief goed functionerend fietsroutenetwerk in Zuidplas. Provincie Zuid-Holland en regio Midden-Holland zetten mede daarom sterk in op doorgaande fietsroutes. Provincie Zuid-Holland werkt aan een actualisatie van haar fietsbeleid; dit wordt in 2026 verwacht. De kwetsbare fietser vormt een belangrijke doelgroep in de risicogestuurde aanpak van verkeersveiligheid. Genoemde Normerende Regeling Werkgebonden Personenmobiliteit biedt inzichten en kansen om fietsgebruik onder werknemers te stimuleren.

Parkeren

Een belangrijk onderdeel van mobiliteit is parkeren. In de mobiliteitsvisie zijn de hoofdlijnen van het beleid op het gebied van parkeren vastgelegd. De nadere uitwerking hiervan is vastgelegd in de Nota Parkeernormen 2026.

Het uitgangspunt van de nota parkeernormen is autobezit- en gebruik als basis voor de normen. Hiermee wordt het aanbod afgestemd op de vraag naar parkeren. In het provinciale beleid is daarnaast een parkeernorm vastgelegd voor sociale woningbouw, stationsomgevingen en grote buitenstedelijke bouwlocaties. De provincie roept op om meer data gedreven te werken, op basis van autobezit. Dit is tevens ook de afwijkingsgrond voor de gestelde normen van de Provincie. De Nota Parkeernormen 2026 is in lijn met deze oproep. Gemeentelijk parkeerbeleid dat in lijn is met het provinciale parkeerbeleid voorkomt dat provincie hun ruimtelijk instrumentarium moet inzetten tijdens ruimtelijke procedures.

De Nota maatwerk parkeren Middengebied is nu een op zichzelf staand document. Op termijn moeten de twee documenten geïntegreerd worden één document.

Impuls aanpak verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid in Nederland krijgt een nieuwe impuls. Na decennia van dalende ongevals cijfers, stagneert die daling. Het perspectief in de verkeersveiligheidsaanpak is veranderd van een jarenlange reactieve aanpak op basis van ongevallen naar een proactieve aanpak op basis van risico's, zoals beschreven in het nationaal Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Voor de regio Midden-Holland en voor de gemeente Zuidplas is een uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid opgesteld om proactief met verkeersveiligheid aan de slag te gaan. In maart 2025 is de voortgang van het uitvoeringsprogramma in kaart gebracht. Dit is de basis voor de proactieve aanpak van verkeersveiligheid. Vanuit regio Midden-Holland is het voornemen dat in 2027 een nieuw meerjarenplan verkeersveiligheid vastgesteld gaat worden; de gemeenten zullen hier vanzelfsprekend bij betrokken zijn.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.”* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.1 In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners								
4.4.2 In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 2 laadpunten.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
4.4.2 Parkeerplaatsen elektrisch laden – gemeentelijk personeel	0	0	0	0	2	0		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.1.1 Voor het Middengebied werkt de gemeente de komende jaren het mobiliteitsconcept verder uit. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.		De planuitwerking van mobiliteit en infrastructuur is een doorlopend proces dat gedurende de planontwikkeling van het Middengebied plaatsvindt en zich steeds verder ontwikkelt. Daarin hebben alle afspraken uit de Bestuurlijke Overeenkomst Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder en de Deelovereenkomst Mobiliteit Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder hun plek, waaronder ook de smart mobility oplossingen.

		De vastgestelde mobiliteitsprincipes STOMP en THAMES (Thuis werken en voorzieningen nabij (sturing door ruimtelijke ordening, nabijheid voorzieningen), Actieve Mobiliteit (stappen en trappen), Mobiliteit als een dienst, Elektrificatie en Stadslogistiek) voor het Middengebied zijn vertaald naar binnenplanse opgaven en de nodige buitenplanse verbindingen. Het mobiliteitsconcept is een belangrijke ruimtelijke bouwsteen van het Stedenbouwkundig casco en de bijbehorende stedenbouwkundige uitwerkingen van Cortelande. <i>Binnenplanse mobiliteitsmaatregelen</i> Dit betreft de uitwerking van de toegang tot buurtjes, langzaam verkeeroutes, de (doorgaande) fietsroutes binnen het dorp, invulling van de parkeereis (gekoppeld aan het mobiliteitsconcept), autoluwe en autovrije inrichting van de openbare ruimte, slimme routing van autoverkeer en de plek van parkeervoorzieningen in de openbare ruimte. Vanuit de bredere bereikbaarheid ligt de focus op het aansluiten van regionale doorfietsverbindingen op de routes in het dorp. Dit wordt gaandeweg in de toekomst per deelgebied in de planontwikkeling steeds verder worden uitgewerkt. In Q1/Q2 2026 zijn ambtelijke kennissessies georganiseerd met externe stakeholders (o.a. kennisinstituten, belangenorganisaties) om inspiratie op te doen om het STOMP-principe door te vertalen naar inrichting. <i>Buitenplanse mobiliteitsmaatregelen</i> De lobby voor realisatie van een nieuw treinstation op de lijn Gouda-Rotterdam is gestart. Provincie Zuid-Holland stelt zich achter het plan. Het beroep van Rijkswaterstaat op het bestemmingsplan voor Cortelande heeft ertoe geleid dat in 2025 een mobiliteitstafel in het leven is geroepen waarin Rijk, provincie en gemeente Zuidplas in gezamenlijkheid werken aan verdiepende inzichten in de verkeerseffecten, eventuele benodigde maatregelen in infrastructuur en ook mitigerende maatregelen en beïnvloeding van de mobiliteitsvraag. Dit heeft in 2025 geleid tot een succesvolle WoKT aanvraag (subsidieregeling Woningbouw op Korte Termijn) waardoor
--	--	---

		een grote financiële bijdrage vanuit het Rijk aan de benodigde maatregelen is toegezegd. In Q1/Q2 2026 is gewerkt aan vertaling van de afspraken in een bestuurlijke overeenkomst. Er is nog geen definitief vastgestelde en ondertekende overeenkomst. In 2026 vinden de voorbereidingen plaats om – op basis van de toezegging in 2025 - de definitieve WoKT-aanvraag te doen. In de BO-MIRT brief van het Rijk in januari 2026 is de regionale ambitie tot een nieuw station ook verwoord.
4.4.1.2 In 2026 het verder doorontwikkelen van het deelmobiliteitsaanbod door het organiseren van informatiebijeenkomst voor geïnteresseerden voor particuliere initiatieven op wijk/straatniveau, het eventueel plaatsen van extra deelfietsen van Donkey Republic en inzet om aanspraak te maken op de SPUK-regeling inclusieve deelmobiliteit.		In maart 2026 is een definitieve aanvraag ingediend voor inzet van SPUK gelden van inclusieve deelmobiliteit; in 2025 waren deze gelden op basis van een concept plan van aanpak voorlopig toegezegd. Met dit geld is het voornemen om in de tweede helft van 2026 informatiebijeenkomsten te organiseren voor geïnteresseerden in particuliere deelmobiliteit. Daarnaast is voorzien dat het aantal deelfietsen in de gemeente wordt vergroot. Deze worden geplaatst door Donkey Republic met geld vanuit provincie Zuid-Holland en Qbuzz (boete voor Qbuzz op onvoldoende uitvoeren van de OV-concessie).
4.4.1.3 Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).		Het aantal plekken waar deelmobiliteit in Zuidplas wordt aangeboden is in de eerste helft van 2026 uitgebreid. Deelmobiliteit wordt blijvend gefaciliteerd. In de eerste helft 2026 zijn er acht vaste deelauto's bijgekomen.
4.4.2.4 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.		Er is contact gelegd met de eigenaren van de gemeentelijke parkeervoorzieningen. Naar verwachting worden de palen voor het gemeentelijk personeel in het najaar 2026 geplaatst.

Ion onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
4.4.3 In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.								
4.4.4 We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.								
Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026		
4.4.3 Toegankelijke bushaltes	9	52	0	52	60	58		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.3.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2024-2026 60 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland toegankelijk te maken.		Er zijn nog 7 bushaltes aan te passen in Nieuwerkerk aan den IJssel (Dorrestein (2027) en Europalaan (2026)).
4.4.3.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland. <u>Voorstel tot aanvulling van de inspanning:</u> Onderzoek naar inpasbaarheid en voorbereiding van vijf bushaltes aan de Europalaan in Nieuwerkerk aan den IJssel.	€ 90.000	Er zijn in de eerste helft van 2026 geen nieuwe bushaltes gerealiseerd. Qbuzz heeft in het concept Vervoerplan 2027 een nieuwe buslijn opgenomen vanaf Gouda, via Westergouwe en Nieuwerkerk aan den IJssel naar Rotterdam Alexander. Deze buslijn zal in eerste instantie bij de aansluiting Moordrecht de A20 opgaan en bij aansluiting Nieuwerkerk aan den IJssel de A20 afdalen (en vice versa). Op termijn kan deze buslijn "omgeklapt" worden naar Cortelande. Qbuzz voorziet hier een goede businesscase met voldoende reizigerspotentieel. Op termijn kan hierdoor een bestaande buslijn ingezet worden om vanaf het begin openbaar vervoer in Cortelande te garanderen. Op de Europalaan zijn drie halteparen voorzien; dit betreft in totaal vijf nieuwe haltes (omdat gebruik gemaakt kan worden van één bestaande halte nabij Ringvaartlaan). In 2026 dient een ontwerp hiervan uitgewerkt te worden (incl. haltekommen, fietsstallingen, aanpassingen Europalaan ten behoeve van oversteekbaarheid e.d.). Ook moet de aanbesteding worden voorbereid.
4.4.4.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		Zuidplas heeft via regio Midden-Holland reactie geleverd op het concept vervoerplan 2027 van Qbuzz. Er is positief gereageerd op het voornemen van Qbuzz voor een buslijn Gouda - Rotterdam Alexander die o.a. Westergouwe en Nieuwerkerk aan den IJssel (en in de toekomst Cortelande) aandoet. De beoogde busroute over de Europalaan (inclusief bushaltes) moet nader verkend en voorbereid worden. De provincie heeft bediening van Cortelande met een busverbinding toegezegd. De bediening, frequentie en eventuele alternatieven voor

		openbaar vervoer in relatie tot Cortelande zijn onderwerp van gesprek met Qbuzz en provincie Zuid-Holland. Er is door het team Cortelande in april een kennissessie openbaar vervoer georganiseerd met o.a. kennispartijen, concessieverlener en concessiehouder en belangenorganisaties om het OV-netwerk en bijbehorende voorzieningen en kwaliteitseisen te doordenken.
4.4.4.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland en nieuwe concessiehouder om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Dit is nog niet opgestart.
4.4.4.3 De gemeente blijft zich bij Provincie Zuid-Holland inzetten voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		De gewenste bushalte maakt onderdeel uit van de maatregelen in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie Zuidplas en is gekoppeld aan de wens om het functioneren van de N219 tussen Nieuwerkerk aan den IJssel en Capelle aan den IJssel te onderzoeken. Het blijft voor het college een besprekspunt met de provincie. Provincie heeft in Q1 2026 toegezegd een reactie te geven op het verzoek van Zuidplas om gezamenlijk een verkenning naar de N219 op te starten.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

4.4.5 Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).
4.4.6 Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.
4.4.7 Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.
4.4.8 Onderzoek: de verkeersveiligheid van de huidige inrichting van de schoolomgeving bij de Oudersvrucht vergroten.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.5.1 Nader uitgewerkte risicolocaties worden met ‘werk met werk’ aangepakt.		De risicolocaties worden zoveel mogelijk meegenomen in onderhoudsprojecten. ‘Werk met werk’ maken is hierin nog steeds uitgangspunt. Bij reconstructies van wegen worden (zoveel als mogelijk) maatregelen genomen om de verkeersveiligheid te vergroten, in lijn met het beleid.

		De huidige financiële middelen zijn vanuit beheer openbare ruimte momenteel niet toereikend genoeg om deze maatregelen uit te voeren. Om deze reden is structureel budget benodigd. Dit is opgenomen in programma 5.1.
4.4.5.2 Bij reconstructies worden wegen (zoveel mogelijk) volgens landelijke richtlijnen ingericht.		Bij reconstructies en nieuwe projecten wordt zoveel als mogelijk rekening gehouden met de landelijke richtlijnen.
4.4.6 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2025-2027 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.		Er is in Q1/Q2 2026 een aantal verkeersveiligheidsacties uitgevoerd, namelijk: Houd rekening, MONO, Snelheid, verlichtingscampagne AAN. In maart/april zijn de jaarlijkse verkeersexamens (theoretisch en praktisch) afgenomen. In Q1 is ook bezorg veilig en het uitreiken van de rijbewijspakketjes gestart. Daarnaast loopt het programma van High Five nog steeds.
4.4.7 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.		Het structurele overleg met de verkeersadviseur van de politie heeft plaatsgevonden.
4.4.8 Onderzoek door een extern bedrijf laten doen naar de door te voeren noodzakelijke aanpassingen in de schoolomgeving		De uitvraag voor het onderzoek is in concept gereed.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	
4.4.9 De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.	
4.4.10 We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.9.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
4.4.9.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.
4.4.10.1 Samen met regionale partijen een strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak voor de problematiek van de		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied voert de gemeente gesprekken met o.a. provincie Zuid-Holland en gemeente

piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. De regio moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen. De basis van deze aanpak ligt in de deellovereenkomst mobiliteit t.b.v. het Middengebied en de verbreding van de A20.		Gouda over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. Met Waddinxveen vindt afstemming plaats over o.a. de ontsluiting van bedrijventerrein Doelwijk I/II op de N457 Moordrechtboog en de verkeersafwikkeling van Waddinxveen en Moerkapelle over de Bredeweg en de N219 naar de A12. De regionale samenwerking in het dossier verbreding A20 en Cortelande komt aan de orde in de mobiliteitstafel (zie tekst bij ontwikkelingen 4.4). De mobiliteitstafel heeft Q4 2025 haar advies uitgebracht aan de minister. De in augustus 2025 ingediende subsidie-aanvraag voor infra- en mobiliteitsmaatregelen in het kader van de WoKT-regeling (regeling Woningbouw op Korte Termijn) is eind 2025 toegezegd. In Q1/Q2 2026 is gewerkt aan vertaling van de afspraken in een bestuurlijke overeenkomst. Er is nog geen definitief vastgestelde en ondertekende overeenkomst. In 2026 vinden de voorbereidingen plaats om - op basis van de toezegging in 2025 - de definitieve WoKT-aanvraag te doen.
4.4.10.2 Onderzoek naar de toekomst van de N219 tussen A20 en Capelle aan den IJssel.		Het onderzoek naar de toekomst van de N219 tussen A20 en Capelle aan den IJssel is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma bij de Mobiliteitsvisie Zuidplas. Over de wijze waarop dit onderwerp opgenomen is in de Mobiliteitsvisie heeft afstemming plaatsgevonden met Provincie Zuid-Holland. De gemeente is in afwachting van een reactie van provincie om dit onderzoek gezamenlijk op te gaan pakken.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.4.11 We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.
4.4.12 In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming.
4.4.13 Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.4.11.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas in de mobiliteitsvisie, onderscheiden: - naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen - naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten - naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.		De uitwerking van het begrip mobiliteitshub is opgenomen in de Mobiliteitsvisie Zuidplas. De Mobiliteitsvisie is op 18 november 2025 vastgesteld. In het bijbehorende Uitvoeringsprogramma is opgenomen dat er een verkenning moet plaatsvinden naar de mogelijkheid van een (regionaal) netwerk van mobiliteitshubs. Dit dient samen met de regio opgepakt te worden en hiervoor zijn nog geen financiële middelen beschikbaar.
4.4.11.2 Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda voeren in 2025 en verder gezamenlijk een lobby om te komen tot realisatie van een nieuw station Gouda -Zuidplas.		Gemeente Zuidplas en gemeente Gouda treden gezamenlijk op in de dialoog met bestuurlijke partners en de gesprekken met stakeholders om te komen tot realisatie van het station. Er worden gesprekken gevoerd met Provincie Zuid-Holland, NS en ProRail en een aantal omliggende gemeenten (waaronder Rotterdam, Waddinxveen en Capelle aan den IJssel). Provincie Zuid-Holland staat positief tegenover het idee van het nieuwe station en helpt de regio met het agenderen van de wens voor een station bij het Rijk. De gesprekken met NS en ProRail zijn positief ten aanzien van verdere verkenningen reizigersaantallen en eventuele station vereisten. Het gesprek met provincie, het Rijk, NS en ProRail gaat ook over de noodzakelijk uit te voeren acties door de regio om opgenomen te worden in het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) in 2026. In relatie met de wens voor een nieuw station, en naar aanleiding van de motie Verkenning en versterking Goudselijn is gemeente Zuidplas het gesprek gestart met regio Midden-Holland, provincie Zuid-Holland, omliggende gemeenten, NS en ProRail om een visie op te stellen voor de Goudselijn. Alle partijen staan hier positief in. Er wordt gewerkt aan een plan van aanpak en er wordt gezocht naar financiële middelen om het onderzoek op te starten.

4.4.12.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteit combinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.		Dit is onderdeel van de beoordeling van initiatieven van initiatiefnemers. Voor de beoordeling van initiatieven van ontwikkelaars is in 2025 een Handleiding Mobiliteitsplan opgesteld en in januari 2026 behandeld in het college. In deze leidraad is er aandacht voor slimme mobiliteit combinaties.
4.4.12.2 Actualisatie van de nota parkeernormen is noodzakelijk om een juiste invulling te geven aan het integrale mobiliteitsvraagstuk bij ruimtelijke ontwikkelingen in relatie tot de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid.		De Nota Parkeernormen 2026 is op 13 januari 2026 vastgesteld door de raad. Deze inspanning is afgerond.

Verbonden partijen

Regio Midden-Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming en belangenbehartiging. Op basis van het Regionaal Verkeer- en VervoerPlan (RVVP) zijn op basis van 8 thema's 39 uitvoeringsprojecten geformuleerd.

De Regio Midden-Holland kent meerdere werkgroepen die uitwerking geven aan thema's en uitvoeringsprojecten uit het RVVP. Dit betreft de werkgroepen:

- Verkeersveiligheid: regionale aanpak verkeersveiligheid en een regionaal uitvoeringsprogramma (hierin worden prioriteiten in de aanpak vastgesteld, samenwerking in campagnes en projecten vastgelegd en de beschikbare middelen verdeeld).
- Duurzame mobiliteit: regionaal beleid en aanpak E-laden in relatie tot regionale concessie ten behoeve van plaatsen laadpalen, interessescan deelmobiliteit en vormgeven vervolgacties, opstellen regionaal beleidskader deelmobiliteit.
- OV en ketenmobiliteit: gezamenlijk optreden richting provincie Zuid-Holland en concessiehouder, kwaliteit OV-dienstregeling en OV-voorzieningen, uitwerking geven aan aanbod QBuzz (aantal deelfietsen en aanbod sociale minima).
- Fiets: opstellen regionaal fietsroutenetwerk inclusief belangrijke doorgaande fietsroutes, gezamenlijk optrekken richting provincie Zuid-Holland en Rijk ten behoeve van uitwerking en financiering.

Gemeente Zuidplas neemt actief deel aan deze werkgroepen. De regio stelt ook subsidies beschikbaar voor diverse verkeersveiligheidsprojecten/campagnes en infrastructurele maatregelen. De regio heeft de verkennende studie naar een OV-hub/treinstation mede gefinancierd.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Opgave Middengebied/Cortelande

De gemeente werkt aan een bovenregionale woningopgave met de ontwikkeling van een nieuw dorp in het Middengebied van de Zuidplaspolder. In dit dorp Cortelande, het vijfde dorp van Zuidplas, komt ruimte voor 8.000 woningen met voorzieningen in het groen. Het dorp wordt energieneutraal met de realisatie van een energielandschap en tegen het dorp komen twee nieuwe bedrijventerreinen die bijdragen aan regionale werkgelegenheid. Deze ontwikkelingen worden omringd door natuur en polderlandschap: met een nieuw bos, de Groene Waterparel en een Groene Schakel. Het is een collectieve opgave om deze bovenregionale woningbouwontwikkeling mogelijk te maken. De gemeente vult hierin een regierol door plannen uit te werken en afspraken te maken met bestuurlijke en andere samenwerkingspartners.

De gemeente heeft de kaders vastgesteld met het Masterplan Middengebied Zuidplaspolder uit 2021. In de daaropvolgende periode is gewerkt aan:

De Nota van Uitgangspunten, waarin de visie uit het Masterplan aangescherpt en geconcretiseerd in uitgangspunten en ambities;

De Grondexploitatie voor de eerste ontwikkelfase, de financiële vertaling van de gebiedsontwikkeling, waarin de plankosten en uitvoerende werkzaamheden van de gemeente zijn opgenomen;

Twee (ontwerp)-bestemmingsplannen en bijbehorend MilieuEffectRapport (MER), het planologische kader op basis van het Masterplan, de NvU en diverse onderzoeken naar milieu-effecten. Er is één bestemmingsplan opgesteld voor de gebiedsontwikkeling van het dorp en een tweede bestemmingsplan voor het omliggende agrarische en polderlandschap (Groene Waterparel, Groene Schakel en agrarische zone).

De gemeenteraad heeft op 14 januari 2026 een aantal besluiten genomen voor de ontwikkeling van Cortelande. Zo is de Nota van Uitgangspunten herijkt, waarmee de uitgangspunten voor de ontwikkeling opnieuw zijn vastgesteld. Daarnaast heeft de gemeenteraad het stedenbouwkundig casco voor fase 1A en het stedenbouwkundig casco voor het bedrijventerrein Doelwijk II vastgesteld. Ook heeft de gemeenteraad de grondexploitatie voor fase 1A vastgesteld, waarmee de ontwikkeling richting de uitvoering kan. Dit besluit is mede mogelijk gemaakt door de door het Rijk toegekende subsidie voor Cortelande. De gemeenteraad wordt op de hoogte gehouden via de periodieke voortgangsrapportages.

De beroepsprocedures na vaststelling van het bestemmingsplan voor Cortelande zijn bepalend voor de verdere planning. Het bestemmingsplan voor het dorp moet onherroepelijk zijn voordat er nieuwe woningen worden opgeleverd. De zitting wordt in het najaar van 2026 verwacht.

De raad heeft op 11 februari 2025 de 'Motie onderzoek toekomst(bestendigheid) Agrarische Zone nabij NWK' (2025M08) aangenomen. Daarbij is verzocht om een toekomstverkenning/ lange termijnvisie te doen voor [bovengenoemd] agrarisch deelgebied behoudens het tracé van de toekomstige ontsluitingsweg wat momenteel in procedure is bij de RvS en deze visie uiterlijk vierde kwartaal 2025 aan de gemeenteraad aan te bieden. Begin 2025 is het bestemmingsplan waarin de agrarische zone ligt vastgesteld. Het plan is nog niet onherroepelijk. Sinds die tijd is er vooral gewerkt aan urgente zaken die in het Middengebied spelen, zoals het traject Wim Kuijken en de voorbereiding van de besluitvorming over Cortelande. Het proces om te komen tot een gebiedsvisie is in Q1/Q2 van 2026 gestart.

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van het Middengebied in de Zuidplaspolder. De Grondbank heeft binnen de opgave Middengebied een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Om

te komen tot een financieel sluitende gebiedsontwikkeling Cortelande zijn onder leiding van de heer Kuijken in 2025 afspraken gemaakt over een bijdrage van € 22 mln. vanuit de GR Grondbank RZG Zuidplas. In het kader van de afronding hiervan wordt binnen de GR Grondbank de begroting 2026 hierop aangepast. Hiermee kan de verkoop van gronden worden afgewikkeld. De huidige koopovereenkomst voor aankoop van de gronden door de gemeente dient hierop te worden aangepast. Er worden gesprekken gevoerd over aanpassing en uitvoering van de koopovereenkomst passend bij de gemaakte afspraken. Hoewel de definitieve overeenkomst nog moet worden geformaliseerd is de beoogde transactie voorzien nadat het bestemmingsplan voor Cortelande onherroepelijk is geworden.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen-Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen-Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen. Daarvoor is een grondexploitatie geopend, waarbinnen de gronden die zij in bezit heeft bouwrijp gemaakt worden, gronden voor woningbouw en voorzieningen uit te geven en het toekomstig openbaar gebied woonrijp te maken en op te leveren aan de gemeente. Alle fasen in de ontwikkeling zijn inmiddels (zo goed als) gereed. De locatie is 3 keer verkocht. Met deze stap is de facilitaire ontwikkeling en de grondbank zonder transitie (de grondexploitatie) afgesloten bij de jaarrekening 2025. Een restplan met bijbehorende voorziening dekt de laatste nog te maken lasten (ambtelijke kosten) in 2026. De laatste werkzaamheden zullen rond de zomer zijn afgerond, waarna de BV/CV ontmanteld wordt.

Schielands Hoge Zeedijk

Het Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard gaat de Schielands Hoge Zeedijk verzwaren. Een groot deel van die dijk ligt in het grondgebied van de gemeente Zuidplas. Het doel van de verbetering is voldoen aan de door de rijksoverheid gestelde veiligheidseisen. Zuidplas heeft verschillende assets op en naast de dijk. Het primaire doel is om minimaal deze assets, op kosten van het dijkverbeteringsproject, terug te krijgen. Daarnaast is het streven om tijdig inzicht te krijgen in gewenste en haalbare koppelkansen, investeringen en plannen op elkaar af te stemmen en zo kapitaalvernietiging te voorkomen. Verder wil Zuidplas de belangen van bewoners en bedrijven tijdig (laten) behartigen in dit proces. Dit is nu niet belegd. Hoewel dit geen wettelijke taak is bereid de gemeente zich hierop tijdig voor met de onlangs aangestelde kwartiermaker.

Doelstellingen en inspanningen

Opgave Middengebied

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen.

Grondbank RZG Zuidplas

De grondbank heeft als doelstelling de gronden die zijn aangekocht voor de ontwikkeling van het Middengebied te beheren en uiteindelijk in te brengen in de gebiedsontwikkeling. Dit laatste vindt plaats door de gronden te verkopen aan de gemeente. De gemeente spant zich in om uitvoering te geven aan de aankoop van de gronden door de actieve ontwikkeling van het Middengebied.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Zevenhuizen Zuid BV/CV heeft als doel om de gronden in haar bezit te ontwikkelen tot de wijk Koningskwartier. Dit is nagenoeg gereed.

Schielands Hoge Zeedijk

De belangen van de gemeente Zuidplas in het project dijkverbetering van de Schielands Hoge Zeedijk behartigen.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen en er aandacht is voor biodiversiteit en klimaatadaptatie.

Ontwikkelingen

Basis: vastgesteld programmaplan

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, aardgasvrij, klimaatbestendig en circulair te zijn. Om dit te realiseren is het Programmaplan Duurzaamheid 2024–2026 opgesteld en op 27 februari 2024 vastgesteld door het college. De raad is hierover geïnformeerd via raadsinformatienota ([B1663](#)). De financiële effecten zijn verwerkt in de programmabegroting 2025-2028.

Stand van zaken bezuinigingstaakstelling

Met het vaststellen van de Zomernota 2025 is besloten tot een oplopende bezuiniging op het programma Duurzaamheid: van € 100.000 in 2026 tot € 400.000 in 2029. Via motie M72 (8 juli 2025) is het college verzocht hierbij als eerste te kijken naar besparing op interne en externe project- en proceskosten die samenhangen met de Regionale Energiestrategie (RES). De bezuiniging is verwerkt in de programmabegroting 2026-2029.

In de Najaarsnota 2025 zit een voorstel om de oplopende reeks van de taakstelling te schrappen vanaf 2027 (zie voorstel op programma 4).

In de Septembercirculaire 2025 is duidelijk geworden dat het Rijk voor 2026 € 666 miljoen ter beschikking stelt. Dit is minder dan de bedragen van € 775 miljoen in 2025, oplopend naar € 1.037 miljoen in 2030, die de Raad voor het Openbaar Bestuur had becijferd in maart 2024. Niettemin is het bedrag € 606.000 hoger dan Zuidplas in de meerjarenbegroting had opgenomen.

Het college heeft voorgesteld om deze extra middelen van het Rijk in te zetten voor het programma Duurzaamheid en om het aandeel eigen middelen van € 435.000 voor Duurzaamheid te schrappen. Bij de begroting van 2026 wordt naar aanleiding van het herijken van het programmaplan inzichtelijk gemaakt wat de financiële consequenties zijn in relatie tot de doelen en ambities.

Decentrale Uitkering CDOKE

De basisfinanciering CDOKE is in eerdere jaren binnengekomen als Specifieke Uitkering (SPUK) en altijd bedoeld voor de loonkosten die gemaakt worden voor de uitvoering van het energie- en klimaatbeleid in een van de volgende sectoren: Gebouwde omgeving, Elektriciteit, Mobiliteit en Industrie. Het gaat specifiek om klimaatmitigerende maatregelen, klimaatadaptatie viel hier expliciet niet onder. In 2026 komt deze basisfinanciering niet meer binnen via een SPUK maar via een Decentrale Uitkering (DU). Er is gekozen voor een DU door het Rijk om gemeenten met minder administratieve lasten op te zadelen zoals bij de verantwoording van een SPUK het geval is en zodat gemeenten meer autonomie hebben met de besteding van de middelen. Op basis van de SPUK-

basisfinanciering CDOKE is het onderdeel energietransitie binnen het programma duurzaamheid opgezet. Hiermee wordt er capaciteit ingezet op energiearmoede, energiebesparing, opwek (zon op dak) en op duurzame warmte. Deze structurele lasten houden niet op in 2026 en een voortgang van de financiering vanuit de DU CDOKE is noodzakelijk om de basisactiviteiten te financieren.

De Specifieke Uitkering Aardgasvrij

In 2025 is er een subsidieaanvraag gedaan voor planfinanciering 'Aardgasvrij' en deze is ook toegekend. Deze subsidie is specifiek in te zetten voor het aardgasvrij maken van gebouwen en woningen om de doelstellingen van 2050 te kunnen halen.

Onduidelijke impact van de Natuurherstelwet

Vanuit Europa is in 2024 de natuurherstelwet van kracht geworden. Deze wet verplicht lidstaten tot het nemen van effectieve maatregelen voor herstel van biodiversiteit en natuur. De gevolgen voor gemeenten worden in 2026 duidelijker. Vooralsnog ontvangt de gemeente hiervoor geen specifieke Rijksmiddelen; en is hier nog geen reservering in de eigen middelen voor gedaan.

Vorbereidingen voor een nieuw Programmaplan

Het huidige programmaplan loopt tot en met 2026. Er zal in 2026 gewerkt worden aan de herijking van het programmaplan. In de afgelopen jaren is de landelijke focus steeds meer terecht gekomen bij het realiseren van een duurzaam energiesysteem. Door klimaatverandering, volle stroomnetten en een groeiende vraag naar elektriciteit is het steeds belangrijker om ruimte te maken voor lokale, duurzame elektriciteit en deze slim te gebruiken. Binnen het energiesysteem wordt gekeken naar de samenhang tussen vraag en aanbod bij de duurzame opwek van elektriciteit en de warmtetransitie, het transport, opslag en energiebesparing. Gelet op de bovenstaande ontwikkeling is het noodzakelijk dat het college en de raad opnieuw richting geven aan de koers, de strategische doelen en de maatschappelijke effecten. De huidige ambitie energieneutraal, aardgasvrij en klimaatbestendig in 2050 vraagt om herijking. De herijking van de duurzaamheidsambitie vraagt om een zorgvuldig proces. Het nieuwe college zal het gesprek aangaan met de nieuwe raad over de toekomst van duurzaamheid in Zuidplas. Op basis daarvan kan het programma worden bijgesteld.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "De gemeente Zuidplas is in 2050 aardgasvrij. De gemeente is elektriciteitsneutraal: alle benodigde elektriciteit wordt binnen de gemeente klimaatneutraal opgewekt." uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.1 In 2030 zijn 3.600 woningen aardgasvrij gemaakt. In 2025 zijn Uitvoeringsplannen aardgasvrij opgesteld voor gebieden met een totaal van tenminste 3.600 woningen.
4.6.2 In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd t.o.v. 2022.
4.6.3 Per 2030 wordt 0,097 TWh duurzame energie opgewekt wat bijdraagt aan de regionale doelstelling van 0,435 TWh
4.6.4 Eind 2030 wordt 80% van de geclusterde glastuinbouw van duurzame warmte voorzien.

4.6.5 In 2026 hebben we zicht op de verduurzamingsopgave van ondernemers en hun bedrijven. We hebben een plan opgesteld om ze klimaatneutraal te maken richting 2050.

Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Realisatie 2025	Begroting 2026	Begroting 2030	Begroting 2050	Zomernota 2026
4.6.1.1 Aantal bestaande woningen zonder gas (absolute aantallen)	123	159	170	170 (Q1-24)	170 (Q1-24)	500	Totale woningvoorraad	539
4.6.1.2 Aantal uitvoeringsplannen aardgasvrij	0	0	0	0	0	3	-	0
4.6.2 Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	1,3 miljoen kg	1,13 miljoen kg	1,079 miljoen kg	0,125 miljoen kg	-	1,0 miljoen kg	0 kg	Niet bekend
4.6.3.1 Aantal onherroepelijk afgegeven vergunningen voor zonprojecten voor 1 januari 2026 (P)	0	0	0	0	0	-	-	0
4.6.3.2 Duurzame energieopwek	0,05 TWh	0,05 TWh	0,055 TWh (in vergunningen)	0,05 TWh (in vergunningen)	0,097 TWh (in vergunningen)	0,097 TWh	0,097 TWh	0,05 TWh (in vergunningen)
4.6.4 Aardgasverbruik tuinders	67.071.900 m3	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend	-	0 m3	Niet bekend

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.1.1 Opstellen Uitvoeringsplannen (UP) Zuidplas aardgasvrij.		Het college heeft op 2 december 2025 de herziene aanpak Zuidplas Aardgasvrij vastgesteld (B 1920). Deze aanpak schetst hoe de gemeente, in samenwerking met inwoners en partners, per dorp en buurt toewerkt naar uitvoeringsplannen voor aardgasvrije warmteoplossingen. De vaststelling van de herziene aanpak vormt een belangrijke stap in de voorbereiding om tot uitvoeringsplannen te komen. Voor het zomerreces van 2026 is duidelijk in welke van de drie verkenningengebieden de Herziene Aanpak Aardgasvrij wordt gestart,

		waarna verder stappen gezet worden richting het opstellen van de uitvoeringsplannen.
4.6.1.2 Voor 10 VvE's wordt door een adviserende partij verduurzamingsadvies aangeboden om ondersteuning te bieden aan het verduurzamingsproces.		In totaal zijn 6 VvE's van verduurzamingsadvies voorzien. Begin 2026 is het aanbod opnieuw onder de aandacht gebracht.
4.6.1.3 Verkennen elektrolyser als warmtebron. <i>Voorstel tot laten vervallen van bovenstaande inspanning</i>		In 2025 is onderzocht onder welke voorwaarden er voldoende draagvlak is voor een aanlanding van wind op zee en grootschalige elektrolyse, waardoor deze haalbaar wordt. Gemeente Zuidplas heeft binnen regio Zuid-Holland meegewerkt aan het breed gedragen regioadvies, waarin zowel nationale als de regionale belangen tot uitwerking zijn gekomen. Uit het onderzoek en regioadvies kan worden geconcludeerd dat het onwaarschijnlijk is dat deze grootschalige ontwikkelingen in Zuidplas plaats zullen vinden (B 1919). Dit heeft als consequentie dat het niet opportuun is voor de gemeente om eventuele kansen hierbij op eigen initiatief verder te onderzoeken. Hiermee is deze inspanning afgerond.
4.6.1.4 Gemeentebrede communicatie door voortzetten Energieloket en inzet energiecoaches.		Het energieloket biedt geheel 2026 ondersteuning aan inwoners in het zetten van stappen naar een energiezuinige woning. De uitvoering voor het energieloket ligt bij Duurzaam Bouwloket. In het eerste kwartaal van 2026 is aan 564 unieke woningen advies gegeven.
4.6.1.5 Aanpak energiearmoede.		De energiearmoede aanpak is afgerond. Het restant budget wordt ingezet bij de Lokale Aanpak Isolatie zodat de mensen die binnen de energiearmoedegrens vallen nog de mogelijkheid hebben om grotere maatregelen ten behoeve van isolatie in hun woning te laten uitvoeren.
4.6.1.6 In samenwerking met een intermediair worden huishoudens bereikt die subsidie krijgen voor het (laten) uitvoeren van een isolatiemaatregel.		Deze inspanning wordt uitgevoerd door intermediair Duurzaam Bouwloket. Inmiddels zijn 206 woningen verduurzaamd en hebben hiervoor subsidie ontvangen. Op dit moment zijn nog meer dan 500 aanvragen in behandeling.
4.6.1.7 In 2027 is een Soort Management Plan opgesteld.		Vanaf 1 april tot 1 oktober 2026 vinden in de gehele gemeente tellingen plaats van vleermuizen, huismussen en zwaluwen. Deze tellingen dienen als basis voor het te schrijven Soort Management Plan en duren tot oktober.

4.6.1.8 Actualiseren beleid bodemenergie.		In samenwerking met de Omgevingsdienst Midden-Holland is een inventarisatie uitgevoerd naar het huidige bodemenergiebeleid. Hieruit blijkt dat het bestaande beleid niet langer aansluit bij de beoogde doelen. Daarom wordt voorgesteld om het bodemenergiebeleid bij de tweede wijziging van het omgevingsplan uit de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFLO) te verwijderen. Dit voorstel wordt in het najaar via een collegebesluit aan het college voorgelegd.
4.6.1.9 Start verkennen van opties voor een publiek warmtebedrijf.		De verkenning van opties voor het oprichten van een regionaal publiek warmtebedrijf voor de Warmte Samenwerking Oostland (WSO) wordt om diverse redenen op dit moment nog niet opgestart. Ten eerste is het niet duidelijk of het WSO-warmtenet überhaupt aangelegd kan worden (zie 4.6.4.1). De business case van de aanleg is op dit moment financieel niet haalbaar. Anderzijds worden landelijk op dit moment de beschikbare financiële instrumenten voor het opzetten van een publiek warmtebedrijf opnieuw bekeken en vormgegeven.
4.6.1.10 Duurzaamheid meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties.		In 2026 worden afspraken gemaakt op het gebied van duurzaamheid voor de prestatieafspraken van 2027. Hiervoor is het staande beleid leidend.
4.6.2.1 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed, zogenaamde makkelijk te verduurzamen panden.		De verduurzaming van gemeentelijk vastgoed wordt voorbereid en doorlopen nu een aanbestedingstraject waarbij Dorpshuis Swanla nu als eerste aan de beurt is.
4.6.2.2 Opstellen Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplan (DMJOP) voor alle overige gemeentelijke panden.		De Duurzaam Meerjaren Onderhoudsplannen zijn in 2025 opgeleverd. Hiermee is deze inspanning afgerond.
<i><u>Voorstel tot laten vervallen van bovenstaande inspanning</u></i>		
4.6.2.3 Grootverbruikers (zoals Dorpshuis Swanla) hoger op de prioriteitenlijst krijgen om te verduurzamen.		De grootverbruikers staan hoog op de prioriteitenlijst waarbij Dorpshuis Swanla nu als eerste van de grootverbruikers wordt verduurzaamd.
4.6.2.4 Gemeentelijk vastgoed in gebieden waar Uitvoeringsplannen Aardgasvrij worden opgesteld meenemen in de planvorming richting aardgasvrij.		In het proces om te komen tot uitvoeringsplannen wordt in 2026 inzicht verkregen in de stappen die nodig zijn om het gemeentelijk vastgoed aardgasvrij te maken.
4.6.3.1 Monitoring en als nodig herijken RES voor behalen van het RES bod van 0,435 TWh.		De Regionale Energiestrategie (RES) Midden-Holland heeft op 22 januari de provincie Zuid-Holland geïnformeerd (B 1941) over de mogelijkheden voor opwek van elektriciteit in de regio Midden-Holland. De regio werkt toe naar een realistische energieopwekcapaciteit van

		0,435 TWh. De bijdrage van gemeente Zuidplas is onderbouwd in de Lokale Energie uitvoeringsstrategie (zie 4.6.3.5).
4.6.3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra.		<i>Zon op Veld</i> Gemeente Zuidplas heeft een aanvraag voor een vooroverleg ontvangen voor het zonneveld-initiatief in het zoekgebied Moerkapelle-Zuid binnen het Programma Zon op Veld. De gemeente volgt het vergunningsverleningsproces en is hierover in gesprek met de initiatiefnemers. <i>Zon op Dak</i> In 2026 is het communicatie en participatietraject uitgevoerd conform het vastgestelde communicatie- en participatieplan (zie informatienota B-1848). In februari 2026 heeft een informatiebijeenkomst plaatsgevonden, dit is de tweede van de in totaal twee bijeenkomsten. In het tweede kwartaal van 2026 is onder de betrokken ondernemers een enquête uitgezet om hun ervaringen en aanvullende informatie op te halen. Op basis van de informatie uit deze bijeenkomsten is de gemeente een samenwerking gestart met het Duurzaam Energie Besparen (DEB), een onafhankelijk en kosteloos energieloket voor ondernemers. Daarnaast is met Stimular een aanbod ontwikkeld om 20 ondernemers met grote daken te ondersteunen bij het realiseren van zonnepanelen op bedrijfsdaken. Dit sluit aan bij de aanpak om de 20 grootste bedrijfsdaken te voorzien van zonnepanelen. Beide samenwerkingen zijn onder de aandacht gebracht via brieven en nieuwsbericht(en). <i>Zon op Infra</i> Gemeente Zuidplas werkt samen met Rijkswaterstaat aan een verkenning naar de mogelijkheden voor energieopwek langs de A12. De verwachting was dat de samenwerkingsovereenkomst in 2026 ter besluitvorming aan het college wordt voorgelegd. Door vertraging bij het vastgoedbesluit van Rijkswaterstaat is dit uitgesteld tot het eerste kwartaal van 2027.

4.6.3.3 Integraal programmeren energiesysteem.		In het kader van de doorontwikkeling van het provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK) is begin 2026 het traject naar pMIEK 3.0 gestart. Voor enkele gebieden is een gebiedsgerichte uitwerking gestart. Parallel hieraan loopt een verkenning naar mogelijke aftakkingen van het landelijke waterstofnetwerk. Deze verkenning bouwt voort op de inzet zoals eerder benoemd in pMIEK 2.0. De provincie Zuid-Holland zet in op structurele maatregelen. Deze helpen om het energiesysteem in de toekomst efficiënter en betaalbaarder te maken. Door schaarste is het noodzakelijk om keuzes te maken die bijdragen aan een efficiënt en betaalbaar energiesysteem op de lange termijn.
4.6.3.4 Meewerken aan oplossen netcongestie.		Netcongestie is een steeds groter probleem aan het worden dat meerdere ruimtelijke ontwikkelingen in de wachtrij zet. De omvang van hoe groot dit probleem voor Zuidplas is, valt op dit moment nog niet volledig in te schatten. Hiervoor is het van belang om de impactanalyse te herijken en een handelingsperspectief voor de gemeente uit te werken. Samengevat is het doel in control te komen van de eigen projectportefeuille in relatie tot Netcongestie en waar mogelijk lokale oplossingen vinden. Verder is Zuidplas afhankelijk van het tempo van verzwaring hoogspanningsnet van Tennet en regionaal van Stedin en Liander.
4.6.3.5 Uitrol Lokale Energie Uitvoeringsstrategie.		De Lokale Energie Uitvoeringsstrategie (LEUS) is eind 2025 door het college vastgesteld. De voortgang van de LEUS wordt gevolgd via het monitoringsdashboard van programma Duurzaamheid. Daarnaast wordt de LEUS, waar relevant, bijgewerkt op basis van nieuwe inzichten, gerealiseerde projecten en veranderende omstandigheden in beleid of netcapaciteit. De uitvoering van de LEUS wordt omschreven in 4.6 3.2 Uitvoering geven aan de regionale energiestrategie door Zon op Veld, Zon op Dak en Zon op Infra.

4.6.4.1 Verkenning regionaal warmtetransportnet Oostland (Grand Design) en projectbegeleiding en -deelname realisatie warmtenet Noordpolder - Zuidplaspolder (WSO-samenwerking).		Bij de uitwerking van Warmte Samenwerking Oostland (WSO) blijft de businesscase financieel momenteel niet sluitend. Dit is een veelvoorkomende uitdaging bij de ontwikkeling van een warmtenet. Om een oplossing te vinden wordt een landelijk onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van 'clusterdeals'. Dit onderzoek loopt bij drie warmteclusters in Nederland, waaronder de WSO. Het is nog onduidelijk wanneer hier duidelijkheid over gegeven gaat worden.
4.6.5.1 Verkenning benodigde aanpak verduurzamen bedrijven en bedrijventerreinen (draagt ook bij aan doelen op gebied van klimaatbestendigheid).		In samenwerking met de Omgevingsdienst Midden-Holland wordt er dit jaar een bedrijventerrein aangewezen om de energiebesparingsplicht te combineren met voorlichting over verduurzaming van bedrijven op één of meerdere bedrijventerreinen. Dit heeft ook als doel om de onderlinge samenwerking op een bedrijventerrein, aan te moedigen.
4.6.5.2 Ondersteuning aan de energietransitie van bedrijven.		De ondersteuning van de energietransitie bij bedrijven krijgt vorm via samenwerking met Zon op Dak en Zon op Veld, gericht op duurzame energieopwek. Daarnaast werkt Economische Zaken samen met een innovatie pilot (2026/2027) vanuit Campus Gouda, waarin de energietransitie een belangrijk innovatiethema is. Op het Gouwepark wordt hiermee een omgeving gecreëerd waar bedrijven kunnen experimenteren met en opschalen van duurzame oplossingen, wat bijdraagt aan zowel hun verduurzaming als de regionale economie.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *"We blijven op koers voor de RES."* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie. Als ook *"Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen"* uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Zoals toegelicht bij ontwikkelingen, wordt de inzet op duurzame mobiliteit vanaf 2026 tijdelijk stilgezet. Bij de Zomernota 2026 wordt onderstaande geactualiseerd.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.6 In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.
4.6.7.1 Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: Alle gemeente voertuigen die aan vervanging toe zijn, worden vervangen door een zo duurzaam mogelijk alternatief
4.6.7.2 Verduurzamen van eigen mobiliteit, waaronder: Vastgestelde visie op verduurzamen van eigen mobiliteit

Effectindicator	Nulmeting 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026
-----------------	-------------------	--------------------	--------------------	-------------------	-------------------	----------------

4.6.6 Parkeerplaatsen elektrisch laden - Openbaar	109	158	195	200	220	220
---	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.6.1 Onderzoeken energiebehoefte laadinfra.		De energiebehoefte voor elektrische oplaadinfrastructuur wordt bijgehouden met een dashboard van de concessiehouder. Op basis van prognoses rond de energiebehoefte van laadinfrastructuur in 2030 is een plankaart van potentiële locaties voor toekomstige laadinfra ontwikkeld.
4.6.6.2 Vraaggestuurd en datagestuurd laadpalen plaatsen op basis van de plankaart volgend uit de beleidsregels Laadinfrastructuur Elektrische Voertuigen.		Gemeente Zuidplas heeft een plankaart vastgesteld waarbij verschillende locaties zijn aangewezen voor het zowel vraag- als data gestuurd plaatsen van openbare laadvoorzieningen. Zodra de nieuwe concessie voor openbaar laden is afgesloten, worden op deze locaties de palen geplaatst.
4.6.6.3 Continueren aansluiting bij de regionale concessiehouder voor laadinfrastructuur.		De concessie voor openbare laadvoorzieningen liep tot 1 januari 2026. Gemeente Zuidplas werkt in regionaal verband samen bij het opstellen van een nieuwe concessie. Het college heeft vóór de deadline van 1 juli 2025 besloten om mee te doen met de nieuwe collectieve concessie voor elektrisch laden. De concessie voor de nieuwe openbare laadpalen zal rond juli 2026 ingaan.
4.6.7.1 Het uitwerken van een visie op verduurzaming van eigen mobiliteit en hoe dit raakt aan arbeidsvoorwaarden.		Zuidplas is bezig met het verwerken van mobiliteit in verschillende beleidsstukken en zal geen aparte visie hiervoor opstellen. Het verduurzamen van de eigen mobiliteit is beperkt beïnvloedbaar.
4.6.7.2 Daar waar mogelijk het aanschaffen van duurzame voertuigen in ons eigen wagenpark.		Daar waar mogelijk worden elektrische voertuigen aangeschaft. Als dit niet mogelijk is, wordt op de schone dieselvariant GTL gereden.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.8 Vanaf 2026 voldoen alle nieuwbouwprojecten minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
4.6.9 Vanaf 2026 voldoen alle ontwikkelingen in de openbare ruimte minimaal aan het convenant klimaatadaptief bouwen en aan de wettelijke verplichtingen.
4.6.10 Vanaf 2026 wordt het gemeentelijk vastgoed bij verbouwing of herinrichting klimaatadaptief gerealiseerd (conform convenant Klimaatadaptief bouwen).

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.8.1 Opstellen van de handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen inclusief toetsingskader		De handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen is afgerond. Momenteel wordt onderzocht op welke wijze het toetsingskader opgesteld kan worden en geborgd in het proces van toetsing van ruimtelijke plannen.
4.6.8.2 Klimaatbestendig bouwen en inrichten meenemen in de prestatieafspraken met woningcorporaties		In overleg met de woningcorporaties wordt bepaald welke prestatieafspraken worden gemaakt naar aanleiding van de resultaten uit de gemeentelijke klimaatstresstesten en risicodialogen. Als hier afspraken over worden gemaakt, dan worden deze afspraken opgenomen in de prestatieafspraken van 2027.
4.6.8.3 Klimaatadaptatie in gemeente Zuidplas wordt geactualiseerd in de update van de omgevingsvisie.		De visie voor klimaatbestendigheid wordt geactualiseerd en meegenomen in de scenario's van de Omgevingsvisie, welke begin 2027 worden voorgelegd aan de raad. Vaststellen van de definitieve Omgevingsvisie staat gepland voor eind 2027.
4.6.9.1 Uitvoeren van de gemeentelijke stresstesten, inclusief risicodialoog en adaptatiestrategie		Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) heeft als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. In het Deltaprogramma staan taken die gelden voor gemeenten, zoals het uitvoeren van de klimaatstresstesten. De eerste stap, het in beeld brengen van de knelpunten en kwetsbaarheden is in 2025 afgerond (B 1883). Het doel van de risicodialogen is om scherp te krijgen in welke mate de knelpunten en kwetsbaarheden daadwerkelijk een risico vormen of als probleem worden ervaren en welke urgentie deze kwetsbaarheden hebben. Gekozen is om de risicodialogen regionaal en lokaal uit te voeren. Inmiddels zijn deze risicodialogen afgerond voor de thema's hitte, droogte, wateroverlast en overstromingsrisico. De uitkomsten van de risicodialogen vormen de basis voor de adaptatiestrategie waar in de tweede helft van 2026 mee wordt gestart.
4.6.9.2 De handreiking klimaatbestendig bouwen en ontwerpen implementeren in de DIOR		Deze inspanning wordt opgepakt zodra de handreiking klimaatadaptief bouwen is opgesteld (zie 4.6.8.1).

4.6.10.1 Convenant klimaatadaptief bouwen implementeren in de Nota Vastgoed.		Klimaatadaptatie is opgenomen in de Nota Vastgoed welke in februari 2026 is vastgesteld door de raad. Hiermee is de inspanning behaald.
<i>Voorstel tot laten vervallen van bovenstaande inspanning</i>		

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
4.6.11 In 2030 is een versterking van de biodiversiteit te zien ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
4.6.11.1 Het versterken van de biodiversiteit in gemeente Zuidplas wordt opgenomen in de update van de omgevingsvisie		De visie voor biodiversiteit wordt geactualiseerd en meegenomen in de scenario's van de Omgevingsvisie, welke begin 2027 worden voorgelegd aan de raad. Vaststellen van de definitieve Omgevingsvisie staat gepland voor eind 2027.
4.6.11.2 De regels voor natuurinclusief bouwen worden zo snel als mogelijk opgenomen in het omgevingsplan		De conceptregels voor natuurinclusief bouwen en inrichten zijn gereed voor de wijziging van het omgevingsplan. De regels worden juridisch getoetst en volgen verder de planning van het omgevingsplan wat wordt vastgesteld eind 2026 of begin 2027.
4.6.11.3 Opstellen van een strategie inclusief uitvoeringsagenda voor het versterken van de biodiversiteit op basis van de uitkomst van de biodiversiteit nulmeting		De resultaten van de biodiversiteit nulmeting (B 1836) vormen de basis voor de te ontwikkelen strategie en uitvoeringsagenda. Op dit moment vindt de voorbereiding plaats om te komen tot een integrale aanpak, waarbij de benodigde middelen en kaders in kaart worden gebracht.
4.6.11.4 Onderzoeken van de mogelijkheden van transitie naar een ecologisch verantwoord beheer en inrichting op basis van de uitkomst van de biodiversiteitsnulmeting		Uit de biodiversiteit nulmeting zijn diverse maatregelen en adviezen gekomen op welke wijze het maaibeheer kan worden aangepast om de biodiversiteit te versterken. Onderzocht wordt op welke wijze ecologisch beheer breder kan worden toegepast binnen de gemeente.

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling bedragen * € 1.000					
	2026	2027	2028	2029	2030
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	441	631	535	530	526
Begroting 2027 ODMH - milieutaken	-	-88	-88	-88	-88
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	1	3	5	-0	-4
Landschapkaart (Landschappelijk Zuidplas)	-180	-	-	-	-
Budget neutraal	620	716	618	618	618
4.2: Wonen en Omgevingswet	-64	-33	-31	-35	-39
Begroting 2027 ODMH - vergunning taken	-	-35	-35	-35	-35
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	1	2	4	-0	-4
Budget neutraal	-65	-	-	-	-
4.3: Economie	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
4.4: Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
4.5: Gebiedsontwikkeling	-4.754	-8.151	-5.018	-1.877	-1.601
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	-5.739	-9.136	-6.003	-2.862	-2.585
Budget neutraal	985	985	985	985	985
4.6 Duurzaamheid en klimaatadaptatie	-3.351	-3.294	-3.294	-3.294	-3.294
Voorlopige reservering (extra lasten n.a.v. extra baten Decembercirculaire energietransitie, §	-3.294	-3.294	-3.294	-3.294	-3.294
Toevoegen extra middelen 2025+2026 aan Lokale Isolatie Aanpak	-57	-	-	-	-
Totaal	-7.728	-10.847	-7.808	-4.676	-4.408
- = nadeel / + = voordeel					

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), Milieu – Begroting 2027 e.v.

De ODMH heeft haar nieuwe programmabegroting 2027 gepresenteerd. Door de huidige loon- en prijsontwikkelingen zullen de kosten vanaf 2027 toenemen conform de programmabegroting 2027 ODMH voor het thema Milieu. De gemeentelijke begroting is hier nog niet op bijgesteld. Wij stellen u dan ook voor de begroting hierop aan te passen. Dit resulteert in een nadeel van € 88.000 vanaf 2027.

De toename van de deelnemersbijdrage komt door de onderstaande oorzaken:

1. De prijsindexatie voor het jaar 2027, welke is opgeknipt in een index voor de beloning van werknemers en in een index voor materieel. Respectievelijk bedragen deze 4,53% en 2,6%. In deze indexcijfers zijn correcties meegenomen voor de jaren 2025 en 2026. Op basis van langjarige gemiddelden is een gewogen indexcijfer bepaald. Dit gewogen indexcijfer bedraagt 4,15%.
2. De prijsindexatie vanaf 2027, welke is opgeknipt in een index voor de beloning van werknemers en in een gewogen index vanuit de provincie voor gemeenschappelijke regelingen voor personele en materiele lasten. Respectievelijk bedragen deze 4,53% en 3,7%.
3. De verhoging van het uurtarief voor 2027. Dit is vastgesteld op basis van het gehanteerde uurtarief voor 2026, vermeerderd met de reguliere indexering conform het advies van de bestuurlijke werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR). De geadviseerde indexatie voor 2027 bedraagt 4,53% voor beloning werknemers en 2,6% voor netto materieel. Voor de ODMH levert dit een gewogen index op van 4,15%.

Structureel nadeel op de lasten van € 88.000 vanaf 2027

Actualisatie taakveld 0.5 Treasury/ rente Zomernota 2026

Dit betreft mutaties op verschillende begrotingsproducten. Een algemene toelichting is te vinden onder programma Financiële producten.

Landschapkaart (Landschappelijk Zuidplas)

Het polderlandschap in Zuidplas staat onder grote druk. De groeiopgave van Cortelande, de wens de identiteit van de verschillende dorpen te behouden, het vertragen van bodemdaling en het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen in het Restveen gebied en de energietransitie zijn slechts enkele stukjes van een ingewikkelde ruimtelijke puzzel. Voor de opgave Landschappelijk Zuidplas is het van belang dat we komend jaar kunnen werken aan een sterk landschappelijk verhaal dat als drager fungeert van de verschillende ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Zuidplas. En om financiering te organiseren voor de ontwikkeling van landschap, recreatie en natuur. Eén van de mogelijkheden om dit te doen is het aanvragen van de EU-subsidie. De aanvraag voor de vierde financieringsronde van het EUI, European Urban Initiative wordt in juni aangevraagd en eind 2026 op beslist. Het brede landschappelijke verhaal wordt gedurende dit jaar opgesteld om de eventuele EU-subsidie gericht in te kunnen zetten voor projecten die hieraan bijdragen. . Om het brede landschappelijke verhaal op te kunnen stellen met onze stakeholders en een uitvoeringsagenda te kunnen opstellen hiervoor is een incidenteel budget van € 180.000 in 2026 benodigd.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 180.000 in 2026

Product 4.2 Wonen

GR Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH), BWT – Begroting 2027 e.v.

De ODMH heeft haar nieuwe programmabegroting 2027 gepresenteerd. Door de huidige loon- en prijsontwikkelingen zullen de kosten vanaf 2027 toenemen conform de programmabegroting 2027 ODMH voor het thema Bouw- en woningtoezicht. De gemeentelijke begroting is hier nog niet op bijgesteld. Wij stellen u dan ook voor de begroting hierop aan te passen. Dit resulteert in een nadeel van € 35.000 vanaf 2027.

*Structureel nadeel op de lasten van € 35.000 vanaf 2027**Actualisatie taakveld 0.5 Treasury/ rente Zomernota 2026*

Dit betreft mutaties op verschillende begrotingsproducten. Een algemene toelichting is te vinden onder programma Financiële producten.

Product 4.3 Economie

Geen mutaties

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Het financieel voorstel voor "onderzoek aanleg vijf nieuwe bushaltes Nieuwerkerk" is opgenomen onder product 5.1 Beheer Buitenruimte.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling*Actualisatie taakveld 0.5 Treasury/ rente Zomernota 2026*

Dit betreft mutaties op verschillende begrotingsproducten. Een algemene toelichting is te vinden onder het programma Financiële producten.

Product 4.6 Duurzaamheid*Voorlopige reservering (extra lasten n.a.v. extra baten Decembecirculaire energietransitie)*

Bij de Decembecirculaire 2025 werd bekend dat Zuidplas extra middelen voor energietransitie en het aardgasvrij maken van diverse projecten krijgt toegekend. Deze middelen zijn via het Gemeentefonds uitgekeerd. Middels deze voorlopige reservering ramen we alvast de lasten op het product Duurzaamheid. Dat levert een nadeel van € 3.294.000 structureel vanaf 2026 op dit product. Hier staat een even hoog voordeel op de baten op product 6.1 tegenover, waardoor dit per saldo budgettair neutraal in de begroting is opgenomen.

*Structureel nadeel op de lasten van € 3.294.000 vanaf 2026**Toevoegen extra middelen 2025 + 2026 aan Lokale Isolatie Aanpak*

Bij de Decembecirculaire 2025 zijn er extra middelen toegekend voor energietransitie. Dat was € 19.000 in 2025 en € 38.000 in 2026, in totaal € 57.000. Deze middelen zullen wij in 2026 gaan inzetten voor de lokale aanpak van isolatie. Dat levert een nadeel van € 57.000 in 2026 op dit product op. Hier staat een voordeel van € 38.000 in 2026 op product 6.1 tegenover. De € 19.000 is reeds in 2025 ontvangen.

Incidenteel nadeel op de lasten van € 57.000 in 2026

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Inleiding

Beheer en instandhouding van de openbare ruimte en voorzieningen staat onder druk. Stijgende prijzen, niet beschikbare capaciteit in de markt en gebrek aan technisch personeel zijn factoren die er, in combinatie met toenemende eisen aan de uitvoering, voor zorgen dat de uitvoering van werkzaamheden vertraagt. Dit zorgt ervoor dat de realisatie van ambities ten aanzien van de buitenruimte onder druk staat. De focus verschuift onder druk van genoemde omstandigheden en financiële druk richting het zo veel mogelijk behouden van wat we hebben en het borgen van de veiligheid en functionaliteit.

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk. Deze kwaliteiten dragen bij aan de dorpsbeleving en uitstraling waar Zuidplas voor staat. De buitenruimte is meer dan een fysieke ruimte tussen gebouwen; het is de leefomgeving waar inwoners dagelijks wonen, reizen, spelen, ontspannen en elkaar ontmoeten. Een goed ingerichte en onderhouden buitenruimte bevordert de veiligheid, gezondheid en het welzijn van bewoners en versterkt de sociale samenhang in wijken en dorpskernen.

Uitgangspunt blijft het op orde houden van de basis: een bereikbare, veilige en functionele inrichting van straten, plantsoenen, pleinen, voorzieningen en maatschappelijk vastgoed zoals scholen, sportaccommodaties en gemeenschapshuizen. Ook het beheer van afval en reiniging speelt een cruciale rol bij het behouden van een schone en aantrekkelijke leefomgeving. Dit omvat het regelmatig legen van afvalbakken, het ophalen van huishoudelijk afval en het zorgen voor een nette openbare ruimte zonder zwerfafval.

De buitenruimte wordt echter steeds meer geconfronteerd met veranderende omstandigheden, zoals intensiever gebruik, verouderende infrastructuur en extremere weersomstandigheden. Deze ontwikkelingen vragen om een integrale aanpak waarbij niet alleen de huidige staat, maar ook de toekomstbestendigheid van de buitenruimte en voorzieningen bepalend zijn voor de gekozen aanpak. Dit betekent dat bij onderhoud en beheer vaker wordt gekeken naar slimme combinaties van vervanging, herinrichting en verbetering, zodat Zuidplas ook op langere termijn beschikt over een openbare ruimte die aansluit bij de behoeften van inwoners en voldoet aan wettelijke en maatschappelijke eisen.

In 2025 zijn voor het eerst technische beheerplannen vastgesteld voor de verschillende onderdelen van de openbare ruimte. Deze plannen bieden een helder en samenhangend kader voor het beheer en onderhoud in de komende jaren. Hierin is niet alleen inzichtelijk gemaakt wat de huidige kwaliteit en staat van de buitenruimte is, maar ook welke inspanningen nodig zijn om deze op het gewenste niveau te houden en waar nodig te verbeteren. De beheerplannen onderstrepen het belang van een kwalitatief goede uitvoering van beheer, waarbij structurele aandacht voor onderhoud, tijdige vervanging en doelgerichte investeringen centraal staan. Daarnaast maken zij concreet welke opgaven er op de gemeente afkomen, zowel op korte als langere termijn. Daarmee vormen de beheerplannen een belangrijke kapstok voor de verdere ontwikkelingen, zij geven richting aan de keuzes die nodig zijn om de openbare ruimte van Zuidplas toekomstbestendig, veilig en aantrekkelijk te houden.

Ontwikkelingen

De ontwikkeling van de openbare ruimte

Hoewel de beheerplannen een belangrijke stap vormen in het structureren en richting geven aan het beheer van de openbare ruimte, hebben deze nog niet alle nieuwe ontwikkelingen kunnen omvatten. De plannen zijn opgesteld op basis van de inzichten en omstandigheden op dat moment, terwijl de dynamiek in de fysieke leefomgeving onverminderd doorgaat. Nieuwe maatschappelijke opgaven, technologische ontwikkelingen en veranderende wet- en regelgeving zorgen ervoor dat aanvullende keuzes en accenten nodig blijven. Vooruitkijkend naar 2026 dienen zich dan ook verschillende ontwikkelingen aan die van invloed zijn op het beheer en de inrichting van de openbare ruimte.

De openbare ruimte van Zuidplas staat voor steeds complexere uitdagingen. De verouderende assets die richting het einde van hun technische levensduur bewegen vragen om aanpassing van beheer en inrichting. Daarnaast neemt de kans op calamiteiten of onvoorspelbare situaties toe door verslechterende kwaliteit van elementen in de buitenruimte. Denk hierbij aan losliggende verharding, instabiele speeltoestellen of defecte verlichting. Om de veiligheid te kunnen waarborgen en tegelijk niet te vroeg te vervangen, worden inspecties geïntensiveerd en moet in sommige gevallen versneld worden ingegrepen. Door jaarlijks te inspecteren ontstaat de mogelijkheid om assets, welke anders afgekeurd zouden worden, nog een of twee jaar langer te behouden, omdat de achteruitgang van de assets nauwkeuriger bijgehouden wordt.

Ambities en uitvoerbaarheid

Binnen de openbare ruimte staat een groot aantal ambities en beleidsdoelstellingen. Deze ambities dragen bij aan een veilige, bereikbare en kwalitatief hoogwaardige leefomgeving. In de praktijk staat de uitvoering van deze ambities onder druk door beperkte beschikbare middelen en capaciteit. Hierdoor ontstaat spanning tussen wat beleidsmatig wordt beoogd en wat daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Dit vraagt om scherpe keuzes in prioritering en een realistische afstemming tussen beleid en uitvoering.

Voor projecten op het gebied van mobiliteit en verkeersveiligheid binnen het beheer van de openbare ruimte zijn in 2026 geen aanvullende middelen beschikbaar. Integraal werken op het gebied van verkeer, mobiliteit en veiligheid is daarmee dit jaar financieel niet gedekt binnen bestaande projecten. De omvang van dit knelpunt wordt inzichtelijk gemaakt en meegenomen in de voorbereiding van de begroting 2027.

Participatie in de buitenruimte

De betrokkenheid van inwoners en stakeholders bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte neemt verder toe. Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties moeten steeds vaker actief worden betrokken bij planvorming, uitvoering en beheer. Dit vraagt om een andere rol van de gemeente als regisseur en facilitator. Participatie brengt ook uitdagingen met zich mee, zoals het afwegen van uiteenlopende belangen, het managen van verwachtingen en het borgen van kwaliteit en continuïteit in het beheer. Een zorgvuldige en transparante participatieaanpak blijft daarom essentieel om tot gedragen en uitvoerbare oplossingen te komen. De uitvoering zal zowel capaciteit als middelen van de gemeente vragen.

Gelet op de gemeentebrede financiële opgave, zijn voor 2026 geen aanvullende budgetten opgenomen voor participatie binnen projecten in de openbare ruimte. Het gaat hierbij om participatietrajecten die een aanvullend budget vereisen. Deze trajecten worden in 2026 niet opgestart. Reguliere communicatie en informatieverstrekking aan bewoners blijft plaatsvinden binnen de bestaande budgetten. De kosten voor de aanvullende trajecten worden nader in beeld gebracht. Bij de begroting 2027 wordt een voorstel gedaan om hierin structureel te voorzien

Staalslakken in de openbare ruimte

In de openbare ruimte is in het verleden op verschillende locaties gebruikgemaakt van staalslakken als funderingsmateriaal. Recente inzichten en onderzoeken hebben geleid tot verhoogde aandacht voor de mogelijke milieueffecten van dit materiaal, met name ten aanzien van uitloging en de invloed op bodem- en waterkwaliteit. Dit vraagt om een zorgvuldige omgang met bestaande toepassingen en een gedegen afweging bij eventuele nieuwe toepassingen. Gemeenten worden hierbij geconfronteerd met aanvullende onderzoeks- en beheervraagstukken, zoals het in kaart brengen van locaties waar staalslakken zijn toegepast en het monitoren van mogelijke effecten. Indien nodig worden maatregelen getroffen om risico's te beperken. Deze ontwikkeling kan leiden tot extra onderzoeks- en beheerkosten en vraagt om afstemming met relevante wet- en regelgeving en betrokken partijen.

Brandstof- en materiaaltoeslagen

De ontwikkelingen rondom brandstof- en materiaalkosten blijven onzeker en zijn onderhevig aan externe marktomstandigheden. Verwacht wordt dat prijsfluctuaties in de komende periode van invloed kunnen zijn op de uitvoering van beheer- en onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte. Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk in welke mate deze ontwikkelingen zich zullen voordoen en welke impact dit zal hebben op lopende en toekomstige werkzaamheden. Dit maakt dat het op dit moment nog niet mogelijk is om hier concreet op te sturen. De ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd, zodat op het moment dat meer duidelijkheid ontstaat, passende maatregelen kunnen worden overwogen en getroffen. Hiermee wordt beoogd tijdig in te kunnen spelen op eventuele financiële en uitvoeringsrisico's.

De Beheerplannen en Beheerstrategie

Tot slot: Conform de vastgestelde beheerplannen wordt nu het onderhouds- en investeringsbudget richting 2030 bijgesteld.. Daaropvolgend wordt een beheerstrategie opgesteld die richting geeft aan de wijze waarop het beheer in de komende jaren wordt uitgevoerd. Deze strategie vertaalt de ambities en opgaven uit de beheerplannen naar concrete uitgangspunten voor onderhoud en vervanging. De beheerstrategie biedt daarbij houvast in het maken van keuzes rondom onderhoudsniveaus, het benutten van koppelkansen tussen verschillende werkzaamheden en het inspelen op belangrijke ontwikkelingen in de buitenruimte. Hiermee ontstaat een samenhangende en doelgerichte aanpak die bijdraagt aan een efficiënte inzet van middelen en een toekomstbestendige inrichting van de openbare ruimte.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?		
5.1.1 In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we daar waar mogelijk de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.		
5.1.2 Vanaf 2024 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.		
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording

5.1.1.1 Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		Deze inventarisatie is nog niet gestart.
5.1.1.2 In 2025 start fase II van de Groenblauwe Zone en de daarbij benodigde planologische en ruimtelijke stappen te nemen.	De ambtelijke inzet voor fase II is gedekt via de reeds beschikbaar gestelde middelen uit de reserve PRO.	Fase 1 gaat in kwartaal 3 van start. Dit betreft de verlegging van het fietspad. De plankosten voor fase 1 zijn gedekt uit een bijdrage van projectbureau Westergouwe, voor fase II zijn nog geen middelen beschikbaar.
5.1.2.1 In 2026 zetten we in op behouden van de bestaande ruimte voor ecologie, spelen en sporten in de openbare ruimte.		In 2026 worden in totaal 13 speeltuinen gereconstrueerd. De inhoudelijke onderbouwing van deze werkzaamheden is nader uitgewerkt bij inspanning 5.1.3.1.
5.1.2.2. <u>Toevoegen van een inspanning:</u> In 2026 zetten we in op het onderzoeken van de mogelijkheden tot het hergebruiken van grondstoffen zoals bermgrasmaaisel als bouw materiaal en bodemproduct, om hiermee een mogelijke besparing te realiseren binnen het groen.		Deze ontwikkeling bevindt zich momenteel nog in de onderzoeks- en ontwikkelfase, waarbij de technische en financiële voordelen op dit moment nog niet volledig inzichtelijk kunnen worden gemaakt. De aannemer levert een deel van het bermmaaisel aan Greenhub Zuid-Holland. Dit samenwerkingsverband richt zich op de ontwikkeling van een grondstoffenketen op basis van bermmaaisel, met toepassingen zoals isolatiemateriaal. Naar verwachting zullen in het vierde kwartaal van 2026 de eerste resultaten zichtbaar worden.
5.1.2.3 Vanaf 2026 zal waar mogelijk minder verharding of waterdoorlatende verharding worden toegepast om hittestress en wateroverlast te minimaliseren.		Het streven is om bij alle speeltuinen die in 2026 worden gereconstrueerd een schaduwpercentage van circa 40% tot 60% te realiseren, teneinde hittestress te beperken en het gebruikscomfort te vergroten. Daarnaast worden deze speeltuinen, waar mogelijk, voorzien van natuurlijke afwateringsoplossingen, waarmee wordt bijgedragen aan het verminderen van wateroverlast en het versterken van een klimaatbestendige inrichting van de openbare ruimte. Daarnaast zullen verschillende projecten worden voorzien van waterdoorlatende parkeerplaatsen.

5.1.2.4 <u>Toevoegen van een inspanning:</u> Vanaf 2026 wordt ingezet op het vergroten van de waterberging in de openbare ruimte		De uitbreiding zal in verschillende projecten in 2026 worden gewaarborgd. In de najaarsnota zal een update volgen in welke projecten dit toegepast wordt.
---	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.3 Het behouden van een minimaal niveau aan speel- en beweegaanleidingen in de buitenruimte.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.3.1 In 2026 zullen er 15 speeltuinen worden gereconstrueerd in samenspraak met de inwoners.		In 2026 zullen de volgende speeltuinen worden gereconstrueerd: • De Populier NWK • De Donau 59 en Donau 137 NWK • De Sportlaan MRD • De Dr.v.Westendorpstraat MRD • De Klutendreef MRD • De Zwaluwhof MRD • De Rietgorst MRD • De Pijlkruis MRD • De Prinses Beatrixstraat (speeltuin) MRD • De Wollefoopenweg ZVH • De Klaproosstraat MKP • De Moerhageplantsoen MKP

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.1.4 Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.4.1 Het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas zal in 2026 geactualiseerd worden. Het opgaveplan zorgt voor een integrale aanpak voor recreatie, natuur en groen voor geheel Zuidplas.		In 2026 wordt er gestart met een actualisatie van het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas. Dit zal in combinatie gaan met het opstellen van het gebiedsplan vanuit het nationaal programma

		landelijk gebied, geïnitieerd door de Provincie en start voor de zomer.
5.1.4.2 Oplevering van een Groenstructuurplan. Deze zal naar verwachting in Q3 2025 aan de raad gepresenteerd worden. <i>Voorstel aanpassing inspanning:</i> In 2026 zal de nieuwe groenstructuurvisie worden geïmplementeerd binnen de organisatie.		Oplevering van een Groenstructuurplan. In 2026 wordt onderzocht hoe de verschillende beleidsvelden en toekomstige landschappelijke ontwikkelingen kunnen worden opgenomen in een Groenstructuurvisie (tot 2050 en 2100). Dit betekent ook dat hierin verschillende scenario's over het toekomstige landschap worden opgenomen. Op basis van de Groenstructuurvisie wordt een uitvoeringsprogramma in de vorm van een Groenstructuurplan opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma zal waarschijnlijk in Q2 2027 aan de raad worden gepresenteerd.
5.1.4.4 In het kader van het nationaal programma landelijke gebied wordt in opdracht van de provincie en in samenwerking met HHSK, Gouda en Waddinxveen gewerkt aan een gebiedsplan Zuidplas en omgeving. Dit gebiedsplan geeft mogelijkheden voor aanvullende dekking vanuit de provincie en het Rijk op de landschappelijke opgaven.		Er is nog geen gebiedsplan opgesteld voor Zuidplas in zijn geheel. Voor de zomer besluit GS van de Provincie over het vervolg van de gebiedsgerichte aanpak. Insteek is dat er alsnog een gebiedsplan wordt opgesteld voor Zuidplas, waarmee dit jaar gestart wordt.
5.1.4.5 Binnen de verleende subsidie wordt gewerkt aan de realisatie natuur in het Restveengebied en van het fietspad Restveen- Groen Blauwe Zone.		De eerste boerensessie heeft op 20 januari plaats gevonden. Er is naar aanleiding daarvan besloten om scenario's op te stellen die mogelijk invulling kunnen geven aan het perspectief voor boeren.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

- 5.1.5 We stellen in 2026 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.
- 5.1.6 In 2026 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.1.5.1 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 verwerken we de toetsingscriteria op basis van het staande beleid van Zuidplas en de ambities en worden deze verankerd in de beheerstrategie		De beheerstrategie zal dienen als toetsingskader voor de uitvoering en beoordeling van beheer, onderhouds- en reconstructiewerkzaamheden. De raad zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 worden geïnformeerd over de voortgang en de resultaten.

5.1.5.2 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 wordt ingezet op het hergebruiken van materialen binnen de projecten en de bouwplannen om duurzaam werken, het behoud van het karakter te stimuleren en daarmee een kleine financiële besparing te realiseren.		In 2026 zijn nog geen uitvoeringsprojecten gestart waarbij hergebruik kan worden gerapporteerd. Wel zijn diverse onderhoudswerkzaamheden voorzien waarin hergebruik zal worden toegepast. De raad zal hierover in de najaarsnota nader worden geïnformeerd.
5.1.6.1 <i>Toevoegen van een inspanning:</i> In 2026 wordt gestart met het onderzoeken en opstarten van het traject om 60 volgroeide bomen te verplaatsen zodat deze behouden kunnen worden en kap voorkomen kan worden.		Het onderzoek naar de mogelijkheden voor het verplanten van de bomen is inmiddels afgerond. Hieruit blijkt dat verplanting niet haalbaar is. De betreffende bomen hebben een zodanige omvang dat inzet van zwaar materieel noodzakelijk is. De locatie is hiervoor echter onvoldoende bereikbaar en niet geschikt, mede vanwege de beperkte ruimte voor de uitvoering van de werkzaamheden. Ook zijn met dit traject aanzienlijke kosten gemoeid. Op basis hiervan is besloten het traject voor het verplaatsen van de bomen in 2026 niet verder op te starten.

Verbonden partijen

Recreatieschap Rottemeren

De provinciale subsidie voor het beheer van recreatiegebieden heft een positieve invloed op de begroting van het recreatieschap Rottemeren. In 2026 werkt het recreatieschap naast het beheren van de gebieden aan de uitvoeringsprojecten die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Naar aanleiding van een verkenning die heeft plaatsgevonden, naar een fietspad dat het Rottemerengebied met Bentwoud zou verbinden langs het Verlengde Molengangenpad, zijn extra onderzoeken aangevraagd door de Raad.

Deze extra onderzoeken hebben er niet toe geleid dat de fietsverbinding aan het Verlengde Molengangenpad is gerealiseerd. De gemeente Zuidplas heeft besloten deze extra onderzoeken zelf te betalen.

Recreatieschap Hitland

De begroting van het recreatieschap Hitland laat geen bijzonderheden zien. In 2026 werkt het recreatieschap naast het beheren van de gebieden aan de uitvoeringsprojecten die zijn vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

Circulariteit en duurzaam materiaalgebruik

Circulariteit krijgt een steeds prominenter plaats binnen het beheer en de inrichting van de openbare ruimte. Bij onderhouds- en reconstructiewerkzaamheden wordt in toenemende mate ingezet op het hergebruik van vrijkomende materialen, zoals bestrating, funderingsmaterialen en straatmeubilair. Dit draagt bij aan het verminderen van grondstoffengebruik en CO₂-uitstoot. Tegelijkertijd vraagt circulair werken om een andere manier van plannen, inkopen, registreren en uitvoeren, waarbij inzicht in materiaalstromen en kwaliteit van herbruikbare materialen essentieel is. Ook binnen aanbestedingen en contractvorming wordt circulariteit steeds vaker als uitgangspunt gehanteerd. Deze ontwikkeling leidt tot duurzamer beheer, maar vraagt ook om verdere professionalisering van processen en samenwerking met marktpartijen. De eerdere bezuiniging op de beleidsmatige inzet voor circulariteit heeft deze ontwikkeling echter afgeremd. Zowel de verdere professionalisering van processen als de beleidsinhoudelijke doorontwikkeling zijn hierdoor stilgevallen. Dit betekent dat de gemeente op dit moment niet de stappen kan zetten die nodig zijn om circulair werken structureel te verankeren in beheer en samenwerking met marktpartijen.

Digitalisering van processen en gegevensuitwisseling

Binnen de afvaldienstverlening wordt ingezet op verdere digitalisering en optimalisatie van processen. Zo wordt ingezet op het gebruik gemaakt van het route-optimalisatiesysteem Jewel, waarmee routes beter overdraagbaar worden gemaakt, inzicht ontstaat in gereden routes en optimalisaties kunnen worden doorgevoerd. Dit draagt bij aan een efficiëntere en transparantere uitvoering van de dienstverlening.

Daarnaast wordt het betaalsysteem gemoderniseerd en verder gedigitaliseerd, met als doel het minimaliseren van fouten en het beperken van financiële verliezen. Ook is de gegevensuitwisseling tussen Cyclus, RBG en de gemeente Zuidplas geoptimaliseerd. Hierbij zijn de geldende wettelijke voorschriften zorgvuldig vastgelegd, in afstemming met de privacy officer (PO).

Deze ontwikkelingen dragen bij aan een betrouwbare, efficiënte en toekomstbestendige inrichting van de afvaldienstverlening, waarbij transparantie en gegevensbescherming centraal staan.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Bevorderen circulariteit, afvalinzameling en ontwikkeling.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?
5.2.1 Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.
5.2.2 In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).
5.2.3 Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.
5.2.4 In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 15% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.

Effectindicator	Realisatie 2021 (nulmeting)	Realisatie 2023	Begroting 2024	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Zomernota 2026	
5.2.2 Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.			128 kg restafval	100 kg restafval	100 kg restafval	Nog geen resultaten	
5.2.3 Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.			Max. 5	Max. 3	max. 3	Nog geen resultaten	
5.2.4 Daling grof restafval	n.v.t.			10%		15%	Nog geen resultaten	

*De cijfers worden jaarlijks in maart geactualiseerd over het voorgaande jaar.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.2.4.1 In 2026 zal ingezet worden op het project “Afvalscheiding effectiever en eenvoudiger maken”		De raad zal in het tweede kwartaal via een informatieavond worden geïnformeerd over de actuele ontwikkelingen op het gebied van afvalscheiding. Tijdens deze bijeenkomst zal tevens het bijbehorende projectplan worden gepresenteerd en toegelicht.
5.2.4.2 In 2026 zal ingezet worden op het project “Papierinzameling organiseren op een effectieve en een arbotechnisch veilige wijze”		Het streven is dat per 1 januari 2027 alle minicontainers en ondergrondse containers voor OPK volledig door Cyclus zijn uitgezet. In dit kader zal een communicatietraject worden opgestart, dat in samenhang en afstemming met inspanning 5.2.4.8 gezamenlijk zal worden uitgevoerd.
5.2.4.3 In 2026 zal ingezet worden op het project “Grof restafval verminderen via ontwikkeling demontagebedrijf Prioriteiten met een intern karakter”		De doelstelling om de hoeveelheid grof restafval te reduceren blijft onverminderd van kracht. In aanvulling op de bestaande inzamelstroom voor demontagegoederen zal de mobiele milieustraat worden ingezet in de verschillende kernen. Naar verwachting zal deze in het tweede kwartaal van 2026 voor het eerst in gebruik worden genomen. Daarnaast wordt onderzocht welke inzamelmethode het meest doelmatig en kostenefficiënt is voor de verwerking van grof restafval.
5.2.4.4 In 2026 zal ingezet worden op het project “Onderhoud en eigendom van inzamelmiddelen onderbrengen bij Cyclus”		Het streven is om de betonputten over te dragen aan Cyclus. Dit zijn de ondergrondse constructies waarin de inzamelcontainers worden geplaatst. Het doel hiervan is het beheer van de verschillende inzamelmiddelen te centraliseren. Hierdoor kan het beheer op een meer integrale en efficiënte wijze worden uitgevoerd.
5.2.4.5 In 2026 zal ingezet worden op het project “Onderzoek en uitvoering toekomst afvalbrengstation(s)”		Het onderzoek is in 2025 gestart. Het programma van eisen zal naar verwachting in het derde kwartaal van 2026 worden afgerond. De

		resultaten van het onderzoek worden naar verwachting in het tweede kwartaal van 2027 beschikbaar gesteld.
5.2.4.6 In 2026 zal ingezet worden op het project “Evaluatie taakverdeling Buitendienst en Cyclus ”		Dit project bevindt zich momenteel in de uitvoeringsfase. De bijbehorende evaluatie zal naar verwachting in het derde kwartaal 2026 worden afgerond.
5.2.4.7 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrengstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Momenteel wordt onderzoek uitgevoerd naar een nieuwe locatie voor een afvalbrengstation (ABS). De huidige locatie biedt beperkte mogelijkheden, onder meer vanwege de beperkte omvang en het ontbreken van ruimte voor innovaties. Hierdoor ligt de nadruk op het zo efficiënt en zorgvuldig mogelijk beheren van de bestaande situatie. Daarnaast wordt ingezet op het op peil houden van de kennis en vaardigheden van de medewerkers, zodat zij goed kunnen inspelen op de geldende wet- en regelgeving en inwoners adequaat kunnen ondersteunen bij het scheiden van afval.
5.2.4.8 Vanaf 2026 worden nieuwe en huidige inwoners actief geïnformeerd over het afval en het afvalscheiding traject binnen de gemeente Zuidplas.		De inrichting van het informatiepakket bevindt zich momenteel in de uitvoeringsfase. Naar verwachting zal in de periode van het tweede tot en met het derde kwartaal 2026 worden gestart met het aanbieden van een vernieuwd informatiepakket aan de inwoners.

Verbonden partijen

Cyclus

Cyclus is een overheidsNV, waarbij de gemeente één van de aandeelhouders is. De gemeentelijke aandeelhouders hebben Cyclus opgericht om schaalvoordelen te realiseren bij de inzameling, beheer van inzamelmiddelen zoals ondergrondse containers en verwerking van afval en grondstoffen. De “klantgemeenten” betalen Cyclus naar rato van de afgenomen diensten. Met Cyclus is een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten waarin de te leveren diensten beschreven staan.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

Begin 2026 (4 februari) heeft de gemeenteraad de [Nota Vastgoed 2026](#) unaniem vastgesteld. Met deze vaststelling is een integraal en actueel beleidskader geïntroduceerd voor het beheer, de exploitatie en de ontwikkeling van het gemeentelijk vastgoed. De nota vormt daarmee het fundament voor een professionele, transparante en toekomstbestendige vastgoedorganisatie.

Met de nieuwe nota zijn belangrijke inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd. Allereerst is een duidelijke visie geïntroduceerd waarin vastgoed expliciet wordt gepositioneerd als middel om maatschappelijke doelen te realiseren, zoals onderwijs, sport, welzijn en cultuur. Daarnaast is de vastgoedportefeuille gestructureerd in drie segmenten: 1) concernhuisvesting, 2) maatschappelijk vastgoed en 3) overig/commercieel vastgoed. Hierdoor kan er gericht gestuurd worden op doel, gebruik en financiële prestaties.

Ook is de sturing op vastgoed fundamenteel aangescherpt. Er wordt gewerkt vanuit een heldere scheiding tussen de rollen van beleid, eigenaar en gebruiker, waardoor transparantie en rolzuiverheid worden vergroot. Tegelijkertijd wordt sterker gestuurd op efficiënt gebruik, bezettingsgraad en het voorkomen van leegstand, inclusief een expliciet afwegingskader voor aanhouden, transformeren of afstoten van vastgoed. Hiermee wordt de portefeuille actief geoptimaliseerd.

Op financieel vlak zijn eveneens belangrijke wijzigingen doorgevoerd. De introductie van kostprijsdekkende huren, gebaseerd op de DCF-methodiek, zorgt voor een transparante en realistische weergave van de werkelijke kosten over de levensduur van vastgoedobjecten. Daarnaast is een systematiek geïntroduceerd waarbij vastgoed bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd, inclusief een egaliseringsreserve waarmee tekorten in de beginfase en overschotten in latere jaren worden verevend. Dit draagt bij aan financiële stabiliteit en voorkomt schommelingen in de begroting.

Verder wordt ingezet op professioneel en data-gedreven beheer, verduurzaming van de portefeuille en het realiseren van een structureel sluitende exploitatie. Dit leidt tot beter inzicht in prestaties, risico's en toekomstige investeringsopgaven, en versterkt de sturingsinformatie voor zowel college als raad.

De voordelen van deze wijzigingen zijn meervoudig. Er ontstaat meer transparantie in de relatie tussen vastgoed en subsidie, een betere onderbouwing van investeringsbeslissingen en een doelmatiger inzet van gemeentelijke middelen. Daarnaast wordt versnippering tegengegaan door één uniform afwegingskader voor de gehele portefeuille, wat leidt tot meer consistentie en bestuurlijke grip.

Met de uitvoering van het vastgoedbeleid wordt tevens concreet invulling gegeven aan de taakstelling van € 325.000, welke vanaf 2027 geëffectueerd zal worden. Door de combinatie van efficiënter gebruik van vastgoed, het reduceren van leegstand, het toepassen van kostprijsdekkende huren en het actief sturen op de omvang en samenstelling van de portefeuille, wordt structureel bijgedragen aan de realisatie van de verschillende maatschappelijke doelen.

Risico- en veiligheidsonderzoek zwemvoorzieningen

Voor de huidige zwembaden, het Polderbad (Nieuwerkerk aan den IJssel) en De Zuidplas (Moordrecht), is aanvullend inzicht nodig in de technische staat en de bijbehorende veiligheidsrisico's mede gezien de leeftijd en het intensieve gebruik van de voorzieningen. In dat kader wordt een risico- en veiligheidsonderzoek uitgevoerd, inclusief een beoordeling van de technische staat en resterende levensduur van de bouwkundige en installatietechnische

onderdelen (te starten met een quickscan / veiligheidsverkenning). De uitkomsten van dit onderzoek worden betrokken bij de verdere afwegingen rondom renovatie of vervanging van de zwembaden. Voor het onderzoek is een budget van € 50.000 geraamd.

Doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?								
5.3.1 Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.								
5.3.2 Medio 2026 voldoet 60% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basis onderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basis onderhoudskwaliteit en onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.								
Effectindicator	Realisatie 2022	Realisatie 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	NL Gemiddelde 2025 (bron locatus)	Zomernota 2026	
5.3.1 Frictieleegstand winkelgebieden		5%	6%		≥ NL gem. (6,2%)	7%	5%	
5.3.2 Basis onderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed		Onbekend	Onbekend		100%		100%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.3.1 Elk halfjaar wordt de leegstand geïntariseerd. Indien deze hoger is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		Het percentage leegstand 5% in Zuidplas is minder ten opzichte van het gemiddelde in Nederland. Hierdoor worden er geen gesprekken geïnitieerd.
5.3.2.1 Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed in Q1 2026. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		Het nieuwe Meerjarenperspectief Vastgoed (MPV) is conform planning in het eerste kwartaal van 2026 opgesteld en aan de raad aangeboden als onderdeel van de jaarstukken 2025. Het MPV fungeert als integraal sturingsinstrument voor de meerjarige ontwikkeling van de vastgoedportefeuille. Door het MPV te koppelen aan de jaarstukken wordt de raad in samenhang geïnformeerd over zowel de gerealiseerde resultaten als de toekomstige financiële en strategische ontwikkelingen binnen het gemeentelijk vastgoed. Hiermee is de inspanning afgerond.

5.3.2.2 In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		De uitvoering van de maatwerkadviezen binnen de vastgoedportefeuille verloopt gefaseerd. Op basis van technische en uitvoeringsgerichte afwegingen is binnen de planning een herschikking van prioriteiten doorgevoerd. Dorpshuis Swanla wordt daarbij met voorrang opgepakt als eerstvolgend te verduurzamen object. Voor De Batavier geldt dat de verduurzaming meer voorbereidingstijd vraagt, waardoor uitvoering op een later moment plaatsvindt.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?

5.3.3 Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en de behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
5.3.3.1 Afronding van de verkenning van de te gebruiken criteria. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		Met het opstellen van de Nota Vastgoed 2026 is de verkenning naar het gebruik van criteria voor multifunctioneel en doelmatig vastgoed afgerond. In lijn met de uitgangspunten uit de nota, waarin vastgoed wordt ingezet als middel om maatschappelijke waarde te realiseren en gestuurd wordt op efficiënt gebruik, bezetting en toekomstbestendigheid, worden bij de ontwikkeling van nieuwe voorzieningen de volgende criteria gehanteerd: het gebruik en de bezetting van gebouwen, de mate van multifunctionaliteit en flexibiliteit van ruimten, het maatschappelijk rendement in relatie tot beleidsdoelen, de financiële haalbaarheid en kostprijsdekkendheid, de ruimtelijke efficiëntie, de toekomstbestendigheid en de wijze waarop governance en gebruiksafspraken zijn ingericht. Deze criteria vormen gezamenlijk een transparant en uniform afwegingskader, waarmee de gemeente stuurt op een doelmatige inzet van vastgoed en een optimale bijdrage aan maatschappelijke opgaven Hiermee is de inspanning afgerond.

5.3.3.2 Actualiseren van de bestaande nota vastgoed. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		De actualisatie van de Nota Vastgoed is afgerond, de nieuwe Nota Vastgoed 2026 is vastgesteld op 4 februari 2026. Hiermee is de inspanning afgerond.
5.3.3.3 Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		Het verkennen van mogelijkheden vindt doorlopend plaats, mede op basis van bijvoorbeeld de gebiedspaspoorten en visie op maatschappelijke voorzieningen.
5.3.3.4 Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden. <u>Voorstel tot laten vervallen van deze inspanning, deze is gerealiseerd</u>		Deze afweging vindt doorlopend plaats en wordt specifiek gemaakt naar mate er sprake is van concretere plannen.

Wat mag het programma fysieke omgeving kosten?

5. Fysieke omgeving bedragen * € 1.000					
	2026	2027	2028	2029	2030
5.1: Beheer buitenruimte	115	585	861	567	-1.631
Extra gladheidsbestrijding	-30	-	-	-	-
Vervangen VRI installatie	-	-2	-2	-2	-2
Vertraging lease gladheidsbestrijding	100	-	-	-	-
Kostenstijging Wegen volgend uit JR2025	-500	-	-	-	-
Actualisatie investeringen openbare ruimte	-	-263	-150	-146	-143
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	46	126	288	-9	-351
Kapitaallasten krediet 50'er jaren buurt (groen)	-	-	-	-	0
Kap. Lasten krediet 50'er jaren buurt(verharding)	-	-	-	-	-63
Begroting 2027 Recreatieschap Hitland	-	-14	-14	-14	-14
Begroting 2027 Recreatieschap Rottemeren (geen kostentoeename)	-	-	-	-	-
Beheerplannen, toename onderhoud	-	-	-	-	-557
Beheerplannen, toename kapitaallasten	-	-	-	-	-1.240
Korte termijn verkeersmaatregelen Swanlaweg	-50	-	-	-	-
Onderzoek lange termijn verkeersmaatregelen Swanlaweg	-100	-	-	-	-
Onderzoek aanleg 5 bushaltes Nieuwerkerk	-90	-	-	-	-
Budget neutraal	739	739	739	739	739
5.2: Afval, riolering en begraven	21	51	124	-4	-126
Actualisatie investeringen openbare ruimte	-	-	-	-	-
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	21	51	124	-4	-126
Kap. lasten krediet 50'er jaren buurt(riolering)	-	-	-	-	-
Budget neutraal	-	-	-	-	-
5.3: Vastgoed	-538	5	36	-29	-93
Quickscan/veiligheidsverkenning zwemvoorzieningen	-50	-	-	-	-
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26	14	32	63	-2	-66
Taakstelling "kosten doorbelasten naar gebruikers" vastgoed	-325	-	-	-	-
Vastgoed projectopdracht nota vastgoed	-150	-	-	-	-
Budget neutraal	-27	-27	-27	-27	-27
Totaal	-402	641	1.021	534	-1.850

- = nadeel / + = voordeel

5.1 beheer buitenruimte

Vervanging VRI installatie (kapitaallasten)

In 2026 wordt er een VRI installatie vervangen aan de Middelweg te MRD. De bestaande investering is niet toereikend en zal met € 25.000 verhoogd moeten worden.

Structureel nadeel van € 2.167 vanaf 2027.

Vertraging lease gladheidsbestrijding

In de Zomernota 2025 is er structureel budget vrijgegeven voor de lease van voertuigen ten dienste van de gladheidsbestrijding. De overstap naar lease van voertuigen heeft vertraging opgelopen, hierdoor ontstaat er een incidenteel voordeel op dit budget.

Incidenteel voordeel van € 100.000 in 2026.

Bijstelling investeringen BOR (kapitaallasten)

De planning van de projecten van de reconstructies openbare ruimte, vragen een aanpassing van de bijbehorende investeringskredieten. Doordat er meer investeringen gedaan worden met een kortere afschrijvingstermijn, ontstaat er een nadeel in de kapitaallasten.

Structureel nadeel van € 263.000 in 2027, € 150.000 in 2028, € 146.000 in 2029 en € 143.000 in 2030.

Kapitaallasten krediet 50'er jaren buurt

Voor het bouw- en woonrijp maken van de Jaren '50 wijk is een verhoging nodig van het investeringskrediet met € 1,2 miljoen. Tijdens de uitvoering is gebleken dat aanvullende werkzaamheden noodzakelijk waren. Deze waren niet voorzien in de oorspronkelijke raming. De grootste kostenpost betreft de ophoging van het maaiveld (circa € 600.000), als gevolg van gewijzigde regelgeving op het gebied van toegankelijkheid, waarbij de hoofdtoegang van woningen niet uitsluitend via een trap mag worden ontsloten. Daarnaast is in de oorspronkelijke raming geen rekening gehouden met prijsstijgingen voor grondwerk, materialen en uitvoering. Het actualiseren hiervan leidt tot een aanvullende kostenpost van circa € 300.000. Tot slot is ongeveer € 300.000 gemoeid met aanvullende werkzaamheden, waaronder het verbreden van de Sluislaan, tijdelijke maatregelen, het verleggen van nutsleidingen en overige onvoorziene werkzaamheden.

Structureel nadeel op de kapitaallasten van € 65.000 vanaf 2030

Wegen calamiteiten

Door de achterstand op de investeringen zijn extra maatregelen getroffen om de wegen veilig begaanbaar te houden. Hiervoor worden noodreparaties uitgevoerd en worden er in 2026 nog een aantal risicolocaties gemonitord.

Incidenteel nadeel van € 500.000 in 2026.

BOR beheerplannen onderhoud 2030

In de reeds vastgestelde beheerplannen openbare ruimte 2026-2030 stijgen de onderhoudslasten voor wegen en kunstwerken jaarlijks. De laatste stap betreft de toename groot onderhoud wegen en kunstwerken in boekjaar 2030, conform vastgesteld beheerplan.

Structureel nadeel van € 557.000 vanaf 2030.

BOR kapitaallasten 2030

In de reeds vastgestelde beheerplannen openbare ruimte 2026-2030 stijgen de geplande investeringen in de openbare ruimte. Dit zorgt voor een toename in kapitaallasten. Hiernaast zijn de nieuwe (toenemende) kapitaallasten bepaald op basis van historische en reeds geplande investeringen in de openbare ruimte.

Structureel nadeel van € 1.240.000 vanaf 2030.

Korte termijn verkeersmaatregelen Swanlaweg

In de Najaarsnota 2025 is € 80.000 budget gevraagd voor een korte studie naar enkele scenario's en enkele eerste verkeersmaatregelen voor de nieuwe supermarkt aan de Swanlaweg opent. Dit is uitgevoerd in 2025 en begin 2026. Er blijkt dat er meer kosten zijn gemaakt dan aanvankelijk voorzien. Dit komt onder andere door onvoorzien meerwerk en aanpassing van de inrit.

Een eenmalig nadeel van € 50.000 in 2026

Onderzoek lange termijn verkeersmaatregelen Swanlaweg

Uit het bovengenoemde onderzoek naar de verkeerssituatie rondom de supermarkt aan de Swanlaweg, is gebleken dat er vervolgonderzoeken nodig zijn voor a) de inrichting van de Potgieterssingel en het kruispunt Swanlaweg/Burgemeester Klinkhamerweg; b) de noodzaak van vrijliggende fietsvoorzieningen langs de Swanlaweg. Deze onderzoeken volgen uit de aanbevelingen van het verkeersonderzoek en sluiten tevens aan bij eerdere besluitvorming van de raad van 26 november 2024 (R24.00061), waarbij besluitvorming over mogelijke aanpassingen aan het kruispunt is aangehouden tot na realisatie van de nieuwe Albert Heijn.

Een eenmalig nadeel van € 100.000 in 2026

Onderzoek aanleg 5 bushaltes Nieuwerkerk

Qbuzz wil in 2027 met een extra buslijn gaan rijden tussen Rotterdam Alexander en station Gouda, die ook Nieuwerkerk aan den IJssel aandoet. Qbuzz voorziet hier voldoende reizigerspotentieel en kan de kwaliteit van het openbaar vervoer verbeteren voor de inwoners van Zuidplas. Deze lijn rijdt een deel over de A20 en betekent vijf extra bushaltes aan de Europalaan in Nieuwerkerk aan den IJssel. Op termijn kan de lijn worden "omgeklapt", zodat Cortelande vanaf het begin met een goede buslijn ontsloten kan worden. Dit vraagt onderzoek en voorbereidingskosten voor de inpassing van de vijf extra bushaltes in Nieuwerkerk. Voor de voorbereidingskosten hebben wij een incidenteel budget in 2026 nodig (zie voor nadere toelichting 4.4.3.2). Dit resulteert in een nadeel van € 90.000 in 2026.

Een eenmalig nadeel van € 90.000 in 2026

*5.2 Afval, riolering en begraven**Riolering bijstelling investeringen BOR (kapitaallasten)*

De planning van de projecten van de reconstructies openbare ruimte, vragen een aanpassing van de bijbehorende investeringskredieten. Er vinden meer investeringen riolering plaats met een langere afschrijvingstermijn, hierdoor ontstaat er een voordeel in de kapitaallasten.

Structureel voordeel van € 16.000 in 2027, € 15.000 vanaf 2028. (storting voorziening riolering)

Budgetneutraal, Projectplannen afval

In 2026 worden er 6 projectplannen ten behoeve van het afvalbeleid opgesteld. Hier wordt externe expertise voor ingehuurd.

Incidenteel nadeel van € 80.000 in 2026. (dekking reserve afvalstoffenheffing, waardoor deze in de presentatie budgetneutraal is gepresenteerd).

*Product 5.3 Vastgoed**Technisch veiligheids- en restlevensduuronderzoek (quickscan / veiligheidsverkenning) zwemvoorzieningen*

Zoals onder het kopje 'Ontwikkelingen' beschreven, is er een risico- en veiligheidsverkenning voor de zwemvoorzieningen nodig voor het geval één of beide zwembaden uitvallen. De raming voor deze verkenning bedraagt € 50.000.

Incidenteel nadeel van € 50.000 in 2026

Voortgang taakstelling maatschappelijk vastgoed

Met de vaststelling van de Nota Vastgoed 2026 kan concreet invulling worden gegeven aan de taakstelling van € 325.000. In de komende periode worden bestaande huur- en gebruiksovereenkomsten gefaseerd herzien en waar nodig vernieuwd. Hierbij wordt de nieuwe systematiek van kostprijsdekkende huur en transparante exploitatie als uitgangspunt gehanteerd. Nieuwe overeenkomsten worden afgesloten conform deze systematiek.

De meeste maatschappelijke organisaties krijgen hun huisvestingslasten (de meesten voor 100%) via gemeentelijke middelen vergoed. Hierdoor zullen zij in de praktijk geen direct financieel effect ondervinden van de nieuwe systematiek. De wijziging zit primair in de wijze waarop kosten inzichtelijk en administratief worden verwerkt, niet in de feitelijke ondersteuning van deze organisaties.

Vanaf 2027 is de systematiek volledig doorgevoerd en ontstaat een structureel nieuw evenwicht. Dan wordt ook helder zichtbaar welk deel van de gemeentelijke middelen wordt ingezet voor vastgoed en welk deel expliciet wordt aangewend voor het realiseren van maatschappelijke doelen, zoals sport, cultuur en welzijn. Hiermee wordt voorkomen dat maatschappelijke ondersteuning impliciet via vastgoedresultaten verloopt. Er ontstaat een transparante en zuivere afweging binnen de begroting. Over 2026 zal de taakstelling nog wel leiden tot een incidenteel nadeel.

Incidenteel nadeel in 2026 van € 325.000 op de baten

Projectopdracht nota vastgoed

Voor het opstellen van de Nota Vastgoed 2026, alsmede voor de uitwerking van de Nota Vastgoed 2026, wordt externe expertise ingehuurd.

Incidenteel nadeel in 2026 van € 150.000 op de lasten.

Programma 6 Financiële producten

Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Financiële producten		bedragen * € 1.000				
		2026	2027	2028	2029	2030
6.1: Algemene dekkingsmiddelen		8.489	13.410	8.550	7.002	7.898
Extra reclame inkomsten		50	50	50	50	50
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26		4.719	7.668	3.453	2.057	3.021
Extra baten Decemercirculaire energietransitie, structureel		3.294	3.294	3.294	3.294	3.294
Extra middelen gemeentefonds naar energiearmoede (ook € 19.000 in 2025, zie U26.00078)		38	-	-	-	-
Gemeentefonds Wmo 1 jaar inkomenafhankelijk		-	510	-	-	-
Gemeentefonds prijscompensatie 2027, schatting		-	2.250	2.250	2.250	2.250
Indexatie Ozb 2,5%		-	399	399	399	399
Indexatie overige belastingen		-	77	77	77	77
Reserveren stelpost prijs-2027		-	-900	-900	-900	-900
Index Jeugd-Wmo 3,96%, hoger dan 2,5%		-	-365	-365	-365	-365
Inzet stelpost prijs-2026 voor sociaal domein		738	783	783	783	783
Begroting 2027 Regionale Belasting Groep		-	14	-41	-85	-115
Overig		-	7	8	10	38
Kleine mutaties		-	-	-	-	-
Budget neutraal		-350	-376	-459	-568	-634
6.2: Overhead		791	-446	-433	-462	-486
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26		7	15	29	-1	-24
Reserveren stelpost Loon-2027		-	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300
Huisvestingskosten gemeente		-84	-	-	-	-
Kostenstijging personeelszaken		-158	-	-	-	-
Budget neutraal		1.027	838	838	838	838
Totaal		9.280	12.963	8.117	6.540	7.412

- = nadeel / + = voordeel

6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Extra reclame-inkomsten

De reclame-inkomsten van de gemeente zijn de afgelopen jaren toegenomen. De begroting kan structureel verhoogd worden.

Structureel voordeel van € 50.000 vanaf 2026

Actualisatie taakveld 0.5 Treasury/rente Zomernota 2026

In 2026 zien we dat op taakveld treasury primitief er een voordeel van € 514.946 was begroot. Na wijziging ZN2026 wordt dit een nadeel van € 219.367. Dit betreft een nadelige bijstelling van € 734.313.

In 2026 en structureel zijn de belangrijkste veranderingen:

De ontvangen GGW-subsidie (Gebiedsbudget Grootschalige Woningbouw) wordt qua rentevoordeel voor onze gemeente geheel ten gunste gebracht van Cortelande. BBV staat toe dat dit voordeel rechtstreeks ten gunste van Cortelande komt tot maximaal het niveau van de boekwaarde. Is het subsidiebedrag hoger dan het rentevoordeel over het verschil tussen boekwaarde en subsidie, dan zal dit niet ten gunste van Cortelande komen maar zal dit in een bestemmingsreserve worden gestort. Deze situatie doet zich alleen in 2026 voor.

We hebben het hier over een bedrag van € 766.096 dat rechtstreeks vanuit taakveld treasury het resultaat raakt. We houden dit buiten de renteomslag, daar anders de andere producten in de begroting door middel van een hogere rentecomponent in hun kapitaallastendoorbelasting worden geraakt.

Daarnaast is er een structureel effect als gevolg van de oprenting van de risicovoorzieningen van de grondexploitaties, waaronder Cortelande. Door de opening van de grondexploitatieberekening Cortelande en het feit dat we ook dit effect buiten de renteomslag houden ontstaat er een nadeel dat de exploitatie raakt.

Het is natuurlijk wel zo dat deze beide genoemde nadelige exploitatie-effecten op taakveld treasury leiden tot voordelige effecten op de gebiedsontwikkelingen.

In de onderstaande tabel staan de effecten per product weergegeven. Het saldo staat onder aan de tabel.

Product	2026	2027	2028	2029	2030
1.3: Veiligheid	0	0	0	-0	-0
2.1: Algemeen sociaal domein	2	4	7	-0	-6
2.5: Volksgezondheid	0	0	0	-0	-0
3.1: Sport	18	54	108	-3	-95
3.2: Onderwijs	33	85	198	-7	-301
3.3: Cultuur	0	1	1	-0	-1
4.1: Ruimtelijke ordening	1	3	5	-0	-4
4.2: Wonen en Omgevingswet	1	2	4	-0	-4
4.5: Gebiedsontwikkeling	-5.739	-9.136	-6.003	-2.862	-2.585
5.1: Beheer buitenruimte	46	126	288	-9	-351
5.2: Afval, riolering en begraven	21	51	124	-4	-126
5.3: Vastgoed	14	32	63	-2	-66
6.1: Algemene dekkingsmiddelen	4.719	7.668	3.453	2.057	3.021
6.2: Overhead	7	15	29	-1	-24
	-877	-1.097	-1.721	-830	-543

Extra baten Decembercirculaire energietransitie, structureel

Bij de Decembercirculaire 2025 werd bekend dat Zuidplas extra middelen voor energietransitie en het aardgasvrij maken van diverse projecten krijgt toegekend. Deze middelen zijn via het Gemeentefonds uitgekeerd. Met deze voorlopige reservering ramen we alvast de lasten op het product Duurzaamheid. Dat levert een nadeel van € 3.294.000 structureel vanaf 2026 op product 4.6 Duurzaamheid. Hier staat een even hoog bedrag aan baten op product 6.1 tegenover, waardoor dit per saldo budgettair neutraal is opgenomen.

Structureel voordeel op de baten van € 3.294.000 vanaf 2026

Extra baten Decembercirculaire energiearmoede

Bij de Decembercirculaire 2025 zijn er extra middelen toegekend voor energietransitie. Dat was € 19.000 in 2025 en € 38.000 in 2026, in totaal € 57.000. Deze middelen zullen wij in 2026 gaan inzetten voor de lokale aanpak van isolatie. Dat levert een nadeel van € 57.000 in 2026 op dit product op. Hier staat een voordeel van € 38.000 in 2026 op product 6.1 tegenover. De € 19.000 is reeds in 2025 ontvangen.

Incidenteel voordeel op de baten van € 38.000 vanaf 2026

Gemeentefonds Wmo 1 jaar uitstel inkomensafhankelijke bijdrage

In de Voorjaarsnota van het Rijk is te lezen dat de geplande inkomensafhankelijke bijdrage voor de Wmo met 1 jaar uitgesteld wordt. Het Rijk heeft eerder het gemeentefonds verlaagd om deze reden. Dit wordt voor 1 jaar teruggedraaid.

Incidenteel voordeel op de baten van € 510.000 in 2027

Gemeentefonds prijscompensatie 2027, schatting

Jaarlijks in de Meicirculaire volgt loon- en prijscompensatie voor het volgende jaar. Het is al bekend dat de prijscompensatie 2,5% zal bedragen. Een precies bedrag is nog niet bekend, dit betreft een schatting.

Structureel voordeel van € 2.250.000 vanaf 2027

Indexatie OZB 2,5%

Gebruikelijk is om de OZB te indexeren. Dit zou voor 2027 2,5% worden, dezelfde index als het gemeentefonds.

Structureel voordeel van € 399.000 vanaf 2027

Indexatie overige belastingen

Gebruikelijk is om de overige belastingen te indexeren. Dit zou voor 2027 2,5% worden, dezelfde index als het gemeentefonds. Voor afvalstoffenheffing en rioolheffing geldt een aparte tariefstelling, die afhankelijk is van de kostenprognose (gesloten systeem benadering).

Structureel voordeel van € 77.000 vanaf 2027

Reserveren stelpost prijs 2027

Voor de indexatie van materiële budgetten (geen loon) reserveren we, zoals gebruikelijk, budget in een stelpost prijs. De precieze verdeling over de programma's is nu nog niet bekend. De stelpost prijs heeft als doel om bestaand beleid uit te kunnen voeren, niet om nieuw beleid mogelijk te maken. Voor de indexatie van verbonden partijen is geen stelpost prijs meer nodig: deze zijn reeds verwerkt in deze Zomernota 2026.

*Structureel nadeel van € 900.000 vanaf 2027**Indexatie Jeugd en Wmo 3,96%, hoger dan 2,5%*

Niet alle budgetten stijgen met hetzelfde indexpercentage dat we vergoed krijgen in het gemeentefonds en ophalen bij de eigen belastingen. De voorlopige index voor het zorgdomein is 3,96% (OVA-index), op basis waarvan de meeste kosten binnen de producten Jeugd en Wmo zullen stijgen. Het onderstaande nadelige bedrag betreft het verschil ten opzichte van 2,5%.

*Structureel nadeel van € 365.000 vanaf 2027**Inzet stelpost prijs 2026 voor het sociaal domein*

In de Begroting 2026 zijn in principe alle domeinen geïndexeerd, behalve het sociaal domein. Hiervoor was nog een deel van de stelpost prijs gereserveerd. De werkelijke prijsstijgingen zijn zichtbaar op programma 2.

*Structureel voordeel van € 738.000 in 2026 en € 783.000 vanaf 2027**Begroting 2027 Regionale Belastinggroep (RBG)*

Met deze begrotingswijziging wordt het budget in lijn gebracht bij de uitgebrachte meerjarenbegroting van de RBG.

*Structureel nadeel van € 41.000 in 2028, € 85.000 in 2029 en € 115.000 vanaf 2030, voordeel van € 14.000 in 2027***6.2 Overhead***Reserveren Stelpost Loon 2027*

Voor de indexatie van salarisbudgetten reserveren we, zoals gebruikelijk, budget in een Stelpost Loon. De nieuwe Cao is nu nog niet bekend. De Stelpost Loon heeft als doel om bestaand beleid uit te kunnen voeren, niet om nieuw beleid mogelijk te maken.

*Structureel nadeel van € 1.300.000 vanaf 2027**Kostenstijging personeelszaken*

De indexatie van een aantal posten van personeelszaken is hoger dan verwacht. Dit betreft posten als geneeskundige kosten, BHV en de APPA-dienstverlening. Daarnaast wordt er meer gebruik gemaakt van een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden waardoor de kosten sneller stijgen, zoals de NS Business Card en de thuiswerkvergoeding. Bij de Begroting 2027 wordt inzichtelijk gemaakt of bijsturing op deze budgetten mogelijk is.

*Incidenteel nadeel van € 158.000 in 2026**Huisvestingskosten gemeente*

De kosten voor het gemeentehuis zijn toegenomen vanwege prijsstijgingen, bijvoorbeeld op het gebied van elektriciteit, verzekering en huur parkeerplaatsen. Bij de Begroting 2027 wordt inzichtelijk gemaakt of bijsturen op deze budgetten mogelijk is.

*Incidenteel nadeel van € 84.000 in 2026***Mutaties op de kostenplaatsen**

De kostenplaatsen betreffen het deel van de begroting dat de personele bedrijfsvoering betreft. Via percentages worden deze kosten verdeeld over de verschillende begrotingsprogramma's.

Mutaties op de personeelsbegroting		bedragen * € 1.000				
		2026	2027	2028	2029	2030
7.1: Kostenplaatsen		-2.969	-2.956	-2.857	-2.857	-2.857
Gestegen brandstofprijzen		-35	-	-	-	-
Procesregisseur lokale veiligheidskamer		-	-99	-99	-99	-99
Uitvoering BIBOB beleid		-	-99	-99	-99	-99
Kleine mutaties		-23	-	-	-	-
Budget neutraal		-2.912	-2.759	-2.660	-2.660	-2.660
		-	-	-	-	-
Totaal		-2.969	-2.956	-2.857	-2.857	-2.857

- = nadeel / + = voordeel

Gestegen brandstofprijzen

Begin 2026 zijn de kosten voor brandstof omhoog gegaan. Dit leidt tot kostenstijgingen voor de voertuigen van de buitendienst. Het is onzeker hoe lang de prijsstijging aanhoudt.

Incidenteel nadeel van € 35.000 in 2026

Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas (ZVKZ)

Voor de doorgang van de Lokale Zorg- en Veiligheidskamer Zuidplas is het van essentieel belang om structureel aanvullende middelen beschikbaar te stellen voor de continuering van de functie van procesregisseur zorg en veiligheid (1 fte). Deze functie is noodzakelijk om regie te voeren op complexe, domeinoverstijgende casuïstiek en om te voldoen aan de regionaal vastgestelde basisfunctionaliteiten binnen de vastgestelde aanpak Zorg en Veiligheid Hollands Midden. Hoewel voor 2025 en 2026 incidenteel budget beschikbaar is, ontstaat vanaf 2027 een structureel tekort van circa € 100.000. Zonder structurele dekking kan de functie niet duurzaam worden voortgezet, wat leidt tot aanhoudende knelpunten in de regie op complexe casussen, verhoogde druk op de bestaande capaciteit en risico's voor de openbare orde en veiligheid. Daarnaast komt de aansluiting op regionale samenwerkingsstructuren onder druk te staan. Voorgesteld wordt om dit structurele tekort vanaf 2027 op te nemen in de meerjarenbegroting, zodat de continuïteit van de procesregiefunctie en een effectieve integrale aanpak binnen het domein zorg en veiligheid worden geborgd.

Een structureel nadeel van € 99.000 vanaf 2027

Bibob-coördinator

Voor de zomernota wordt voorgesteld om structureel middelen vrij te maken voor de aanstelling van een Bibob-coördinator. Gezien de toenemende druk op gemeenten om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en de Wet Bibob zorgvuldig en effectief toe te passen, is centralisatie van expertise noodzakelijk. De Bibob-coördinator draagt bij aan een uniforme en kwalitatief hoogwaardige uitvoering van integriteitsbeoordelingen, ondersteunt afdelingen bij complexe casuïstiek en versterkt de samenwerking met ketenpartners. Hiermee wordt de weerbaarheid van de gemeente vergroot en wordt voorkomen dat vergunningen, subsidies of opdrachten onbedoeld criminele activiteiten faciliteren.

Een structureel nadeel van € 99.000 vanaf 2027

Bijlage 1 Verbonden partijen

Op basis van artikel 34b van de Wet op de gemeenschappelijke regelingen zendt het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling vóór 30 april de begroting van het jaar, voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening. De raden worden in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen op de conceptbegrotingen. De jaarrekeningen worden in de vorm van verantwoordingsdocumenten ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze bijlage wordt u inzicht gegeven in de mutaties op de begrotingen van de verbonden partijen en het financiële effect hiervan op de begroting van Zuidplas. De bijstellingen van de verbonden partijen worden verbijzonderd naar loon- en prijsstijgingen en bijstellingen in het beleid. In de desbetreffende programma's wordt dit nader toegelicht.

Zomernota 2026						
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen + Stichting ZO!	index	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Loonindex 2027*	4,53%					
Prijsindex 2027*	2,60%					
Regio Midden Holland		269.129	269.129	269.129	269.129	269.129
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	15.246	15.246	15.246	15.246
Nieuw beleid 2027		-	28.761	59.470	59.470	59.470
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage Regio Midden Holland	FKGR*	269.129	313.136	343.845	343.845	343.845
ODMH BWT		2.203.440	2.108.276	2.108.276	2.108.276	2.108.276
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	35.000	35.000	35.000	35.000
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage ODMH BWT	FKGR*	2.203.440	2.143.276	2.143.276	2.143.276	2.143.276
ODMH Milieu		1.659.195	2.115.091	2.115.091	2.115.091	2.115.091
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	88.000	88.000	88.000	88.000
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage aan ODMH Milieu	FKGR*	1.659.195	2.203.091	2.203.091	2.203.091	2.203.091
Veiligheidsregio Hollands Midden		3.515.989	3.542.747	3.542.747	3.542.747	3.542.747
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	175.000	175.000	175.000	175.000
Nieuw beleid 2027		-	5.370	5.370	5.370	5.370
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Nieuwe bijdrage aan Veiligheidsregio Hollands Midden	FKGR*	3.515.989	3.723.117	3.723.117	3.723.117	3.723.117
Hecht		3.601.000	3.601.000	3.601.000	3.601.000	3.601.000
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	201.000	201.000	201.000	201.000
Nieuw beleid 2027		-	14.000	14.000	14.000	14.000
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan Hecht	FKGR*	3.601.000	3.816.000	3.816.000	3.816.000	3.816.000
Werkvoorzieningschap Promen		1.807.000	1.796.000	1.721.000	1.622.000	1.622.000
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-60.000	66.000	106.000	128.000	52.000
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan Promen		1.747.000	1.862.000	1.827.000	1.750.000	1.674.000
Streekarchief Midden Holland		340.313	340.313	340.313	340.313	340.313
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	15.752	15.752	15.752	15.752
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan Streekarchief Midden Holland		340.313	356.065	356.065	356.065	356.065
Recreatieschap Hitland		266.628	263.460	263.460	263.460	263.460
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	14.222	14.222	14.222	14.222
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan recreatieschap Hitland		266.628	277.682	277.682	277.682	277.682
Recreatieschap Rottemeren		179.600	290.367	290.367	290.367	290.367
Loon- en prijsontwikkeling 2027		12.213	-	-	-	-
Nieuw beleid 2027		98.554	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan recreatieschap Rottemeren		290.367	290.367	290.367	290.367	290.367

ZOMERNOTA 2026

Zomernota 2026						
Bijdragen gemeenschappelijke regelingen + Stichting ZO!	index	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Loonindex 2027*	4,53%					
Prijsindex 2027*	2,60%					
Gemeenschappelijke regeling IJsselgemeenten		2.445.000	2.372.000	2.447.000	2.447.000	2.447.000
Loon- en prijsontwikkeling 2027		27.000	191.000	140.000	129.000	154.000
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan GR IJsselgemeenten		2.472.000	2.563.000	2.587.000	2.576.000	2.601.000
Regionale Belastinggroep (RBG)		819.500	819.500	819.500	819.500	819.500
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	-13.500	40.500	84.500	114.500
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan Groene Hart Rekenkamer		819.500	806.000	860.000	904.000	934.000
Stichting Zuidplas Ondersteunt!		7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	306.421	306.421	306.421	306.421
Nieuw beleid 2027		-	8.168	8.168	8.168	8.168
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan Stichting Zuidplas Ondersteunt!		7.417.927	7.732.516	7.732.516	7.732.516	7.732.516
GR Jeugd en WMO Midden Holland		2.511.000	2.139.000	2.139.000	2.139.000	2.139.000
Loon- en prijsontwikkeling 2027		-	114.000	117.000	132.000	58.000
Nieuw beleid 2027		-	-	-	-	-
Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Bijdrage aan GR Jeugd en WMO Midden Holland		2.511.000	2.253.000	2.256.000	2.271.000	2.197.000
Totaal gemeenschappelijke regelingen beginstand (vóór Zomernota 2026)		19.617.794	19.656.883	19.656.883	19.557.883	19.557.883
Totaal stichting ZO! beginstand (vóór Zomernota 2026)		7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927	7.417.927
Totaal bijdragen aan verbonden partijen beginstand (vóór Zomernota 2026)		27.035.721	27.074.810	27.074.810	26.975.810	26.975.810
Mutaties begrotingen gemeenschappelijke regelingen		-33.000	949.851	1.026.560	1.096.560	1.001.560
Mutaties begroting Stichting ZO!		-	314.589	314.589	314.589	314.589
Totaal mutaties		-33.000	1.264.440	1.341.149	1.411.149	1.316.149
Totaal gemeenschappelijke regelingen Begroting 2027		19.584.794	20.606.734	20.683.443	20.654.443	20.559.443
Totaal Stichting ZO! Begroting 2027		7.417.927	7.732.516	7.732.516	7.732.516	7.732.516
Totaal bijdragen Verbonden partijen Programmbegroting 2027		27.002.721	28.339.250	28.415.959	28.386.959	28.291.959
Bruto effect op de begroting van Zuidplas		33.000	-1.264.440	-1.341.149	-1.411.149	-1.316.149
Waarvan: Loon- en prijsontwikkeling 2027		-33.000	1.208.141	1.254.141	1.324.141	1.229.141
Waarvan: Nieuw beleid 2027		-	56.299	87.008	87.008	87.008
Waarvan: Afrekening 2025		-	-	-	-	-
Dekking uit stelpost Prijs 2027-2030 (2,5%)		-	638.000	638.000	638.000	638.000
Netto effect op het begrotingssaldo van Zuidplas		33.000	-626.440	-703.149	-773.149	-678.149

Bijlage 2 Mutaties op de investeringen

Investeringsen	bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000	2026	2027	2028	2029	2030
8.1: Investeringsen	-2.425	3.589	-111	-2.272	-26.528
Vervangen VRI installatie	-25	-	-	-	-
Actualisatie investeringen openbare ruimte	-2.000	2.000	-	-	-
IHP - actualisatie planning	1.250	2.614	1.318	-1.132	-4.050
IHP - prijsindexatie	-348	-719	-1.209	-974	-264
MIP Sport - prijsindexatie	-	-55	-14	-	-
MIP wegen 2030	-	-	-	-	-6.095
MIP Groen 2030	-	-	-	-	-2.742
MIP Kunstwerken hout 2030	-	-	-	-	-1.000
MIP Kunstwerken beton 2030	-	-	-	-	-1.742
MIP Openbare verlichting 2030	-	-	-	-	-3.247
MIP Spelen 2030	-	-	-	-	-666
MIP Begraafplaats 2030	-	-	-	-	-112
MIP wegen 7jr 2030	-	-	-	-	-2.458
MIP wegen 15jr 2030	-	-	-	-	-3.012
MIP Vervoermiddelen wijkteam 2030	-	-	-	-	-80
MIP Vervoermiddelen riolering 2030	-	-	-	-	-160
MIP Afval inzamelvoertuigen 2030	-	-	-	-	-900
Actualisatie krediet 50'er jaren buurt (groen)	2	1	1	1	-
Actualisatie krediet 50'er jaren buurt(verharding)	-483	-282	-258	-139	-
Actualisatie krediet 50'er jaren buurt(riolering)	-106	31	50	-28	-
Voorbereiding Warmte Koudebedrijf Cortelande	-715	-	-	-	-
Totaal	-2.425	3.589	-111	-2.272	-26.528

De investeringskredieten worden toegelicht in de programma's waar de afschrijvingslasten landen. Op één voorbereidingskrediet wordt niet afgeschreven, omdat het de verwachting is dat deze kosten op termijn opgenomen worden in een nieuw krediet. De toelichting staat hieronder.

Voorbereidingskrediet Warmte- en Koudebedrijf Cortelande (WKBC)

Het aangevraagde krediet betreft een voorbereidingsbudget voor de verdere ontwikkeling van het warmte- en koudebedrijf (WKBC) en het bijbehorende netwerk. Met dit budget worden technische, financiële en juridische uitwerkingen opgesteld, waaronder businesscases, governance en contractuele kaders. De werkzaamheden zijn gericht op het mogelijk maken van een onderbouwd besluit over inrichting en samenwerking met partners. De kosten hebben een tijdelijk karakter en worden op een later moment betrokken bij afspraken met partners, waardoor nu geen sprake is van structurele lasten in de begroting. Tijdige beschikbaarstelling is nodig om voortgang en regie in de gebiedsontwikkeling van Cortelande te borgen en vertraging in besluitvorming te voorkomen.

Bijlage 3 Mutaties op de reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 50.000		2026	2027	2028	2029	2030
9.1: Reserves		1.951	-28	-28	-28	-28
Oud papier ZVH (reserve afval)		-28	-28	-28	-28	-28
Opvang Oekraïeners- Reserve		1.293	-	-	-	-
Projectplannen afval (dekking reserve afval)		-80	-	-	-	-
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26 (Reserve Cortelande)		766	-	-	-	-
9.2: Voorzieningen		345	384	312	299	263
Voorziening riolering/ investeringen openbare ruimte		-	16	15	15	15
Actualisatie tv 0.5 treasury/rente ZN 26 (diverse voorzieningen)		345	368	297	284	249
Totaal		2.296	356	284	271	235

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 4 Financieel technische uitgangspunten

In deze bijlage doen wij een voorstel financieel-technische uitgangspunten voor het opstellen van de Begroting 2027 en de meerjarenramingen 2028 t/m 2030.

1. Constante prijzen

Bij de Begroting 2027-2030 worden de budgetten op prijsniveau 2027 gebracht (t+1 indexatie), maar niet cumulatief daarna voor 2028 t/m 2030. Dit geldt zowel voor de lasten als voor de baten, waaronder het gemeentefonds. Deze methode heet “constante prijzen”, het alternatief is “lopende prijzen”.

2. Loon- en prijsontwikkeling/indexatie

- De centrale index voor indexaties is de prijsontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (pBBP). Deze index wordt ook gebruikt door het Rijk voor het gemeentefonds. De index voor 2027 bedraagt volgens het recente Centraal Economisch Plan 2,5%.
- Voor indexatie van het sociaal domein wordt aangesloten bij de Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) van 3,96%.
- De index van 2,5% zal ook gebruikt worden om de subsidies te indexeren en om de inkomsten uit de Ozb en overige heffingen te indexeren.
- Investeringskredieten worden niet “automatisch” jaarlijks geïndexeerd, maar bij benodigde indexatie volgt er een voorstel aan uw raad bij reguliere P&C-documenten. In deze Zomernota 2026 is dit ook zichtbaar in het domein van onderwijs- en sporthuisvesting.

3. Verwerken circulaire gemeentefonds

De grootste inkomstenbron van gemeenten is het gemeentefonds. De drie jaarlijkse circulaire hierover verwerken wij als volgt:

- De Meicirculaire verwerken wij als aparte begrotingswijziging, deze agenderen wij voor de gemeenteraad waarin de Zomernota wordt besproken.
- De Septembercirculaire verwerken wij tegelijkertijd met de Begroting.
- De Decembercirculaire leidt niet meer tot een begrotingswijziging in het lopende jaar. Eventuele effecten landen in de Jaarrekening.

4. Reserveringen uit gemeentefonds

Het gemeentefonds is een algemeen dekkingsmiddel zonder verantwoordingsplicht, in tegenstelling tot specifieke uitkeringen waarbij dat wel geldt. Algemene mutaties in het gemeentefonds, bijvoorbeeld met betrekking tot indexatie, beschouwen wij als algemeen dekkingsmiddel. Specifieke taakmutaties of decentralisatie-uitkeringen binnen het gemeentefonds reserveren wij op het product algemene uitkering. Bij het eerstvolgende P&C-document kan dan bepaald worden of overheveling naar een beleidsproduct nodig is. Indien dat niet het geval is, dan volgt vrijval naar de algemene middelen.

5. Stelposten gemeentefonds

In de berekening van het gemeentefonds zijn op dit moment de volgende stelposten opgenomen (bedragen * € 1.000).

	2026	2027	2028	2029	2030
Verrekening BTW-compensatiefonds	664	664	664	664	664
Duurzaamheid middelen (CDOKE)		1.391	1.391	1.391	1.391
Herverdeling gemeentefonds		-480	-960	-1.440	-1.920

- Verrekening BTW-compensatiefonds: inschatting van het voordeel dat wij doorgaans krijgen doordat er ruimte in het BTW-compensatiefonds is.
- Duurzaamheid: de structurele middelen maken deel uit van de Rijksbegroting, maar zijn formeel nog niet toegekend aan het gemeentefonds. De provinciale toezichthouder geeft toestemming om deze wel in de begroting op te nemen.
- Herverdeling: dit is een groot risico voor onze begroting en uit voorzorg is in de Zomernota 2025 een nadeel verwerkt.

6. Overige stelposten

In de begroting zijn op dit moment de volgende stelposten opgenomen (bedragen * € 1.000).

	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen bijdrage Jeugdhulp (Zomernota 2025)			442	442	442
Sturen op trajectduur Jeugdhulp (Zomernota 2025)			116	116	116
Planningsoptimisme investeringskredieten (Begr. 2026)	360	210	640	500	500

7. Rente in de begroting

De rentelasten moeten volgens het BBV worden “gedragen” door de “veroorzakers” in de begroting. Dit heet omslagrente. Dit gebeurt op de taakvelden waar afschrijvingslasten van investeringen geboekt worden en op de grondexploitaties. Bij de Begroting 2027 zal een nieuw percentage vastgesteld worden.

8. Toerekening van overhead

Bij de Begroting 2027 zal een nieuw overheadpercentage berekend worden conform artikel 12.4 van de Financiële verordening. Dit wordt toegepast binnen “gesloten systemen” zoals de leges, begraafplaatsrechten, marktgelden, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Toerekening aan grondexploitaties en investeringen gebeurt op basis van werkelijke tijdsbesteding. In de uurtarieven van medewerkers wordt een opslag overhead verwerkt.

9. Woningbouwplanning: verwerken van de groei van de gemeente in de begroting

De groei van de gemeente Zuidplas in aantallen woningen en inwoners heeft impact op onze begroting. Voor verwerking in de begroting, hanteren wij het principe van “constante groei (t+1)”. Door voor prijzen, loon en groei hetzelfde uitgangspunt te hanteren, zorgen wij ervoor dat de meerjarenbegroting grotendeels stabiel blijft ten opzichte van het eerste begrotingsjaar. Met de ontwikkeling van Cortelande op het oog, verkennen wij de mogelijkheden om langer vooruit te kijken in onze meerjarenbegroting.

10. Stelposten in de begroting: prijs, groei en loon

Stelposten zijn tijdelijke begrotingsposten, die nodig zijn omdat naar verwachting in de toekomst lasten gemaakt moeten worden. De precieze plek van deze lasten in de structuur van programma's en producten is echter nog niet duidelijk.

- Stelpost prijs: wordt gebruikt ter dekking van indexaties en dus niet voor nieuw beleid; wordt gevoed uit indexatie gemeentefonds en belastingen.
- Stelpost loon: betreft voorlopige reservering voor Cao-stijgingen, als er nog geen definitieve Cao is; zelfde voeding als stelpost prijs.
- Stelpost groei: reservering van de toename van het gemeentefonds en OZB als gevolg van groei aantal inwoners, ten behoeve van groeigerelateerde kosten.

